

တဘဉ်ဆါအီဘဉ်
ဘဉ်တၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤကလီ
Not for Sale
For Free Distribution

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲ

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲ
ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲ

လံာ်တဘဉ်အံၤမၤစၢၤပုၤလၢ ပကဆူၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲလၢအဂ့ၢ်ကသံၣ်
ဖဲပခိၣ်ပယၢၤညီညီန့ၣ်လီၤ. ကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲသရၣ်တဖၣ် ဖုးသ့ၣ်
ညါပုၤလၢမိၢ်ပာ်ဖဲအကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲအါန့ၣ်ဒီးအကလုာ် (၁၀၀)
ဘျဲၣ်, ကူၣ်စါဒေၣ် တၢ်ဆါအါန့ၣ် (၁၅) ကလုာ် (တၢ်ညဉ်ဂီၢ်, တၢ်
ဟၢဖၢလူ, ကလံာ်တၢ်ဆါ, ဖိသဉ်ဘဉ်တမုာ်ကူး ဒီးပိာ်မုာ်တၢ်
ဆါစံးတၢ်တဖၣ်) န့ၣ်လီၤ. အါန့ၣ်အန့ၣ်, လံာ်အံၤပာ်ဃုာ်စ့ၢ်ကီး
ကသံၣ်ဖဲဒဲးအကလုာ် (၅၀) လၢကမၤစၢၤပုၤလၢတၢ်အိၣ်သးသတူၢ်
ကလံာ်အါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ယါဘျါမုာ်ဆုၣ်မုာ်ဂီၤတၢ်ဆါအါန့ၣ် ကျိာ်စ့
လၢဂံၢ်စၢၤလီၤသပုၤတၢ်လီၤ. အဃိ, ကညီဖိအကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲ
တၢ်သ့ၣ်ညါထူလံာ်လၢလံာ်အံၤပာ်ဖျါဝဲန့ၣ် ဖးအီၤ, တီၢ်နီၣ်အီၤ,
သူအီၤ, သိၣ်လိအီၤ, ပၤပာ်အီၤ, မၤအါထီၣ်အီၤ ဒီးနီၤဟ့ၣ်အီၤ
တက့ၢ်. တကတီၢ်ဃိ, ရဲၣ်သဲကတီၢ်ဃုာ်စ့ၢ်ကီးသ့ၣ်ခိၣ်ဝဲၣ်ပုၤလၢ
အပုၤဒီးကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲလုာ်ခိၣ်ပုၤခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတက့ၢ်.

စီၤဖိလိစ့ၣ်ထွါ
ခ့ၣ်ပုၤနဲၣ်တၢ်ခိၣ်ကျါ

ကသံဉ်သ့ဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲလၢကညီကီၢ်စဲဉ်

ကသံဉ်ခိၣ်လၢကညီသ့ဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူဉ်ဝဲ

Herbal Medicine

Karen Herbalists Recommended Remedies

ဘဉ်တၢ်ထၢဖျိၣ်ဒီးထုးထီၣ်ရၢလီၤအီၤလၢ

ကညီဖိခိၣ်ဃၢဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်မၤပုၤဘျးစဲကရၢ

ဒီး

ကညီဆူဉ်ချမၤစၢဝဲကျိၤ

ဘဉ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢအီၤလၢ

Drum Publication Group

ကျိၣ်တၢ်ရၢလီၤလံာ်လဲာ်တၢ်မၤကရၢ

တၢ်ကတိၤစံးဘျးစံးဖှိၣ်

လီၢ်ကတိၤစံးဆၢၣ်မုၢ်ဂီၤတၢ်သုၣ်သံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲအလံာ်စိၣ်စုတဘျီအံၤလၢတၢ်စးထီၣ်ထၢဖှိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီးရဲၣ်က့ၤအီၤတဆိဘၣ်တဆိအခိၣ်ထံးတုၤလၢအကတၢ်လဲၤအသးဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်, မ့ၢ်လၢပုၤတဘျးဒံတဘျးဂၤဒံအမ့ၢ် ထံဂ့ၤကီၢ်ဂၤတၢ်ကရၢကရိၤလၢအဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤကျိၣ်စ့, ကရၢသဘျီတနီၤ, ကညီဖိခိၣ်ယၢဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်မၤပုၤဘျးစဲကရၢ, ကညီဒီကလုာ်စဖှိၣ်ကရၢဆုၣ်ချ့မၤစၢၤဝဲကျိၤ, ကီၢ်ရဲၣ်ကီၢ်ဆၢၣ်ဆုၣ်ချ့မၤစၢၤခိၣ်န့ၢ်, ကီၢ်ရဲၣ်, ကီၢ်ဆၢၣ်, လီၢ်ကတိၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်, နူဖိသဝီဖိတဖၣ်ဆိၣ်ထွဲဟ့ၣ်ထီၣ်သကိးအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ဟံၤထုလံၤတဖၣ်, ထၢဖှိၣ်သကိးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ, ထၢဖှိၣ်သကိးတၢ်ဂီၤသ့တဖၣ်အံၤအယီၤ လံာ်တဘျီအံၤကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တကးဘၣ်ပုၤအါဂၤလၢအဟ့ၣ်လီၤအတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ, အတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ, အတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတဖၣ်အယီၤကညီဖိခိၣ်ကစၢ်ကျိၤမိၢ်လုၢ်လၢ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲအလံာ်စိၣ်စုတဘျီအံၤကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်ဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.A

ကညီဆုန်ချမစာအတတ်ကွဲးဆိန်ထွဲ

လံာ်တဘုန်အံ့မုာ်လံာ်လၢအမဖျါထီၣ်ကဒါက့ၤမိာ်ပာ်ဖဲပုလၢပျၢတဖၣ်အတတ်သ့ၣ်တၢ်
ဘၣ် ဒိဖျါစိၤခဲအံၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အစိၤလၢကသံၣ်အတတ်သ့တၢ်ဘၣ်လီၤဘၢယုာ်အီၤအ
ယိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒိဖျါပဖးဘၣ်လံာ်တဘုန်အံၤပထံၣ်ဘၣ်တၢ်ကဲဘျးဒ်အမုာ်ဝဲ,

- ထုသနူတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်ကဖျါထီၣ်ကဒါက့ၤအဂီၢ်
- ကမုာ်တုၤအနံၤဟူဘၣ်လံာ်တဘုန်အံၤအသးခုဝဲလၢကမဖျါလီၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အတတ်လၢာ်
ဘၣ်လၢာ်စ့ၤဒီးတၢ်ကဟုကယာ်တၢ်အိၣ်ဆုန်အိၣ်ချ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- မုာ်လံာ်တဘုန်လၢအမဂ့ၤထီၣ်ကဒါက့ၤပုၤတတဖၣ်လၢကသ့ပၤယာ်ကဒါက့ၤတၢ်မဲ
တၢ်မါ, ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိ, ဒီးထံၣ်ကိၣ်ထံၣ်ကွာ်အလံာ်တဘုန်အံၤန့ၣ်လီၤ.
- တုၤပုၤသ့ဘၣ်လံာ်တဘုန်အံၤန့ၣ် တၢ်ဘၣ်ယိာ်တအိၣ်ထဲသိးစိၤခဲအံၤအတတ်ကူၣ်ဘၣ်
ကူၣ်သ့တၢ်ကူၣ်စါယါဘျါတဖၣ်ဘၣ်.
- မုာ်လံာ်တဘုန်လၢအမစၢက့ၤကမုာ်ဖဲတၢ်အိၣ်ဆုန်အိၣ်ချ တၢ်ဂ့ၢ်ကီတဖၣ်မုာ်ကဲထီၣ်ဒီး
အဝဲသ့ၣ်သတူၢ်ကလၢာ်သန့က့ တဘျီယီတၢ်လိာ်တဖၣ် အဝဲသ့ၣ်မၤန့ၣ်ဝဲသ့ညီလီၤ.
- ပုၤတတဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်သနံးလၢတၢ်ဆူးတၢ်ဆါအကယမုာ်အါန့ၣ်က့ ဒိဖျါမိာ်ပာ်ဖဲပုလၢ
ပျၢတဖၣ်သ့တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်အံၤအယိ ပတၢ်အိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤသ့ဒီးဝဲတုၤခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.

လံာ်တဘုန်အံၤမုာ်ကညီပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲစဲတကယဟ်ဖျါထီၣ်သး
ဒီး ထူးထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. မုာ်လံာ်တဘုန်လၢအမဖျါထီၣ်ပုၤပတီၢ်မုာ်ဖိအတတ်လဲၤဒိဖျါအတတ်သ့
တၢ်ဘၣ်နီၢ်ကီၢ်တဘုန်န့ၣ်လီၤ.

ဆုန်ချ ဂံၢ်ဘါ,

စိၤအဲၣ်ကလုာ်
နဲၣ်ရွဲၢ်
ကညီဆုန်ချ မၤစၢဝဲၤက့ၢ်

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤတဖၣ်

တၢ်ကတိၤဆူၤန့ၣ် - ၅

ကတြၢ် - ၁

- ၁. တၢ်ညၣ်ဂီၢ်အကလုာ် - ၉
- ၂. တၢ်ခုၣ်ဘၣ်တၢ်ကူးအကလုာ် - ၁၇
- ၃. တၢ်ခုၣ်ဘၣ်ပသိၣ်တၢ်ဆါအကလုာ် - ၂၃
- ၄. တၢ်ဟၢဖၢထီၣ်လူအကလုာ် - ၃၀
- ၅. ဟၢဖၢဝံၣ်လီၤယုာ်ဒီးသွံၣ်အကလုာ် - ၄၀
- ၆. ပိာ်မုၢ်သွံၣ်ထံတဘၣ်လီၤဘၣ်စးတၢ်ဆါအကလုာ် - ၄၇
- ၇. သွံၣ်ဂံၢ်ဆူၣ်, သွံၣ်ဂံၢ်စၢ်ကလုာ် - ၆၁
- ၈. ဆံၣ်ကျိၤတၢ်ဆါအကလုာ် - ၇၀
- ၉. တၢ်ကဘုတၢ်ဆါအကလုာ် - ၇၆
- ၁၀. ကလံၤသီၣ်ဂီၤတၢ်ဆါအကလုာ် - ၈၃
- ၁၁. သူၣ်တၢ်ဆါအကလုာ် - ၉၆
- ၁၂. ကဖုတၢ်ဆါအကလုာ် - ၁၀၅
- ၁၃. ဖံးဘၣ်တၢ်ဆါအကလုာ် - ၁၁၅
- ၁၄. တၢ်ဆါလၢအဘၣ်ကူဘၣ်ကံၢ်တၢ်သ့အကလုာ် - ၁၂၃
- ၁၅. ထိးကလံာ်တၢ်ဆါအကလုာ် - ၁၂၅

ကတြၢ် - ၂

- ၁. ကသံၣ်ဖံးမဲၢ်အကလုာ် - ဆေးမြိးတို (Folk medicine) - ၁၃၀
- တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိအဂီၤပုၣ်ယုာ်လၢလံာ်တဘၣ်အံၤအပူၤတဖၣ် - ၁၃၅

တၢ်ကတိၤဆၢန့ၣ်

ကညီဖိခိခိၣ်ကစၢ်ကျါမိၢ်လုၤပၢ်လၢ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်အလံာ်စိၣ်စုတဘျီအံၤန့ၣ်မ့ၢ်
ဝဲၣ်ကညီဖိခိခိၣ်ယၢၤဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်မၤပုၤဘျးဝဲကရၢ (ခ့ၣ်) ဒီးကညီဆၢန့ၣ်ချၢ မၤစၢဝဲကျိၤပၢ်
ဖျိၣ်မၤသကိးဒီးထုးထီၣ်လံာ်တဘျီအံၤန့ၣ်လီၤ. လံာ်တဘျီအံၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်တၢ်မ့ၢ်
တၢ်ဘိအိၣ်လၢအပူၤတဖၣ်တမ့ၢ်တၢ်လၢအလီၤဆီဒီးကီၤခဲလၢတၢ်ကဘၣ်ယုၤမၤန့ၢ်ဒီးသုအိၤအ
ဂီၢ်ဘၣ်, မ့ၢ်ဒၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်မ့ၢ်ဆၢန့ၣ်မ့ၢ်ဂီၤလၢလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်သုညီန့ၢ်တ့ၢ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်
လီၤ. ဘၣ်ဆၢန့ၣ်ပုၤအါဒ်အါဂၤသၢပုၤနီၣ်သုက့ၤမ့ၢ်ဆၢန့ၣ်မ့ၢ်ဂီၤမိၢ်လုၤပၢ်လၢ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်
အံၤဒီးမ့ၢ်လၢ်က့ၤဝဲဒၣ်ထဲလၢကီၢ်မ့ၢ်န့ၣ်ကသံၣ်တဖၣ်, စံးဝဲဒၣ်လၢကီၢ်မ့ၢ်န့ၣ်အကသံၣ်န့ၣ်
ညီဒီးနက့ၤစါယါဘျါတၢ်ဆါချၢ န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်မ့ၢ်န့ၣ်အကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်န့ၣ်ညီဒီးဘျါချၢ, ဘၣ်ဆၢန့ၣ်ပကွၢ်ကဒါက့ၤလၢပုၤ
အိၣ်လၢခိခိၣ်ကစၢ်ကျါတဖၣ်အဂီၢ်တခိကဲထီၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဒ်အ
မ့ၢ်, ကျိၣ်စုတအိၣ်လၢကပုၤအိၤအဂီၢ်, တၢ်ဒုၣ်စၢယံၤဒီးခူဝုၢ်, တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤသ့ၣ်တဖၣ်ကီၢ်
ဝဲဒၣ်အယိန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်န့ၢ်အယိတၢ်ထုးထီၣ်ဝဲဒၣ် ကညီဖိခိခိၣ်ကစၢ်ကျါမိၢ်လုၤပၢ်လၢ်ကသံၣ်သ့ၣ်
ဂံၢ်ဝဲၣ်အလံာ်စိၣ်စုတဘျီအံၤန့ၣ်အတၢ်ပညိၣ်မ့ၢ်ဒ်သိးပုၤကညီလၢအအိၣ်လၢကစၢ်ခိၣ်က
လိကျိၤတဖၣ်လၢအကျိၣ်အစုတအိၣ်, ယံၤဒီးခူဒီးဝုၢ်, တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤကီၢ်ခဲ, ဒီးပုၤလီၢ်အိၣ်
ကမ့ၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤတုၤမ့ၢ်အထံၣ်ဒီးဖးဘၣ်လံာ်တဘျီအံၤန့ၣ်က
သ့ၣ်နီၣ်သုက့ၤဝဲဒၣ်အန့ၣ်ဆၢန့ၣ်တၢ်အိၣ်ယၢၤလၢအအိၣ်ဒီးအိၤဖဲအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢန့ၣ်မဲၣ်ဒီး
တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. တကးဘၣ်ပုၤလၢခံတစိၤကသ့ၣ်နီၣ်ဆိးကါက့ၤမိၢ်လု
ပၢ်လၢ်ကကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်အံၤဒ်သိးလုၤလၢထုၤသန့အံၤပုၤသးပုၤလၢအန့ၢ်ပၢ်တ့ၢ်ဝဲတဖၣ်
မ့ၢ်လဲၤပုၤကွၢ်ဘၣ်ဆၢန့ၣ်သန့က့ၤသုတလီၤမိၢ်ကွၢ်တဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်အလံာ်စိၣ်စုလၢပထုးထီၣ်အိၤတဘျီအံၤဘၣ်တၢ်မၤန့ၢ်အိၤလၢ
ကီၢ်ရၣ် ၆ ဘၣ်အပူၤလၢလီၢ်ကဝီၤဒၣ်ဝဲတတီၤစုၣ်စုၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်သရၣ်လၢအကစၢ်
ဒၣ်ဝဲအတၢ်လဲၤခိဖျိအဖိခိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢလံာ်တဘျီအံၤအပူၤ, အပူၤကွၢ်ပတီၢ်ဟ်လၢပက

ထာနုဝေဒနတိုက်တိုက်ကျိုလအဟ်ယုတ်ကီရ်ရှ် ၇ ဘုဒ်အတိုက်တိုက်ကျိုလအလီဆီလိတ် အသးတဖ်. ဘုဒ်ဆုတ်မုတ်လတိုက်ကီအကပကပအယိ ပထနုနုကွေဒ်ထဲကီရ်ရှ်ဒ် အမုတ်, ငူသထူတ်ကီရ်ရှ်, တီအူကီရ်ရှ်, ဘျးဒဲကီရ်ရှ်, မုတ်တြီကီရ်ရှ်, ငူပုတ်ယကီရ် ရှ် ဒီးဖ်အုတ်ကီရ်ရှ်သုတ်တဖ်နုနုလီ. လာလိတ်တဘုဒ်အံအပူဘုဒ်တိုက်နီဖးအီ ၂ ပတီ, တာတပတီနုနုတိုက်ဆိမိတ်ပု ၁၅ ကလုတ်ဒီးတိုက်ဆိမိတ်ပုတခါစုတ်အဖီလတ်က သံအခိတ်ဖးဒိတ်ဒီးတိုက်မုတ်တိတ်, တိုက်သုတ်သုတ်, တိုက်ဒီးတိုက်လုတ်, တိုက်တိုက်တိတ်သုတ်တ ဖ်အံမုတ်ဒ်တိုက်ကူစါယါဘျါတိုက်ဆုတ်တိုက်ဆါလအလီဆီလိတ်အသးတဖ်နုနုလီ. ခံပတီ တပတီနုနုဘုဒ်တိုက်နီဖးလီအီဒ်အမုတ်ကသံပံးမဲ(ဆေးမြီးတို) ၅၀ ကလုတ်လအဘုဒ် တိုက်သုညီနုတိုက်အီတဖ်နုနုလီ.

တိုက်ဆုတ်တိုက်ဆိမိတ်ပု ၁၅ ကလုတ်ဒီးကသံပံးမဲ ၅၀ ကလုတ်အံဘုဒ်တိုက်ယုထာ ထိတ်အီဒ်အမုတ် တိုက်ဆုတ်တိုက်ဆါလအကဲထိတ်ညီနုတိုက်အသးကီးနုနုဒဲလပုလီကဝီဖီလါ ခိခိတ်ကစါကျါတဖ်အသီးအကျါနုနုလီ. တမုတ်တိုက်ဆါအဒိတ်အမုတ်ဒ်အမုတ်တိုက်ဆါလအ ဒိတ်ဒီးပုယါဘျါအီကီသုတ်တဖ်အဂီဘုဒ်. တိုက်ဟ်ဖျါထိတ်အီမုတ်ဒ်သီးကသုတ်ညါဘုဒ်တိုက် ဆါမုတ်ဆုတ်မုတ်ဂီဒ်သီးအံတဖ် ကီရ်ရှ်တဘုဒ်ဒီးတဘုဒ်သုဝေဒနကသံတိုက်မုတ်တိတ်အ ထူတ်လီဆီလိတ်သးဒီးပကသုတ်ညါမလိနုနုဘုဒ်အါထိတ်တိုက်လတိုက်လီအဂသုဒီးကူစါယါ ဘျါဝဲလီဆီလိတ်သးအဖီခိတ်နုနုလီ. တိုက်ယုထာကွေးဖျါထိတ်ဒ်ထဲကသံတိုက်မုတ်တိတ်လါ ပုယုမနုညီလဟိတ်ကဝီဒ်ဝဲအပူစုတ်စုတ်, ဘုဒ်ဆုတ်ကသံတိုက်မုတ်တိတ်တနီဖဲနုနု ဒဲထိတ်အီအဆါကတီနုကပူစုတ်ကီးကသံကသီတနီလုဖျါပူဒီးကျုတ်ကျီဒုးကဲထိတ်ယုတ် အီဒီးတိုက်မုတ်တိတ်သုတ်တဖ်နုနုလီ. ဘုဒ်ဆုတ်ကသံကသီလတိုက်ကဘုဒ်ပုယုဖျါပူတ ဖ်နုနုတိုက်ထာနုယုတ်အီလလိတ်တဘုဒ်အံအပူဘုဒ်, မုတ်လတိုက်ဘုဒ်ပုယုအီအယိကဲ ထိတ်တိုက်ကီတိုက်ခဲလပုလီကဝီဖီလါခိခိတ်ကစါကျါတဖ်အဂီနုနုလီ.

ကသံကသီလတိုက်ယုထာဒီးကွေးထာနုအီသုတ်တဖ်အံမုတ်ဒ်တိုက်သုတိုက်အီညီ နုနုလါမိတ်ပံးဖုသုတ်တဖ်အဖီလံလံ, တလိတ်လါနကဘုဒ်ယုသုတ်ညါမကွေအီလါက ကဲထိတ်တိုက်ဘုဒ်ဒ်ဘုဒ်ထံးလါနကသုအီအဂီလါဘုဒ်. နဟံးနုဒီးသုအီသုတလိတ်န ဘုဒ်ယိတ်ဘုဒ်တိုက်နီတမံဘုဒ်.

၆ ကသံသုတ်ဂံဝန်ခဲ

တၢ်သုကညီဖိခိၣ်ကၤကၤမိၤလုၤလၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲအလံာ်စိၣ်စုတၢ်အံၤန့ၣ်လၢအကဟဲတၢ်တိၢ်ဟ်အိၣ်ဒီးစ့ၢ်ကိးဝဲလၢတၢ်ကကွဲးကျိၣ်ထံက့ၤအိၣ်လၢပယိၤကျိၣ်ဒီးမ့ၢ်လၢဟီၣ်ကဝီၤတနီၤနီၤပုၤဖးကညီဖိအကျိၣ်တဘၣ်ဘၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးအယိၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သုကသံၣ်အဂ့ၢ်အကျိၣ်

ညီန့ၣ်တၢ်သုမိၤလုၤလၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတဖၣ်အံၤတၢ်ဒုးကထီၣ်အိၣ်အကျိၣ်အကျဲအိၣ်ဝဲ ၃ ဘိၣ်အမ့ၢ် တၢ်ကျဲၤန့ၣ်အိၣ်အထံ, တၢ်ချီအိၣ်အထံဒီးစ့ၢ်န့ၣ်အထံ ဒီးတၢ်မၤကမ့ၢ်အိၣ်ဒီးဒုးကထီၣ်အဖျၢၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၁) တၢ်ကျဲၤန့ၣ်အိၣ်အထံ - ကျဲၤလီၤအိၣ်လၢလၢကျဲၤခိၣ်ဒီးပုၤသးပုၤလၢပုၤကျဲၤဝဲလၢသၤဟီၣ်ခိၣ်အိၣ်ကၢၢ်လီၤဝံၤပုၤဝဲလီၤအိၣ်လၢတၢ်ပုၤလိၣ်အဖိခိၣ်, ကျဲၤအိၣ်အထံဒီးစံၢ်ထိးအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၂) တၢ်ချီအိၣ်အထံ- တၢ်ထၢန့ၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်လၢသၤပုၤဒီးချီအိၣ်အိၣ် မ့ၢ်ပုၤသးပုၤလၢပုၤသ့ၣ်တဖၣ်စံးဝဲလၢန့ၣ်ချီကသံၣ်လၢသၤဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ်အသဟီၣ်ဆူၣ်, ဂ့ၤဒိၣ်န့ၣ်ဒီးပုၤတၢ်ပုၤလၢသးထူးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်ချီထံန့ၣ်တုၤန့ၣ်ချီဝံၤန့ၣ်မ့ၢ်အဲၣ်ဒီးဟ်လၢအသိၣ်အိၣ်ထီၣ်တဖၣ်သိးနကသံၣ်တူၢ်ကယံာ်အဂီၢ်န့ၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤယုၣ်နီၣ်ကွဲးအ့ၣ်တါ (ထီတညး) မ့ၢ်တမ့ၢ်အံၤသ့ၣ်ဆၢတဖၣ်န့ၣ်တူၢ်ယံာ်ဝဲဒၣ်လီၤ. တကးဘၣ်ကသံၣ်ချီထံန့ၣ်ပုၤတအၢထီၣ်သးအိၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်ချီအံၤပုၤထၢန့ၣ်တၢ်ဆၢဒ်သိးတူၢ်ကယံာ်အဂီၢ်မ့ၢ်လၢပုၤတနီၤနီၤဘၣ်လဲၤယုၣ်ဝဲအံၤခဲအံၤတမ့ၢ်ဘၣ်အယိၤတၢ်ဆၢဒ်သိးတူၢ်ကယံာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

(၃) ကသံၣ်ကမ့ၢ်- ဟံးန့ၣ်ကသံၣ်အမ့ၢ်အဘိၣ်လိယုၣ်တိၢ်ကမ့ၢ်အိၣ်ဒီးအိၣ်အိၣ်လၢအကမ့ၢ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲ, တနီၤနီၤန့ၣ်ပုၤတိၢ်ကမ့ၢ်အိၣ်ဝံၤကကိၣ်လိၣ်အိၣ်လၢအဖျၢၣ်ဒီးအိၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်တဖၣ်အံၤဒ်သိးနဟ်အိၣ်တူၢ်ကယံာ်အဂီၢ်နကဘၣ်ထၢန့ၣ်လီၤအိၣ်လၢတၢ်အလၢအတၢ်ကလံၤမ့ၢ်မ့ၢ်နီၢ်နီၢ်ဒီးနကသံၣ်အံၤတူၢ်ကယံာ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆါအကွၢ်အဂီၢ်အတၢ်တၢ်ပနီၣ်လၢဘၣ်တၢ်ကွဲးဖျါတၢ်အီၤတဖၣ်အံၤတမ့ၢ်လၢစဲအ့ၣ်
ကသံၣ်သရၣ်အတၢ်ယုသ့ၣ်ညါမၤကွၢ်ဒီးဟံၣ်ပနီၣ်အီၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးဘၣ်, မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ဆါအ
ကွၢ်ဂီၤပနီၣ်တဖၣ်လၢလီၢ်ကဝီၤတဘျီစ့ၣ်စ့ၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တဖၣ်အတၢ်လဲၤခိဖျိ
မၤနီၣ်မၤယါဝဲဒီးဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်ဖဲနသုကသံၣ်အခါဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ပှၤတနီၤနီၤကသံၣ်ခိၣ်လၢပဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤ
တဖၣ်အံၤကဘၣ်လိၣ်ဒီးတနီၤနီၤတဘၣ်လိၣ်ဒီးအတၢ်ဆါဘၣ်ကအိၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.
ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်မုၢ်တၢ်ဘိအံၤတမ့ၢ်ကသံၣ်တခါလၢနကူစါယါဘျါပှၤဆါဘျါချ့သး
ဒ်သီးကသံၣ်ကီၤလၢတဖၣ်ဘၣ်, နကူစါယါဘျါပှၤဆါနကဘၣ်ဟံးတၢ်ဆါကတီၢ်ယံၣ်န့ၢ်
ကီၤလၢကသံၣ်ကသီတစဲးန့ၣ်လီၤ.

၁. တၢ်ညၢ်ဂီၢ်အကလုာ်

တၢ်ညၢ်ဂီၢ်န့ၣ်အတၢ်ပနီၣ်ကဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်အသးခိဖျိပစိအ့ၣ်ဝံအလီၤခံ, လီၤဆါယီၤဆါ, တၢ်တကံတကး, တၢ်ကဂီၢ်ထီၣ်ကနီး, ဝံတၢ်ကိၢ်ကထီၣ်ခိၣ်ကဆါ, တနၢ်ရံၢ်ခံနၢ်ရံၢ်ကဟဲထီၣ်ကပျီၤလီၤကဒါက့ၤ, တၢ်ညၢ်ဂီၢ်မ့ၢ်အိၣ်လံန့ၣ်ကဲထီၣ်အသးညီၣ်တသီတဘျီ, ခံသီတဘျီန့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်တၢ်ညၢ်ဂီၢ်ယၢ်အိၣ်လၢနသ့ၣ်ကျါလံန့ၣ်သ့ၣ်, ကမိကလီၤကညးတၢ်ညၢ်ဂီၢ်ထီၣ်လီၤသံလီၤဝါ, ထီၣ်ဘီ, တၢ်ဘီမံၣ်တၢ်ပနီၣ်ဒ်အံၤတဖၣ်နမ့ၢ်သ့ၣ်ညါတခါနအိၣ်ကသံၣ်ဘၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ.

ဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရှၢ်

ကဟဲလီၤသ့ၣ်ညးမံၣ်ထီၣ်ဘီ (တၢ်ညၢ်ဂီၢ်ဘီမံၣ်)

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘီမံၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. သီခါလၢၣ်သံသိ (ကြက်ဟောင်းခါးရွက်) ၁ စံာ်
- ၂. မါနုၤသ့ၣ် (ဖန်ခါးသီး)
- ၂. အံၤသ့ၣ်နီၣ်တၢ်လုာ် ၁ ဘုၣ်
- ၃. နီၤကွဲအ့ၣ်တါ (ထီတညး) ၅ လိၣ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

(၁) ဟံးန့ၢ်သီခါလၢၣ်ဘးလီၤအထံတုၤအန့ၢ်နီၣ်တၢ်အိၣ်ကသုထံတဘျီဝံ, အထံဝဲန့ၣ်ကျါလုာ်အိၣ်ဒီးမၤနုၤသ့ၣ်သံသိမ့တမ့ၢ်အယုတုၤအထံကဲထီၣ်ပံာ်ပံာ်ဖိတက့ၢ်.

(၂) သီခါလၢၣ်သံသိတစံာ်, အံၤသ့ၣ်နီၣ်တၢ်လုာ်ဖိတဘျီ, ဒီးနီၤကွဲအ့ၣ်တါ (ထီတညး) ၅ လိၣ်ထၢန့ၢ်လၢသဟူလုလီၤထံတပလီၤဒီးတတ်, ချီအီၤတုၤထံအိၣ်တုၤပလီၤတတ် (သၢပူတပူ) တက့ၢ်.

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲခဲသရၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲ ၉

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

နကျၢ်န့ၢ်အီၤနီၣ်တၢ်တၢ်တၢ်န့ၣ်အီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီ, အီၤအီၤတုၤအပျဲထီၣ် ၇ သီတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲးဒီးကသံၣ်ကိၤလၢ ကသံၣ်သရၣ်, သရၣ်တံၣ်ပြီ, မၤန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ လၢကသံၣ်သရၣ်ဖုဝါအအိၣ်, ဒီးအဝဲမၤကွၢ်က့ၤဝဲလၢအကစၢ်, အသးအိၣ် ၆၁ နံၣ်, အိၣ်တၢ်လီၤဒူပျၢ်ယၤကီၢ်ရၣ်ဆူၣ်ချ့ မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲးတၢ်ဆါဟံၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ် ဝၣ်စဲးသရၣ်ဒီးကိၤလၢကသံၣ်သရၣ်

တၢ်ညၣ်ဂီၢ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

၁. နီၣ်ဘ့ၣ် (တောၣ်မရိး)
၂. ဖီခၣ် (ပန်းခန်း) - ဒီထူၣ်
၃. မိၣ်ကံၣ်ခၣ် - ဒီထူၣ်
၄. နီၣ်ကွဲအုၣ်တၢ် (ထီတညး)

တၢ်ဒုးကထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်အမုၢ်နီၣ်ဘ့ၣ်, ဖီခၣ်, မိၣ်ကံၣ်ခၣ်, ဒီးနီၣ်ကွဲအုၣ်တၢ်တဖၣ်အံၤအံၤန့ၢ်အီၤအစီ ပျဲသိးသိးဒီးဖၢန့ၢ်လၢသဟၤပျဲဝဲလူလီထံပလီဝါ ၃ ပလီ, ချီအီၤတုၤအအိၣ်တုၤပလီဝါ ၁ ပလီတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တချီအံၤအီၤတၢ်လၢဖးထံခွဲးတတ်, အီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီ, မုၢ်ထူၣ်, ဟါ တုၤအပျဲထီၣ် ၇ သီဒီးတၢ်ညၣ်ဂီၢ်ကဘျီကွံာ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်တဘျီဒီးဘၣ်တခိၣ်ဆဲးအီၤ အီၤတုၤအဘျီတစုတက့ၢ်.

ပှးဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ဖူပှၣ်ယးကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲပှးကူစါယါဘျါတၢ်ကရူၢ်, တံၣ်ပြိ, ဆံးမိ, ဖျါကပီ, အဲၣ်ထူ, ထံၣ်ရဲ, ကသံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဆိးကါတ့ၢ်အီၤလၢနိၣ်ဖိတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်မၤနိၣ်မၤယါတၢ်လဲၤခိဖျိအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်တၢ်ညၣ်ဂီၢ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နါပီၢ်ကွီၤအစီ - ၅ ဘး
- ၂. ကသံၣ်ဘၢၣ်ယီ - ၅ ဘး
- ၃. ဖိနွံကဘျးမံၤအမုၢ်ဒီမုၢ် (တောဝစပယံပနး)- ၅ ဘး
- ၄. နီၤကွဲအ့ၣ်တါ

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်အမုၢ်, နါပီၢ်ကွီၤ, ကသံၣ်ဘၢၣ်ယီ, ဖိနွံကဘျးမံၤအမုၢ်ဒီမုၢ်, ဒီးနီၤကွဲအ့ၣ်တါတဖၣ်ဒီၣ်ဘျးအီၤဝံၤဖၢန့ၣ်လၢသပူၤဒီးဖၢန့ၣ်လီၤထံပလီဝါ ၃ ပလီဝံၤယ့ၣ်အီၤတုၤအအိၣ်တ့ၢ်ပလီဝါတဖျါတက့ၢ်.

တၢ်သူအီၤကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တချီအံၤအီၤအီၤတဘျီလၢဖးထံခွးတတ်, တနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီၤ, မုၢ်ထူၣ်, ဟါ တုၤအပျဲထီၣ် ၅ သီတက့ၢ်. ဒီးတၢ်ဆါတဖၣ်ကဘျါက့ၤဝဲလီၤ.

ပှးဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ဖူပှၣ်ယးကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲပှးကူစါယါဘျါတၢ်ကရူၢ်, တံၣ်ပြိ, ဆံးမိ, ဖျါကပီ, အဲၣ်ထူ, ထံၣ်ရဲ, ကသံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဆိးကါတ့ၢ်အီၤလၢနိၣ်ဖိတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်မၤနိၣ်မၤယါတၢ်လဲၤခိဖျိအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဇူသထွန်ကီရ်ရှ်

တၢ်ညၢ်ဂီၢ်တၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်ဖှိၣ်အကလုာ်

- ၁. သဲၣ်ဖးဒံၣ်ဘၣ် (စံၣ်သကးလဲးထိး)- ၁ ပီၢ် (ဇူပျၢ်ယၤကိးသ့ၣ်ပန့ၢ်ဖိ)
- ၂. နိဘၣ်အစါ (တောငမရိး)- ၁ ပီၢ်
- ၃. ကွီၤပါယဲးလၢ် - ၁ ပီၢ် (ဇူပျၢ်ယၤကိးဖိသယီ)
- ၄. နါပီၢ်ကွီၤဘၣ် - ၁ ပီၢ်
- ၅. သ့ၣ်ဘီဘၣ် - ၁ ပီၢ်
- ၆. ကွဲစိ - ၂ ပလီ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်အမ့ၢ် သဲၣ်ဖးဒံၣ်အဘၣ်, နိဘၣ်, ကွီၤပါယဲးလၢ်, နါပီၢ်ကွီၤဘၣ်, သ့ၣ်ဘီဘၣ် ဒီးကွဲစိတဖၣ်အံၤမၤန့ၢ်အီၤအစါပျဲးသိးသိးဝံၤကျိၤပြီၤအီၤဒီးလိယုၤအီၤတက့ၢ်. တုၤမ့ၢ်အယုၤဂုၤဒီးဆုကမူၣ်အီၤဝံၤကျိၣ်ကျိၣ်ယုၣ်အီၤဒီးကွဲစိဒီးမၤဖျၢၣ်န့ၢ်အီၤထဲစုဆၣ်ခံတဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ဝံၤအီၤသ့ၣ်ဒုးန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ဟံၣ်ဃာ်တခိတ်အီၤလၢတၢ်အလၢကလံၤန့ၣ်လီၤသ့တန့ၢ်အလီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူအီၤကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤပုၤဖိသၣ်န့ၣ်ဒုးအီၤအီၤတဘျီ ၁ ဖျၢၣ်တနံၤ ၂ ဘျီတုၤအပျဲးထီၣ်ဂ့ၤသီတက့ၢ်. မ့ၢ်ပုၤနီၢ်ဒိၣ်တခိၣ်ဟ့ၣ်ဒုးအီၤအီၤတဘျီ ၂ ဖျၢၣ်တနံၤ ၂ ဘျီတုၤအပျဲးထီၣ်ဂ့ၤသီတက့ၢ်. မ့ၢ်တဘျီတခိၣ်ဆဲးအီၤအီၤတုၤအဘျီတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ သရၣ်မုၢ်ကွံၣ်ဝဲ လၢအအိၣ်လၢဇူသထွန်ကီရ်ရှ်, ဘံ

လွကိုဆည်, ယိုင်ထံခံကရူ, ဖိဂံခံသဝီအပူနုနုလီ. အပူကွံကုစါယါဘျါပုကညီ
လကီမုနုကသံကသီဘဉ်ဆည်ဆာကတီခဲအံအဝဲဂုကုးစးသူကုလမိလုပလ်
ကသံသုဂံဂံဝဲတကပနုနုလီ.

ဖိသုလတကီထီဉ်မဲာ်ဘျဉ်ထီဉ်ကသံ

ကသံတမုတမုတမုတမုတမုတမု

- ၁. တကီကးဂံ
- ၂. တကီပအူးဂံ (တကီဟီ)
- ၃. တကီခေဂံ
- ၄. နီဉ်ယဲမဲာ် မုနု,ခါဂံ
- ၅. တုညထုဉ်အလဲ

တမုနုကဲထီဉ်ကသံအကျါအကျဲ

တမုတမုတမု, တကီကးအဂံ, တကီပအူးအဂံ, တကီခေအဂံ, နီဉ်ယဲ
မဲာ်အမုနုအခါအဂံ, ဒီးတုညထုဉ်အလဲသုတဖဉ်အံကျဲ လီအီဒီးထံခီကလကလပု
သိးသိးဝံဒီးအီအီသုနုနုလီ.

တမုအီကသံအကျါအကျဲ

ပုလတကီထီဉ်အါအါတကဟုဉ်ဒုးအီအီဒီးကနုထံအီတကု, ကီမုအါထီဉ်
ဟုဉ်အီထွဲအီ, ကီမုစုလီတခိပတုကွံကသံအံဒီးဆိတလဲကုလအသီတခါတ
ကု.

ပုဟုဉ်ကသံတခိအံအမံ

ပုဟုဉ်ကသံတခိအံမုနုဝဲ သရဉ်မုနုကွံဝဲ လအအိဉ်လအသထုဉ်ကီရုဉ်, ဘံ
လွကိုဆည်, ယိုင်ထံခံကရူ, ဒီးဖိဂံခံသဝီအပူနုနုလီ. အဝဲလအပူကွံမုနုဝဲဘဉ်တကု

ကသံခိဉ်လကညီသုဂံဂံဝဲခဲသရဉ်ဟုဉ်ကုနုဝဲ ၁၃

စါယါဘျါပုကညီလါကီၢ်မုၢ်န့ၢ်ကသံၣ်ကသီတကၤဘၣ်ဆၣ်ဆါကတီၢ်ခဲအံၤအဂ့ၢ်ကျဲးစးသူ
က့ၤဝဲဒၣ်လါမိၢ်လုၢ်လၢ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲတကၤဖၣ်လီၤ.

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်

တၢ်ညၣ်ဂီၢ်လါအယံၣ်အထါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၣ်ဒီး
- ၂. နီၣ်ဝီၤသ့
- ၃. မိၢ်ဂံၢ်ဖိ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၣ်ဒီးဒီးနီၣ်ဝီၤသ့အဒီး လိယုဝံတီၢ်ကမုၢ်အီၤတက့ၢ်. ဟံးန့ၢ်အ
ကမုၢ်တခါစုာ်စုာ်လါနီၣ်တဖၣ်တခါယဲၤဘၣ်ဒီးထါန့ၢ်လီၤမိၢ်ဂံၢ်ဖိအကမုၢ်ပျဲနီၣ်တဖၣ်
တဘျီတက့ၢ်. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမၤအါန့ၢ်အဝဲအံၤန့ၢ်ကွၢ်တယးမၤအီၤဖိတၢ်န့ၢ်ကျဲအသိးအံၤသ့
ဝဲဒၣ်န့ၢ်လီၤ. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးကကီၢ်လိၣ်အါန့ၢ်ကျဲကျဲအီၤဒီးမ့ၢ်ထံဖဲအပံၣ်ပံၣ်ဖိဝံကကီၢ်
လိၣ်အါထဲစုာ်ခံဖိတဖျါတဖျါတက့ၢ်. လိယုကဒါအါဝံဒီးဟံးယာ်အါလၢပလီၤမ့
တမ့ၢ်တၢ်တမံၤမံၤလါအလူးကလံၤသ့ဝဲဒၣ်လီၤ.

တၢ်သူအီၤကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်အဝဲအံၤသးပျါအဂီၢ်န့ၢ်အီၤအီၤတဘျီ ၁ ဖျါဒီးအီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီတုၤအပျဲ
ထီၣ် ၃ သီတက့ၢ်. မ့ၢ်တဘျီဘၣ်ဒီးဆဲးအီၤကဒီးဆူညါ ၃ သီသ့ဝဲဒၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဖိသၣ်
အဂီၢ်တခိၣ်ဒီးအီၤအီၤတဘျီတဝဲဒီးဒုးအီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီစ့ၢ်ကီၢ်လီၤ. ဖိသၣ်မ့ၢ်ဂုၤသးပျါမ့ၢ်ဂုၤ
လါဒီးန့ၢ်တၢ်ညၣ်ဂီၢ်အယံၣ်အထါထီၣ်ဘးလါအနွံတဖၣ်န့ၢ်အီၤက့ၤကသံၣ်အဝဲအံၤဒီးတၢ်
ညၣ်ဂီၢ်ကဘျီက့ၤဝဲဒၣ်လီၤ.

၁၄ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲ

ပှးဟ့ၣ်ကသံတခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြၢၤကီၢ်ရၣ်ကသံတခိၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမူဒါခိၣ်တၢၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်

တၢ်ကီၢ်လူးတၢ်ကီၢ်ထီၣ် ကဟၤထီၣ်တဖျိဘၣ်

ကသံတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်ကျိဘိ
- ၂. သးသ့ၣ်လၢ
- ၃. ပနီၣ်ကျဲလၢ
- ၄. ဘျးခိၣ်ဒ့
- ၅. ဖီပှ်လၢ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံတခိၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အမ့ၢ် သ့ၣ်ကျိဘိ, သးသ့ၣ်လၢ, ပနီၣ်ကျဲလၢ, ဘျးခိၣ်ဒ့, ဖီပှ်လၢ တဖၣ်အံၤမၤန့ၢ်အီၤအစီၤပှဲၤသးသးတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံတခိၣ်အကျိၤအကျဲ

ချီအီၤဝဲကီၢ်ကီၢ်လၢလၢန့ၣ်ဘျၣ်အီၤအီၤတခွး မ့ၢ်မ့ၢ်အကတဖၣ်န့ၣ်နကဘၣ်တဝံန သးလၢအသဝံ (တအာထီၣ်နသး) တနံၤတဘျီတုၤအပှဲၤထီၣ် ၃ သီတက့ၢ်.

ပှးဟ့ၣ်ကသံတခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံတခိၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်စီၤထံဖိကျိဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်, တစီၢ်တလီၢ် မဲၤလးဒဲကဝီၤ, Zone A : A1, Ho# :142)

ကသံတခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲ ၁၅

တၢ်ညၢ်ဂီၢ်ကသံၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖှိၣ်အကလုာ်

၁. သ့ၣ်ပန္နဲဖိ (တဲးဖးဒံၣ်) - ၅ ဘး
၂. လီၤတလီၤမုၢ် - ၅ ဘး (ဒုပျၢ်ယၤကိးလၢမရဲတဝီၢ်)
၃. သ့ၣ်ကဖိ - ၅ ဘး
၄. သ့ၣ်မိးဆိ - ၅ ဘး
၅. ယံထံ, ယံခိ (နါတိာ်ထုနါတိာ်စ့) - ၅ ဘး
၆. သ့ၣ်ဘျီၣ်မဲာ် - ၅ ဘး
၇. နီၤကွဲအုၣ်တၢ် - ၅ ဘး

တၢ်ဖုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်အမုၢ် သ့ၣ်ပန္နဲဖိ, လီၤတလီၤမုၢ်, သ့ၣ်ကဖိ, သ့ၣ်မိးဆိ, ယံထံ, ယံခိ, သ့ၣ်ဘျီၣ်မဲာ်, ဇီးနီၤကွဲအုၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၢ်အီၤအစီၤပုၤသိးသိးဇီးလိယုအီၤတုၤအယုတက့ၢ်. တၢ်န့ၢ်လၢသဟၤပုၤဇီးဒုၣ်ထီၣ်ထံ ၆ - ၇ ခွးန့ၢ်ချီအီၤတုၤထံအိၣ်တၢ် ၆ ခွးအဂီၢ်ဟံၣ်ခုၣ်လီၤအီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်အဝဲအံၤလၢပုၤသးပုၤအဂီၢ်န့ၢ်အီၤအီၤတဘျီ ၁ ခွး တနံၤ ၃ ဘျီ, မ့မုၢ်ဖိသ့ၣ်တခိးအီၤအီၤတဘျီ ၃ နီၣ်တၢ် အီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီ, ဘၣ်အီၤတချးအိၣ်တၢ်အိၣ်ဒံးဘၣ်အခါန့ၢ်လီၤ. အီၤတုၤတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်. ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၢ်သူအီၤတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢကကဲထီၣ်တၢ်စုၣ်တၢ်ပုၤအဂီၢ်တအိၣ်ဘၣ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်စီၤထံဖိကျိၤဖျၢ်အုၣ်ကီၢ်ရၣ်, တစီၢ်တလီၢ် မဲၤလးဒဲကဝီၤ, zone A : A1, Ho# :142)

၁၆ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲ

၂. တၢ်ခၢ်ဘၣ်တၢ်ကူးအကလုာ်

တၢ်ဆါအံၤမ့ၢ်ကဲထီၣ်န့ၣ်အတၢ်ပနီၣ်ကဟဲဖျါထီၣ်အမ့ၢ် ,နါဒုပူၤကကီၢ်ကွံ, ကူး, ကဆဲ, နါအ့ၣ်ထံလီၤ, ကိၣ်ယုၢ်ဘိဆါအပနီၣ်တဖၣ်ဟဲဖျါထီၣ်ဒဲဒုန့ၣ်လီၤ.

ဖူပျၢ်ယၤကီၢ်ရၣ်

တၢ်ကူးသးနါပျၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျါအကလုာ်

- ၁. ပျၢ်ခိၣ်တၢ် - ၁ ဘး,
- ၂. တယီတၢ် - ၁ ဘး,
- ၃. နံၣ်သိထံ - ၂ နီၣ်တၢ်

တၢ်ဖူးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိအမ့ၢ် ပျၢ်ခိၣ်တၢ်ဒီးသယီတၢ်သ့ယၤအိၤဝံၤတၢ်အိၤလၢဆၢၣ်တၢ်ပူၤဒီး ဘံးန့ၢ်အထံဝံၤပၤယုၢ်ဒီးနံၣ်သိထံ ၂ နီၣ်တၢ်တုၤလၢအဘၣ်လိာ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်အဝဲအံၤဘၣ်အိၤအိၤတနံၤ ၂ ဘျီ, တဘျီတနီၣ်တၢ်, ဂီၤတဘျီဒီးဟါတဘျီ တုၤတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်. လီၤဆိၣ်ဒုတၢ်ဖိသၣ်န့ၣ်နကဘၣ်ဖူးအိၤအိၤနီၣ်တၢ်ဖိတတ်န့ၣ် လီၤ. နတၢ်ဆါမ့ၢ်တဘျီဒီးအိၤအိၤတုၤအဘျီတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ဖူပျၢ်ယၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၣ်ဝၣ်စဲသရၣ်တဖၣ်ယုၤဒီးထၢဖျါမၤနီၣ်မၤပၤကွဲလၢ ဟီၣ်ကဝီၤပူၤဖိသဝီဖိသ့ၣ်ညါဒီးသူညါန့ၣ်ဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တမ့ၢ်တၢ်အသိၣ်မ့ၢ်တၢ်အလီၢ်

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၣ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲ ၁၇

လံလောအဘဉ်တၢ်သုတၢ်အီၤတဖၣ်တမ့ၢ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တဂီၤယီၤအတၢ်ယါ
ဘျါအသနူဘဉ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ခၢၣ်ဘဉ်တၢ်ကူး

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်တယၤဖိထူၣ်အယုကမ့ၢ်
- ၂. မၤနၤသၣ်ယုကမ့ၢ်
- ၃. ကသံၣ်ဖိလၢအယုကမ့ၢ်
- ၄. အံၤသၣ်တစဲ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်အမ့ၢ် သ့ၣ်တယၤဖိအယုကမ့ၢ်, မၤနၤသၣ်ယုအကမ့ၢ်ဒီးကသံၣ်ဖိ
လၢအယုကမ့ၢ်တခါစုာ်စုာ်ဟံးန့ၣ်အီၤအစီၤပဲၤသိးသိး ယါယုာ်အီၤဒီးအံၤသၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်အကမ့ၢ်ယါယုာ်တဖၣ်အံၤပုၤသးပုၤန့ၣ်အီၤအီၤနီၣ်တၢ်ဖိတဘျဉ်, ဒီးမ့ၢ်ပုၤဖိ
သၣ်န့ၣ်ဒုးအီၤအီၤနီၣ်တၢ်ဖိတတ်န့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်အံၤဘဉ်အီၤအီၤဒီးထံၣ်ချီကလၢကလၢ, အီ
အီၤတနံၤ ၂ ဘျီဒီးနဟၢဖၢန့ၣ်ကလီၤပျဲာ်, နကဟးကဆံၣ်ထီၣ်ဒီးအီၤတုၤတၢ်ကူးကဘျါတစု
န့ၣ်တက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ဇူပျၢ်ယၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တဖၣ်ယုဒီးထာဖျိၣ်မၤနီၣ်မၤယါက့ၤဝဲလၢ
ဟီၣ်ကဝီၤပုၤဖိသဝီဖိသ့ၣ်ညါဒီးသူညီၣ်နီၣ်ဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တမ့ၢ်တၢ်အသိၣ်မ့ၢ်တၢ်အလီၢ်
လံလောအဘဉ်တၢ်သုတၢ်အီၤတဖၣ်တမ့ၢ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တဂီၤယီၤအတၢ်ယါ
ဘျါအသနူဘဉ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်တၢ်ကူးဖးထီတၢ်ပသိၣ်ဆါတၢ်သးအံး
ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိၣ်အကလုာ်

- ၁. ဣဟ့ထံ - ၃ ပလီ
- ၂. ထုၣ်ထံဆံ - ၃ ပလီ
- ၃. ဃီဘိၣ်ထံ - ၂ ဖျၢၣ်
- ၄. ပြးသၣ် (သၣ်သံ့သၣ်) - ၃ ဖျၢၣ်
- ၅. ပနီက့သၣ်(ဆးပြ်သၣ်) - ၅ ဖျၢၣ်
- ၆. နီၢ်ကွီးဘံဉ် (လောကံသေၣ်ဂ့ၢ်) - ၁ ရွဲ
- ၇. နီၢ်ကွဲအုၣ်တၢ် - ၅ ရွဲ
- ၈. တအု - ၂၅ ဘး
- ၉. သံးခိၣ်ထံ - ၁ ကိ

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်အထံလၢထးတဖၣ်အံၤတၢ်န့ၣ်လုာ်အီၤလၢသယၤပူၤဝံၤ, တၢ်န့ၣ်နီၣ်ကွီးဘံဉ်, နီၤ ကွဲအုၣ်ဒီးတအုတၢ်တဖၣ်တၢ်ဘျးအီၤမုၢ်မုၢ်နီၢ်ဝံၤဒိထီၣ်အီၤတုၤအကလုာ်တစုာ်ဝံၤ, ဟ် ခုၣ်လီၤအီၤ ပျဲၤန့ၢ်အထံဝံၤထၢန့ၣ်လီၤသံးခိၣ်ထံဝံၤဖၢန့ၣ်လီၤလၢပလီပူၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီၤ, မုၢ်ထုၣ်, ဟါတက့ၢ်. လၢပုၤသးပျဲၤအဂီၢ် ကဘၣ်အီၤအီၤတဘီကသုထံအနီၣ်တၢ် ၃ ဘျဲ, မ့မ့ၢ်ပုၤဖိသၣ်န့ၣ်အီၤအီၤနီၣ်တၢ်လုာ်ဖိ ၁ ဘျဲတုၤတၢ်ဆါဘျီတစုာ်တက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

န့ၣ်ပုၤယၤကီၢ်ဂ့ၢ်ကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝံၣ်ပုၤကူၤစါယါဘျီတၢ်ကရူၢ်, တံၣ်ပြီ, ဆံးမိ, ဖျါက ပီၤ, အဲၣ်ထု, ထံချံ, ကသံဉ်အံၤဘၣ်တၢ်ဆိးကါတၢ်အီၤလၢနီၣ်ဖိကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝံၣ်တၢ် ဆါဟံၣ်အတၢ်မၤနီၣ်မၤယါတၢ်လဲၤခိဖျိအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်မဆံ့ထီဉ်ကဟး (တၢ်ကူးဃုထီ)

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်ဖှိဉ်အကလုာ်

- ၁. သဘျုာ်လုာ်သံသိ - ၁၀ ဘုဉ်
- ၂. ပသွဲဝါ - ၅ တိဉ်
- ၃. နီဉ်ဂီသုအသု (ကလးပင်စိမ်း) - ၁ တၢပံာ်
- ၄. နီဉ်ဖိဉ် (ဒနသုခပင်, မြက်ဆိပင်) - ၁ တၢပံာ်
- ၅. တၢ်နၢဉ်အဂံၢ် (တံဉ်ကကွၢ်ကု) - ၅ ဘး
- ၆. နီဉ်မံဆုဉ် (နီဉ်မံခ) (ထိကရံးဆူးပေါက်) - ၁ စံာ်

တၢ်ဒုးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိးအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်အမုၢ်သဘျုာ်လုာ်, သသွဲဝါ, နီဉ်ဂီသုအသု, နီဉ်ဖိဉ်, တၢ်နၢဉ်အဂံၢ်, နီဉ်မံဆုဉ်သ့တဖၣ်အံးဒီးဘျးအီၤခဲလၢကံၤဖၣ်အီၤလၢသဟူထၢန့ၣ်လီၤထံ ၃ ပလီၤဝံးယုာ်လီၤသံးအီၤအထံတုၤအအိဉ်တုၤ ၁ ပလီၤဝံးဟံးခုဉ်လီၤအီၤ ပျံးန့ၣ်အထံဒီးထၢန့ၣ်လီၤအီၤလၢပလီၤလၢကလံာ်တၢ်အပူၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိးအကျဲ

ကသံဉ်အံၤကဘဉ်အီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီ, မုၢ်ထုဉ်, ဟါ, တဘျီ ၃ နီဉ်တၢတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်

ပုၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိဉ်အံၤအမံၤ

ဇုပုၤယၢကီၢ်ရုဉ်ကသံဉ်သ့ဂံၢ်ဝဲပုၤကူစါယါဘျီတၢ်ကရုၢ်, တံဉ်ဉ်, ဆံးမိ, ဖျါကပီ, အဲဉ်ထု, ထံခံ့, ကသံဉ်အံၤဘဉ်တၢ်ဆိးကါတုၢ်အီၤလၢနီဉ်ဖိဉ်ကသံဉ်သ့ဂံၢ်ဝဲတၢ်ဆါဟံဉ်အတၢ်မၤနီဉ်မၤပါတၢ်လဲၤခိဖျိအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဇူသထွန်ကီရ်ရှ်

တၢ်ကီရ်ထီၣ်တဘိယုၣ်ဃီတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိၣ်အကလုာ်

၁. ထံၣ်ခိုဝါ,
၂. စၢထံဖိးသၣ်,
၃. တအုအိၣ်တံၢ်,
၄. ကလီဂီၤ,
၅. ကလီဝါ,
၆. သီးပံၤသၣ်ဘုၣ်,
၇. မံကီသၣ်ဘုၣ်,
၈. နီၣ်ယဲၤမဲၢ်အမုၢ်, ခွါဂံၢ်,
၉. အံၤသၣ်ဆၢဖဲအကြး,
၁၀. ကသံၣ်သွံၣ်ခုၣ်

တၢ်ဖုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိသုၣ်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၢ်တခါစုၣ်စုၣ်ဒီးကျဲ လီၤအီၤလၢလၢကျဲ ခိၣ်မၤ
န့ၢ်အထံဒီးကျဲကျိၤယုၣ်ဒီးအံၤသၣ်ဆၢ, ကသံၣ်သွံၣ်အခုၣ်န့ၣ်

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပုၤဖိသၣ်၁,၂,၃ နံၣ်အီတဘျီ ၁ နီၣ်တၢ်ဖိ, ပုၤနီၣ်ဒိၣ်အီတဘျီ ၁ ခုး, အီတနံၤ
၂ ဘျီအီအီ ၂ သီတက့ၢ်. နတၢ်ခါမုၢ်တဘျီတခါအီအီတုၤအဘျီတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤမုၢ်ဝဲ သရၣ်မုၢ်ကွံၣ်ဝဲ လၢအအိၣ်လၢဇူသထွန်ကီရ်ရှ်, ဘံ

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသုၣ်ဂံၢ်ဝဲခဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကွံၣ်ဝဲ ၂၁

လူကီဆင့်, ဃီဝိထံခံကရူ, ဒီးဖိဂံခံသဝီအပူန့ၣ်လီၤ. အဝဲလၢအပူကွံၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကူ
စါယါဘျါပုၤကညီလၢကီၢ်မ့ၢ်န့ၣ်ကသံၣ်ကသီတကၤဘၣ်ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအဂ့ၢ်ကျဲးစးသူ
ကွဲးဒၣ်လၢမိၢ်လုၢ်လၢ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲတကၤယုၤန့ၣ်လီၤ.

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်

ဖိသၣ်ဘၣ်တမ့ၢ် ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုၢ်

- ၁. တယီတံၢ်
- ၂. ပိၢ်နာတံၢ် (ပိၢ်ဆံၣ်ဖးဒိၣ်)

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်ပိၢ်နာတံၢ်ဒီးတယီတံၢ်အစၢ်ပဲၤသိးသိး လိယုၤအီၤတုၤအယုၤဒီးတၢ်ဘျဲးအီၤ ဂုၤန့ၢ်
အကမုၢ်မုၢ်မုၢ်နီၢ်နီၢ်တက့ၢ်. ကျဲကျိယုၢ်အီၤတုၤအဘၣ်လိာ်ဒီးပံၤယၢ်အီၤလၢပလီၤပုၤဂုၤဂုၤ
တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၢ်အီၤအီၤသ့ဝဲဒီးဖူလီၤလၢလိၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢအီၤအဂီၢ်န့ၢ် ဟံးန့ၢ်
ကသံၣ်ကမုၢ်အံၤထဲစုဆၢခိၣ်တလိၣ်ကျဲကျိယုၢ်အီၤဒီးထံချိမံၣ်ပုၤနီၤတၢ်ဖိတဘျဲးဒီးဒုးအီၤ
လီၤဖိသၣ်တၢ်ကီၢ်ထီၣ်အီၤတကၤန့ၣ်တက့ၢ်. အီၤအီၤတနံၤ ၃-၄ ဘျီတုၤအပူၤထီၣ် ၃ သီဒီး
တၢ်ခုၣ်ဘၣ်ကလီၤမၢ်ဝဲန့ၢ်လီၤ. ဖူအဂီၢ်န့ၢ်ကျဲကျိယုၢ်ကသံၣ်ကမုၢ်အံၤဒီးထံပံၤပံၤတက့ၢ်.
ဖူလီၤန့ၢ်ဖိသၣ်လၢတၢ်ခုၣ်ဘၣ်အီၤတကၤအခိၣ်ထံတချုးလၢအမံၣ်ဒီးဘၣ်ကိးဟါဒီးတုၤလၢ
အဘျါတစုန့ၣ်တက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဝဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲတမူဒါခိၣ်တကၤန့ၣ်လီၤ.

JJ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲ

၃. တၢ်ရုၣ်ဘၣ်ပသိၣ်တၢ်ဆါအကလုာ်

တၢ်ရုၣ်ဘၣ်ပသိၣ်တၢ်ဆါအံၤမ့ၢ်ဟဲကဲထီၣ်န့ၣ်အပနီၣ်ဒ်အမ့ၢ်ကူး, ကသါယံးထီၣ်, ကဟးကထီၣ်အလွၢ်ဘီဘီလါလါ, လကဟးကျါဟဲထီၣ်ယုာ်ဒီးအသ့ၣ်တဘျီဘျီသ့, တၢ်ကိၢ်မ့ၢ်တထီၣ်ဘၣ်တခါတၢ်ဆါအံၤတနးဒီးဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ကိၢ်မ့ၢ်ထီၣ်ဂီၤခါခါလဲၣ်န့ၣ် တၢ်ဆါအံၤနဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢနးထီၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ.

ဖူပျၢ်ယၤကိၢ်ရုၣ်

တၢ်ပသိၣ်ဆါတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ပံာ်တခးအဂံၢ် (ဝဲစလီ) - ၄၀ ဘး
- ၂. ကဝၣ်ဂံၢ် (သကံၤရၣ်း) - ၄၀ ဘး
- ၃. နီၤကွဲအ့ၣ်တါ - ၂ ဘး

တၢ်ဖူးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပံာ်တခးအဂံၢ်, ကဝၣ်ဂံၢ်ဒီးနီၤကွဲအ့ၣ်တါတဖၣ်အံၤဒီၣ်ဘျးအီၤခဲလၢဒီးဖူန့ၣ်လီၤအီၤလၢသ ဟၤပူၤယုာ်ဒီးထံ ၃ ပလီဝံၤလုၣ်အီၤတုၤအထံအိၣ်တုာ် ၁ ပလီတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခါအံၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီၤ, မုၢ်ထုၣ်, ဟါ, တဘျီနီၣ်တၢ်အီၤကသူထံတ ဘ့ၣ်တက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခါအံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တံၣ်ဖြိ ဖူပျၢ်ယၤကိၢ်ရုၣ်ကသံၣ်ကိၢ်လၢကသံၣ်သရၣ်ဒီးကသံၣ်

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲ ၂၃

သွန်ဂံဝန်စဲသရဉ်လအဒီးန့ၣ်ဘဉ်ဝဲလကသံဉ်သွန်ဂံဝန်စဲသရဉ်တၢ်ပူလူလအလဲပူ
ကွံၣ်ဟီၣ်ခိၣ်တကအအိၣ်ဒီးအဝဲဆိးကါသူတၢ်ဝဲတုၤမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤလီၤ.

ဣသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်

ဖိသဉ်ပသိၣ်ဘဉ်တၢ်ခဉ်တၢ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. ကသုၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီး,
- ၂. ဟုထံတနီၣ်တၢၤ,
- ၃. အံၤသုၣ်ဟီတပံၤဖိ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်ကသုၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီးတကွံၣ်ဝံလိယုတီၢ်ကမ့ၢ်အီၤတက့ၢ်. ဟံးန့ၢ်အကမ့ၢ်နဲစု
ဆဉ်ခံဝံဖိလီၤဒီးအံၤသုၣ်တပံၤဖိ, ဟုထံတနီၣ်တၢၤဖိဝံကျဲၣ်ကျိယုၣ်အီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တခိၣ်အံၤပုဖိသဉ်န့ၣ်အီၤအီၤတဘျီ နီၣ်တၢၤဖိ ၁ ဘုၣ်, အီၤတနံၤ ၃
ဘျီ, အီၤအီၤတုၤအဘျီတစုတက့ၢ်.

ပုဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပုဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ သရဉ်မုၢ်ကွံၣ်ဝဲ လအအိၣ်လအဣသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်, ဘံ
လုကီၢ်ဆဉ်, ဃီၣ်ထံခံကရၢ်, ဒီးဖိဂံၢ်ခံသဝီအပူန့ၣ်လီၤ. အဝဲလအပူကွံၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကူ
စါယါဘျီပုကညီလကီၢ်မ့ၢ်န့ၣ်ကသံဉ်ကသီတကဘဉ်ဆဉ်ဆကတီၢ်ခဲအံၤအဂုၢ်ကျဲးစးသူ
က့ၤဝဲဒၣ်လအမိၢ်လုၢ်လၢ်ကသံဉ်သွန်ဂံဝန်စဲတကပူန့ၣ်လီၤ.

ဘဉ်တၢ်ခုဉ် (တၢ်ချဉ်) တၢ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိဉ်အကလုာ်

၁. တအုဆွ
၂. တအုအိဉ်,
၃. တယီသံသိ,
၄. ဆီဖိဏ္ဍုလဉ်
၅. နိဉ်ဖိဉ်လဉ်,
၆. မိကဲချံ,
၇. တဘျဉ်လဉ်ချီထံ

တၢ်ဒုးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိလၢတၢ်ဟ်ဖှိဉ်ထီဉ်အိလၢတၢ်ဖိခိဉ်တဖဉ်အံကျဲ လီနုအိတခါစုဉ်စုဉ်အထံပှဲသိးသိးဝံကျဲဉ်ကျိယုာ်ဒီးသဘျဉ်လဉ်ချီထံတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိအကျဲ

ကသံဉ်တခိဉ်အံလၢပှဲဖိသဉ်အဂီၢ်ဒုးအိတဘျီ ၁ နိဉ်တၢ်ဖိ, ပှဲနီၢ်ဒိဉ်အိအဂီၢ်တဘျီ ၅ နိဉ်တၢ်ဖိ, အိအိတနံ ၂ ဘျီ, အိအိတုၤအပှဲထီဉ် ၇ သီတက့ၢ်. မ့ၢ်တဘျီဒီးတခိအိအိတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပှဲဟ့ဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံအမံၤ

ပှဲဟ့ဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံမ့ၢ်ဝဲ သရဉ်မုဉ်ကွံဉ်ဝဲ လၢအအိဉ်လၢဒုသထုဉ်ကီၢ်ရုဉ်, ဘံလုကီၢ်ဆဉ်, ဃီဉ်ထံခံကရုၢ်, ဒီးဖိဂံၢ်ခံသဝီအပှဲန့ဉ်လီၤ. အဝဲလၢအပှဲကွံဉ်မ့ၢ်ဝဲဒဉ်တၢ်ကူစါယါဘျီပှဲကညီလၢကီၢ်မုၢ်န့ဉ်ကသံဉ်ကသီတဂၤဘဉ်ဆဉ်ဆါကတီၢ်ခဲအံအဂုဉ်ကျဲးစးသူက့ၤဝဲဒဉ်လၢမိၢ်လုဟ်လၢကသံဉ်သ့ဉ်ဂံၢ်ဝဲတကယုန့ဉ်လီၤ.

ထံၣ်ဘံၣ်တၢ်ဆါ

ကသုၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်ဖှိၣ်အကလုာ်

၁. နီၣ်ဘၣ်ဘၣ်တခိၣ်
၂. နီၣ်ကဆိကမ္မိတခိၣ်,
၃. နီၣ်ဂိၣ်ဂီၤတက့ၢ်

တၢ်ဒုးကထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်ဖှိၣ်အံၤအစီၤပျဲသိးသိးဝံၣ်ခါယုၣ်အိၣ်ဒီးထံၣ်သးယုၣ်လီၤသံးဟံၣ်တၢ်တခွးန့ၣ်တက့ၢ်. ဝဲန့ၢ်ခါဟံၣ်ထီၣ်သဘျုၣ်ယါလၢလၢဆိခိၣ်တယါဝံၣ်ထုကဖၣ်အိၣ်ဒီးသိးနတၢ်ဆါကဘျိတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအိၣ်တဘျီတခွးအိၣ်တနံၤ ၁ ဘျီ, အိၣ်တုၤအပျဲထီၣ် ၇ သီတက့ၢ်. မ့ၢ်တဘျိတခိၣ်အိၣ်တုၤနတၢ်ဆါဘျိတစုတက့ၢ်.

တိၢ်နီၣ်-အနကဘၣ်ဒုၣ်အိၣ်သံး, မိၣ်, တဘျုၣ်, တဟိညၣ်, ထိးညၣ်, သိ, ပသွဲဂီၤ, ပသွဲဝါတၢ်သုၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ သရၣ်မုၢ်ကွံၣ်ဝဲ လၢအအိၣ်လၢဒုသထုၣ်ကီၢ်ရၣ်, ဘံလုကီၢ်ဆၣ်, ဃီၣ်ထံခံကရၢၢ်, ဒီးဖိဂံၢ်ခံသဝီအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲလၢအပူၤကွံၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကူစါယါဘျိပှၤကညီလၢကီၢ်မ့ၢ်န့ၣ်ကသံၣ်ကသီတက့ၢ်ဆၣ်ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအဂုၢ်ကျဲးစးသူက့ၤဝဲဒၣ်လၢမိၢ်လုၢ်လၢကသံၣ်သုၣ်ဂံၢ်ဝဲတကပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သးအံးတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

၁. တိတ်တဘိ,
၂. ဖိစိကယဘိယံတကမဲာ်စု,
၃. မိၢ်ကံာ်ဖိအစိ ၅ ဘး,
၄. ကွဲစိဖဲအကြး

တၢ်ဖူးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဖူးသံၣ်ဖးတိတ်တဘိအဟာဖဲထုးထီၣ်ကွံာ်အပျၢ်ခဲလၢာ်ဒီးသံးန့ၣ်မိၢ်ဂ့ၢ်ဖိ. ဒီးဖိစိကယဘိတိတ်တဘိအဟာဖဲထုးထီၣ်ကွံာ်အဟာဖဲတက့ၢ်. ဒီးလိယုတိတ်ကမူၣ်အိၤဒီးယါယုာ်ဒီးကွဲစိဖဲမၤဖျၢၣ်န့ၢ်အိၤထဲစုဆၣ်ခံတဖျၢၣ်ဖိတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဖိသၣ်အိတ်ဘျီ ၁ ဖျၢၣ်, နီၣ်ဒိၣ်အိတ်ဘျီ ၃ ဖျၢၣ်, အိတ်နံၤ ၂ ဘျီအိတ်အိတ်တုၤအပျၢ်ထီၣ် ၇ သိတ်က့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ သရၣ်ဖါထု လၢအအိၣ်လၢအသထုၣ်ကီၢ်ရၣ်, ဘံလုကီၢ်ဆၣ်, တၢ်အုးခံကရၢၢ်, ဒီးတၢ်အုးခံသဝီအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲလၢအပူၤကွံာ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကူစါယါဘျီပှၤကညီလၢကီၢ်မ့ၢ်န့ၣ်ကသံၣ်ကသိတ်ကသံၣ်ဆၣ်ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအဂုၢ်ကျဲးစးသူက့ၢ်ဒၣ်လၢမိၢ်လုပုၤလၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲတကယန့ၣ်လီၤ.

မုၢ်တြၢ်ကီၢ်ရၢၣ်

ပသိၣ်ဘၣ်တၢ်ရၢၣ်, ကူး (ဟံၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်စုရၢၣ်ခိၣ်ရၢၣ်, တၢ်ဟၢဖၢထီၣ်အဂီၢ်)

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. သုၣ်ဂံၢ်ဝါ
- ၂. ကသံၣ်ဂံၢ်ဃိ
- ၃. သုၣ်ဂံၢ်ဂီၤ
- ၄. ကသံၣ်ခု
- ၅. သုၣ်တၢ်ကွဲၤ
- ၆. မိၣ်ဂံၢ်ဖိ
- ၇. သုၣ်ဒံဘိၣ်သုၣ်
- ၈. ကွဲၤစီ
- ၉. သံးခိၣ်ထံ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်သုၣ်တၢ်ကွဲၤအဂံၢ်, သုၣ်ဂံၢ်ဝါအဂံၢ်, သုၣ်ဂံၢ်ဃိ, သုၣ်ဂံၢ်ဂီၤ, ဒီးကသံၣ်ခုအဂံၢ် သုၣ်တဖၣ်အစီလီၤပဲၤသိးသိး သုၣ်ကဆိအိၤဒီးကျိၤဘျးအိၤခဲလၢာ် ဝံၤလိယုၤအိၤတပူၤဃီ ခဲလၢာ်သုၣ်န့ၣ်လီၤ. တုၤအယုၤလံၤန့ၣ်တၢ်ကမုၢ်အိၤဒီးဂုၤန့ၢ်ထဲအကမုၢ်ဂုၤဂုၤတက့ၢ်. ဟံၣ် ဃုာ်အိၤလၢပလီၤပုၤဂုၤဒီးထုးထီၣ်သုၣ်အိၤဖဲန့ၣ်လီၤဘၣ်အိၤတဘျီလၢလၢသုၣ်န့ၣ်လီၤ. ဟံး န့ၢ်ကသံၣ်ကမုၢ်အံၤပုၤနီၤတၢ်လၢာ်ဖးထံ ၂ ဘၣ်ဒီး ဖၢန့ၣ်လီၤမိၣ်ဂံၢ်ဖိအကမုၢ်ထဲစုဆၣ်ခိၣ် တလိၣ်, ကွဲၤစီပုၤနီၤတၢ်အိၤထံချိတဘျီ ကျဲကျိၤယုၤအိၤတုၤအစီၣ်ဘၣ်လိာ်တက့ၢ်. ဟံးန့ၢ် သံးမံၤဃဲဃဲပလီၤတတ်, ကွဲၤစီပလီၤတတ် ထၢန့ၣ်ယုၤဒီးကသံၣ်ကမုၢ်နီၤတၢ်ဖိ ၃ ဘၣ် တ ပူၤဃီတက့ၢ်. ဆဲးဆူအိၤတုၤအဘၣ်လိာ်ဒီးအိၤအိၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပုၤလၢတၢ်ခၢ်ဘၣ်အိၤဒီးကူးယံၣ်ထၢတဖၣ်န့ၣ်အိၤကသံၣ်အဝဲအံၤတၢ်နီၤတၢ်ဖိခံၣ်ဘၣ်တနံၤသၢၤတၢ်တုၤအပျဲထီၣ်တနံၤဒီးတၢ်ကူးကဘျါဝဲန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဖိသၣ်အဂီၢ်န့ၣ်ကွၢ်တယးဒုးအိၤအိၤလၢအကြးကတၢ်ဒီးအသးနံၣ်တက့ၢ်.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂီၢ်

ဖိသၣ်မ့ၢ်ဂုၤသးပုၤမ့ၢ်ဂုၤလၢအပသိၣ်ဘၣ်တၢ်ခၢ် ဒီးပုၤလၢကူးယုထီၣ်ယံၣ်ထၢထၢဘၣ်ယိၣ်ကကဲထီၣ်တၢ်ပသိၣ်ဆါ (IB)န့ၣ်အိၤကသၣ်အံၤဒီးကသံၣ်ကမၤကိၢ်ထီၣ်က့ၤဝဲပသိၣ်, မၤဂုၤထီၣ်က့ၤပသိၣ်အဂီၢ်အဘါန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအစုခၢ်ခိၣ်ခၢ်တဖၣ်န့ၣ်အိၤကသံၣ်အဝဲအံၤဒီးတၢ်ဆါကဘျါက့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအဟၢဖၢထီၣ်, ဟၢဖၢအူကဖိဒီးဘျိးန့ၣ်စုၣ်လီၤအိၤကသံၣ်အဝဲအံၤဒီးအံၤသၣ်ဆၢယုၣ်ဒီးထံတခွးအဂီၢ်, အိၤလိာ်တဖၣ်ဖိဒီးကလိာ်ကတြၢ်က့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ. ဟၢဖၢထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်တလိာ်သံးခိၣ်ထံဘၣ်. မ့ၢ်တၢ်ကူးယုထီၣ်န့ၣ်မၤန့ၢ်ထံချိမံၣ်အဆံၣ်တပလီ, စုၣ်လိာ်ကသံၣ်အဝဲအံၤပျဲနီၤတၢ်လၢဖးထံခံၣ်ဘၣ်, ထၢန့ၣ်လီၤယုၣ်ဒီးကွဲစီထံဖဲအဆၢထီၣ်ဘးဒီးအိၤအိၤတၢ်တၢ်တခွးဖိပျဲထီၣ်သၢသီဒီးနတၢ်ကူးယုထီၣ်အံၤကလိာ်မၢ်ကွံၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. AA

Wdel

- ကသံၣ်တခါအံၤန့ၣ်တုၤမ့ၢ်ပစုၣ်လီၤအိၤလၢသံးအပူၤလံးဒီးပဟ်အိၤယံၣ်ကတၢ်သ့ဒၣ်ထဲတလါတုၤလၢခံလါအတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.
- ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ် တကြးဒုးအိၤပိာ်မုၢ်လၢအိၣ်ဒီးအဟူးအသးသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်, မ့ၢ်လၢကသံၣ်အံၤကိၢ်ကံးဆိးလၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဒိဖိသၣ်လၢဟၢဖၢပူၤသ့

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မုၢ်တြီၤကိၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲဖဲမုၢ်ဒါခိၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲဖဲသရၣ်ဟ့ၣ်က့ၣ်ဝဲ J၉

၄. တၢ်ဟၢဖၢထီၣ်လူအကလုာ်

တၢ်ဟၢဖၢထီၣ်လူအကလုာ်ကလုာ်တၢ်ဆါအံၤအတၢ်ပနီၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်, ဟၢဖၢထီၣ်တကး, တဘၣ်သးအိၣ်တၢ်ဘၣ်, ဝံၤဟၢဖၢလဲၤတနံၤအတီၢ်ပုၤခဲၣ်တုၤလၢသၢဘျီ, အ့ၣ်ဆါလီၤအါလၢအထံတဖၣ်အံၤမ့ၢ်ဟဲကဲထီၣ်လံၤန့ၣ်နဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢတၢ်ဟၢဖၢထီၣ်လူတၢ်ဆါဟဲကဲထီၣ်အသးန့ၣ်လီၤ.

နူပုၤယၢကီၢ်ရၣ်

ဖိသၣ်ဟူးကးဟၢဖၢထီၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်ပနၢ်န့ၣ်ထံလၢၣ် (၀၉၇၇ကြီး, မရိး၉၇၇) - ၁၂ ဘၣ်
- ၂. ကျၢၣ်ဘျီသ့ၣ် (ဝဲစၣ်ငံ) - ၁ . ၅၀ ဘး
- ၃. အံၤသ့ၣ်

တၢ်ဒူးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပနၢ်န့ၣ်ထံလၢၣ်ဒီးကျၢၣ်ဘျီသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဖၢန့ၣ်လီၤလၢသဟၤပုၤယုာ်ဒီးထံတပလီၤဝံၤချီကလုာ်အါတစါဖိဝံၤပာ်ခုၣ်လီၤပျံၤန့ၣ်အထံဖၢန့ၣ်လၢပလီၤပုၤလၢကလံၤန့ၣ်လီၤသုတန့ၣ်ဘၣ်အပုၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခါအံၤအီၤအီၤတနံၤ ၂ ဘျီ, ဂီၤတဘျီ, ဟါတဘျီ, တဘျီန့ၣ်နီၣ်တၢ်အီၤကသူထံတဘျီ, ဝဲနအီၤအဆၢကတီၢ်ဖၢန့ၣ်ပုၤယုာ်ဒီးအံၤသ့ၣ်ထဲမိၢ်ကံၢ်ဖိအရံၤတဖျါတုၤတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

၃၀ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝံၤခဲ

ဖူပျော်ယူကီရီရှင်ကသံသ့ဂံဝန်စဲပုကူစါယါဘျါတံကရူ၊ တံပြီ၊ ဆံးမိ၊ ဖျါက ပီ၊ အဲဒ်ထူ၊ ထံချံ၊ ကသံသ့အံဘဉ်တံဆိးကါတုာ်အီလါနီဒ်ဖိတံဆါဟံဒ်အတံမနီဒ် မလါတံလဲခိဖျိအပူန့ဒ်လီ။

**တံဆါဟါဖါထီဒ်လူ
ကသံသ့တံမုာ်တံဘိဟံဖျိဒ်ကလုာ်**

- ၁. မနုာ်သ့အသံသိမုတမုာ်အယု - ၁၀ ဖျါဒ်
- ၂. တယုသ့အသံသိမုတမုာ်အယု - ၁၀ ဖျါဒ်
- ၃. ဖီဘုလုာ်တံ (လင်းနဲ) - ၂ ဘး
- ၄. ပူလံသ့အသံသိမုတမုာ်အယု - ၂ ဘး
- ၅. မိဒ်ဘိစု (ငရံပတူ)
- ၆. ယံထံ (နါတိဒ်ထူ)(ကိုန်းပူပေပူ) အစီ - ၁ ရွဲ
- ၇. ယံခိ (နါတိဒ်စု) အစီ - ၁ ရွဲ
- ၈. တဲဖးဒ်အဘုာ် (တဲဖးဒ်(မ့)သ့ပန့ဖိ)(စိဝကလက်ထေဝက်)အစီ-၂ ဘး
- ၉. နီကွဲအုာ်တါ - ၅ ဘး

တံဖးကဲထီဒ်ကသံသ့အကျါအကျဲ

တံမုာ်တံဘိဖါအမုာ်မနုာ်သ့၊ တယုသ့၊ ဖီဘုလုာ်၊ ပူလံသ့၊ မိဒ်ဘိစု၊ ယံ ထံ၊ ယံခိ၊ တဲဖးဒ်အဘုာ်ဒီးနီကွဲအုာ်တဖုာ်အံဒီဒ်ဘျးအီဝံဖါနုာ်အီလါသယုပူလုာ် ဒီးထံ ၃ ပလီ၊ ချီအီတုာ်အအိဒ်တုာ်တပလီဝံဟံခုာ်လီပျဲန့ဒ်အထံဒီးထာနုာ်လီလါပလီ လါကလံတံအလီတကုာ်။

woluol tutus

ကသံသ့တခါအံအီအီတဘျီလုာ်ဖးထံခွးတတ်အီအီတနံ ၃ ဘျီ၊ ဂါတဘျီ၊ မုာ် ထုာ်တဘျီ၊ ဟါတဘျီတုာ်ဆါဘျါတစုတကုာ်။

ကသံသ့ခိလါကညီသ့ဂံဝန်စဲသရံဖုာ်ကုာ် ၃၁

ပျားဟုန်ကသံတခိင်အံအမံ

ပျားဟုန်ကသံတခိင်ကသံသွန်ဂံဝန်စဲပျားကူစါယါဘျါတံကရူ၊ တံပြဲ၊ ဆံးမိ၊ ဖျါက ပီ၊ အဲဒ်ထု၊ ထံချံ၊ ကသံအံဘတ်တံဆိးကါတုာ်အီလါနိင်ဖိတ်ဆါဟံင်အတံမနိင် မယါတံလဲခိဖျိအပူန့လီ။

ဖိသံဟာဖဟးဂီ

ကသုတ်တံမုာ်တံဘိဟ်ဖျိင်အကလုာ်

- ၁. မနုာ်သုတ်ယု (ဖန်ခန်းသီး)
- ၂. ပူလံသုတ်ယု (ပိတ်ချင်း)
- ၃. ခွံင်ဒိကွီဂီအဂံအယု (ယင်းပြားနီ)
- ၄. တယာသုတ်အယု (တောစီးဖြူသီး)
- ၅. အံသုတ်ယိ

တံဒုးကဲထီင်ကသံအကျါအကျဲ

မနုာ်သုတ်ယု၊ ပူလံသုတ်ယု၊ ခွံင်ဒိကွီဂီအဂံအယု၊ တယာသုတ်အယု၊ အံသုတ်ယိ သုတ်တဖင်အံဟံးနုာ်အီအစါပဲသိးသိးဝံတံကမူင်အီဒီးယါယုာ်အီတုာ်အဘင်လိာ်ခဲ လာ်ခဲဆုန့တက့ာ်။

တံသူကသံအကျါအကျဲ

ပျားဟုန်ကသံအသးနံင်အိင်တနံင်တဖင်န့ဟုန်ဒုးအီအီတဘျီထဲသိး (မိကျိာ်သုာ်၊ သုာ်မိကျါ) အချံတဖျုာ်တနံ ၂ ဘျီ၊ ဂီတဘျီ၊ ဟါတဘျီ၊ အီယုာ်အီဒီးထံချံကလါ ကလါတက့ာ်

ပျားဟုန်ကသံတခိင်အံအမံ

ဖုဝါ၊ ဖုတံပူလူ၊ ဆံးမိ၊ တံပြဲတဖင် ကသံတခိင်အံဘတ်တံသုတုာ်လံအီလါဝီ လုာ်သုာ်ဂံဝန်စဲတံဆါဟံင်လံလံန့လီ။

တၢ်အုၣ်လူၢ်တၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

၁. နံၣ်သိထံတနီၣ်တၢ်
၂. အံၣ်သုၣ်ဆါတနီၣ်တၢ်
၃. ထံၣ်ချိမံၣ်လၢကီၢ်ကီၢ်လၢလၢတနီၣ်တၢ်

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်နံၣ်သိထံ, အံၣ်သုၣ်ဆါ, ထံၣ်ချိမံၣ်လၢကီၢ်ကီၢ်လၢလၢကျဲၣ်ကျိၤယုာ်တပူၤမယီၤတခူးအဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဖိသုၣ်မုၢ်ဂုၤသးပျံၤမုၢ်ဂုၤအီၤအီၤတနၢ်ရံၢ်တဘျီ, တုၤမုၢ်အပူၤကွံာ်သၢနၢ်ရံၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံၣ်န့ၣ်အီၤ ဟ်အဘၢၣ်စၢ ၂ - ၃ နၢ်ရံၢ်တဘျီသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲသရၣ် စီၤစ့ၣ်တ့ၣ်, သးနံၣ် ၅၀ နံၣ်, နီၣ်ဖိဒဲကဝီၤ, ကဝီၤဒု ၇, ဟံၣ်နီၢ်ဂံၢ် ၆၈, လၢအပူၤကွံာ်ပျံၤယၢၤကီၢ်ရၣ်, ခိၣ်တယာ်ဟံၣ်ကဝီၤ, ကျိၣ်ထီၣ်သဝီ, နီၣ်ဖိကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်အုၣ်သးလၢယါဘျီပှၤအိၣ်အါန့ၢ်အဂၤတဆံလံန့ၣ်လီၤ.

ဇူသထူင်ကီရ်ရှင်

ဖိသန်ဟာဖလူတင်ဆါ

ကသံတင်မုတ်တင်ဘိတ်ဖိုင်အကလုတ်

- ၁. ကီတါဘုန်
- ၂. တယီဆံင်ချံ
- ၃. တယီဆာချံ
- ၄. ကသံင်နွင်
- ၅. စါမါတိတ်
- ၆. အံသင်ယိ

တင်ဖုးကဲထိုင်ကသံင်အကျိအကျဲ

တင်မုတ်တင်ဘိတ်အမုတ် ကီတါဘုန်ချီနုတ်အထံဝံကျဲလီနုတ်တယီဆံင်, တယီဆာချံ, ကသံင်နွင်, စါမါတိတ်ဝံဖုးအံသင်ယိဖဲအကြားတကွတ်.

တင်သူကသံင်အကျိအကျဲ

ပုဖိသင်နုတ်ဘုန်အီအီတဘျီ ၁ နိုင်တော, မုတ်ပုသးပုနုတ်ဘုန်အီအီ ၅ နိုင်တော, ဘုန်အီအီတနံ ၂ ဘျီအီအီတုအပုထိုင် ၃ သီတကွတ်. တိန်နိုင်-ဖိသင်, သးပု, မုတ်, ခွါအီနုတ်ခဲလက်လီ.

ပုဟုန်ကသံင်တခိုင်အံအမံ

ပုဟုန်ကသံင်တခိုင်အံမုတ်ဝဲ သရင်ဖါထု လာအအိုင်လာဇူသထူင်ကီရ်ရှင်, ဘံလုကီဆင်, တအုးခံကရုတ်, ဖီးတအုးခံသဝီအပူနုတ်လီ. အဝဲလာအပူကွိုင်မုတ်ဝဲဒင်တင်ကူစါယါဘျီပုကညီလာကီမုတ်နုတ်ကသံင်ကသီတကဘုန်ဆင်ဆာကတိတ်ခဲအံအကုတ်ကျဲးစးသူကုတ်ဒင်လာမိလုပင်လင်ကသံင်သုင်ဂံဝင်ဖဲတကပူနုတ်လီ.

တၢ်ဟၢဖၢကိၤ (ဟၢဖၢတဟးထီၣ်ဘၣ်) တၢ်ဆါ (ဝမ်းချုပ်)

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

၁. ကသံၣ်ဖျိဖိ
၂. တယၤသၣ်
၃. သးဟီသၣ်
၄. အံသၣ်ယိ
၅. ပနီကွဲသၣ်

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိအမ့ၢ် ကသံၣ်ဖျိအဖိ, တယၤသၣ်, သးဟီသၣ်, ပနီကွဲသၣ်တဖၣ် အံၤ တယၢ်အီၤအစီၤပျဲသးသးဝံၤဆီၣ်ပြီၤအီၤဒီးလိယုအီၤလုယုဝံၤတၢ်ကမူၣ်အီၤတက့ၢ်. ဒီး ကျဲၣ်ကျိယုၣ်ဒီးအံသၣ်ယိဖဲအကြးဝံၤအီၤသ့လီၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပှၤဖိသၣ်န့ၣ်ဟ့ၣ်ဖးအီၤအီၤတဘျီနီၣ်တၢ်ဖိ ၁ ဘ့ၣ်, မ့ၢ်ပှၤနီၣ်ဒိၣ်န့ၣ်ဟ့ၣ်ဖးအီၤအီၤ တဘျီနီၣ်တၢ်ဖိ ၅ ဘ့ၣ်, အီၤအီၤတနံၤ ၂ ဘျီအီၤအီၤတနံၤသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ သရၣ်ဖါထု လၢအအိၣ်လၢဒုသထုၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်, ဘံလု ကီၢ်ဆၣ်, တၢ်အးခံကရူၢ်, ဒီးတၢ်အးခံသဝီအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲလၢအပူၤကွံာ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကူ စါယါဘျီပှၤကညီၤလၢကီၢ်မ့ၢ်န့ၣ်ကသံၣ်ကသီတဂၤဘၣ်ဆၣ်ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအဂုၢ်ကျဲးစးသူ က့ၤဝဲဒၣ်လၢမိၢ်လုပၢ်လၢ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲတကယၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဉ်အဉ်ကီၢ်ရှဉ်

တၢ်ဟံၣ်ဖၢလူၤဖးဒိၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. တက့ၢ်ဝါသဉ် - ၁ ပီၢ်
- ၂. သဒီသီတံၢ် - ၁ ပီၢ်
- ၃. ဖူဘုၣ် - ၅၀ သါ
- ၄. ထွံၣ်အုၣ်နီၣ်မုၢ်သဉ် - ၁ ပီၢ်
- ၅. သယီတံၢ် - ၅၀ ဘး
- ၆. သုၣ်ဝါလီၤဘုၣ် - ၅၀ ဘး
- ၇. သုၣ်ကဘျံးဘုၣ် - ၅၀ ဘး
- ၈. လီၤဖဲဘုၣ် - ၅၀ ဘး
- ၉. ပဒီၤဘုၣ် - ၅၀ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်တၢ်သုၣ်တၢ်သုၣ်ဒ်အမ့ၢ် တက့ၢ်ဝါသဉ်, သဒီသီတံၢ်, ဖူဘုၣ်, ထွံၣ်အုၣ်နီၣ်မုၢ်သဉ်, သယီတံၢ်, သုၣ်ဝါလီၤဘုၣ်, သုၣ်ကဘျံးဘုၣ်, လီၤဖဲဘုၣ်, ပဒီၤဘုၣ် သုၣ်တဖၣ် အံၤတယၢ်ဒုၣ်ထီၣ်ထံၣ်ခါအီၤထံ ၃ ခုးယုၣ်အီၤတုၤထံအိၣ်တုၢ် ၁ ခုးဟံၣ်ခုၣ်လီၤအီၤဝံၤဒီးအီၤအီၤသုၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သုၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပုၤသးပုၤ, ပုၤဖိသဉ်အဂီၢ်တယၢ်အီၤအီၤဒီးအီၤတုၤနတၢ်ဆါဘျါတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စီၤထံဖိကျိၤ ဖဉ်အဉ်ကီၢ်ရှဉ်ကသံၣ်သုၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲသရၣ်, တစီၢ်တလီၢ်မံၢ်လးဇဲ ကဝီၤ, Azone A: A1, Ho#: 142

၃၆ ကသံၣ်သုၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲ

တၢ်ဟၢၤဖၢထီၣ်လူ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. တကွံဝါသၣ် - ၁ ပီၤ
- ၂. သဒီသီတံၢ် - ၅၀ ဘး
- ၃. မါနးသၣ် - ၅၀ ဘး
- ၄. ထွံၣ်အ့ၣ်နီၣ်မ့ၢ်သၣ် - ၅၀ ဘး
- ၅. မရွဲၣ်ကီၢ်မ့ၢ် - ၅၀ ဘး
- ၆. ကီၤကျဲၣ်ဘ့ၣ် - ၅၀ ဘး
- ၇. သ့ၣ်ဝါလီၤဘ့ၣ် - ၅၀ ဘး

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တကွံဝါသၣ်, သဒီသီတံၢ်, မါနးသၣ်, ထွံၣ်အ့ၣ်နီၣ်မ့ၢ်သၣ်, မရွဲၣ်ကီၢ်မ့ၢ်, ကီၤကျဲၣ်ဘ့ၣ်, သ့ၣ်ဝါလီၤဘ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဟံၣ်ဖျိၣ်အီၤခဲလၢာ်ဝံၤလိယုၤအီၤဒီးကံၢ်ကမ့ၢ်အီၤသ့, မ့တမ့ၢ်နချီအီၤအီၤသ့နမ့ၢ်ကံၢ်ကမ့ၢ်အီၤဒီးလံၣ်လူၣ်ဖျါအီၤတဖျါဖိတဖျါဖိဒီးလိယုၤအီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဟံၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်ဝံၤတယၢ်ချီအီၤထံ ၃ ခုးယုၣ်လီၤသံးဝံၤဟံၣ်တုၢ်ထဲတခုးဝံၤအီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီတဘျီ ၁ ခုးတုၢ်တဆါဘျီတစုတက့ၢ်. ပုၤနီၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ပုၤဖိသၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤတယၢ်ဒုးအီၤအီၤဖဲအကြးန့ၣ်တက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

(သရၣ်စီၤထံဖိကျိၤ ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်, တစီၢ်တလီၢ်မဲၢ်လးဒဲကဝီၤ, Azone A : A1, Ho# :142)

ကသံဉ်ဟါဖါလူ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိၣ်အကလုာ်

- ၁. ဟီၣ်ကအးဖးဒိၣ်
- ၂. ချၢၣ်ဖိ

တၢ်ဒုးကထီၣ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ဟီၣ်ကအးဖးဒိၣ်န့ၣ်ပကဘၣ်ထီၣ်န့ၣ်အီၤတုၤသးဒီးပစုနာလၢအထီၣ်ကတၢ်အကပိာ်
န့ၣ်သၢကူာ်ဖိ ဒီးမ့ၢ်မ့ၢ်ချၢၣ်ဖိန့ၣ်ပထးန့ၣ်အီၤဒိၣ်ခိၣ်တၢ်ဟ်ဖှိၣ်တပူၤဃီၤခီၤအီၤ ဒုၣ်ထီၣ်ထံၣ် ခွး
ယုၣ်အီၤတုၤထံအိၣ်တုၤတခွးတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်အဝဲအံၤပုၤသးပုၤမ့ၢ်ဂၤဒီးပုၤဖိသၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤတယာ်အီၤကွၢ်အီၤတုၤတၢ်ဆါဘျိတ
စုၤသ့ဝဲလီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စီၤထံဖိကျိၤ ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်, တစီၢ်တလီၢ်မံၢ်လးဒဲ
ကဝီၤ, Azone A : A1, Ho# : 142

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်

တၢ်ဟါဖါလူ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်ခဲမံၢ် (ပညၢ) အတံၢ်, အဘ့ၣ် - ၃ ရွဲ
- ၂. ဖျဲအဘ့ၣ် - ၃ ရွဲ
- ၃. ပသၢဝါ - ၃ ရွဲ

၃၈ ကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်ကသံၣ်သာကလုာ်အံၤ အစီၤပဲၤသိးသိး (အဒိ. ၃ ရွဲၤစုာ်စုာ်) ချီထီၣ်ယုာ်အီၤ ဒီးထံ ၉ ပလီတက့ၢ်. ယုာ်အီၤတုၤထံလီၤသံးအိၣ်တုာ်ထဲသာပလီတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပုၤသးပုၤအဂီၢ်န့ၣ်အီၤတၢ်ပျဲၤထံအီၤခွးတဖျၢၣ် (လၢပးထံခွး) ဒီးအီၤတနံၤ ၃ ဘျီ တၢ်ဆါအံၤကလီၤမၤကွဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဖိသၣ်အဂီၢ်န့ၣ်ဒုးအီၤမ့ၢ်စ့ၤတစး တယး ကွၢ်လၢအသးနံၣ်ဒီးဒုးအီၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ၣ်လၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်ဒါခိၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.

၅. ဟာဖာဝံလီယုဒီးသွံအကလုာ်

တၢ်ဟာဖာဝံလီယုဒီးသွံအကလုာ်အံၤတၢ်ဆါအပနီၣ်အိၣ်ဖျါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်,အုၣ်ဆါအဘျီအါ, ဘၣ်သးအုၣ်ဆါဝံအုၣ်ဆါက့ၤ, ဟာဖာဝံတကံ, အုၣ်တလီၤဘၣ်,လီၤအါတက့ၢ်အကဘျးကဘျးဟံယုာ်ဒီးအသွံ, နအုၣ်ဆါအဘျီအါန့ၢ်ဟာဖာထီၣ်လုၤဒီးနဂံၢ်လီၤစၢ်ဝဲဒၣ် တၢ်ပနီၣ်အဝဲအံၤမ့ၢ်ဟဲကဲထီၣ်န့ၣ်နကဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢတၢ်ဆါအံၤဟဲကဲထီၣ်အသးလံန့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်ပုၤယၤကီၢ်ရၣ်

တၢ်ဟာဖာလုၤ, ဟာဖာဝံ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. ခွံၣ်ဒိက္ခိဂီၤ (ယၤဒ်းပြး) (အလၢၣ်, အဘျၣ်, အဂံၢ်) ခဲလၢၣ်အစီ - ၅ ဘး
- ၂. ဖိဆံၣ်လၢၣ်ပုၤ - ၅ ဘး
- ၃. ဆုဖိက္ခိခိၣ်လၢၣ် - ၅ ဘး
- ၄. ကီးတၢ်ဘျၣ်ဒီၣ်ဘျး - ၅ ဘး
- ၅. သ့ၣ်ခဲမံၤဘျၣ်ဒီၣ်ဘျး - ၅ ဘး
- ၆. သ့ၣ်ဝါလီမံၤအလၢၣ်, အဘျၣ်ခဲလၢၣ်ဟံဖိၣ် - ၅ ဘး
- ၇. စီလီဒံၣ်အမ့ၢ်ဒီၣ်ဘျး - ၅ ဘး
- ၈. ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီး - ၅ ဘး
- ၉. သယီ - ၅ ဘး
- ၁၀. သဘျုၣ်လၢၣ် - ၁ နီတၢၤ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံဖိၣ်တဖၣ်အံၤဒီၣ်ဘျးအါခဲလၢၣ်ဝံဖၢန့ၣ်လီၤအါလၢသဟူယုာ်

ဒီးထံ ၃ ပလီ, ချီအီတုထံအိတ်တုပလီဝံပတ်ခုတ်လီဖုနုတ်အီလပလီကလံတံအ
လီတကုတ်.

တံသုကသံအကျိအကျ

ကသံတခါအံအီတနံ ၃ ဘျီ, တဘျီလတ်ဖးထံခွးတဘျီ, တချူးဒံးလနအီ
အခါမးဘျူးလီသဘျုတ်လတ်တဘျီဒီးအီပုတ်အီတုနတံဆါဘျါတစုတကုတ်.

တိန်နီ - တံမုတ်တံဘိတဖုတ်အံနမုတ်တနံခဲလတ်သနကုဖနမနုတ်သုတ်တဖုတ်နုတ်နသုသု
အီသု

ပုဟုတ်ကသံတခိတ်အံအမံ

ဖူပုတ်ယာကီရုတ်ကသံသုတ်ဂံဝုတ်ဖုဟုကုစါယါဘျါတံကရုတ်, တံပြီ, ဆံးမိ, ဖျါက
ပီ, အဲတ်ထု, ထံခံ, ကသံအံဘတ်တံဆိးကါတုတ်အီလပလီလုတ်သုတ်ဂံဝုတ်ဖုတ်ဆါဟံတ်
အတံမနီမယါတံလဲခီဖျိအပူနုတ်လီ.

တံဟာဖဝံ

ကသံတံမုတ်တံဘိဟံဖျိတ်အကလုတ်

- ၁. နီဘုတ်
- ၂. ကီးတါဘုတ်
- ၃. မိတ်ဘိစုဒီထုတ်
- ၄. သုတ်ဝါလီလတ်
- ၅. ဖုဘုတ်
- ၆. နီကွဲအုတ်တါ - ၅ ဘး

ကသံခိတ်လကညီသုတ်ဂံဝုတ်ဖုတ်သရုတ်ဟုတ်ကုတ် ၄၁

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်ဒ်အိၣ်မ့ၢ်နီၣ်ဘၣ်, ကိးတၢ်ဘၣ်, မိၣ်ဘိၣ်စ့ဒီးထူၣ်, သ့ၣ်ဝါလီၤလၢ, ဖျၢဘၣ်, နီၣ်ကွဲအ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၢ်အိၣ်အစီၤပျဲသိးသိး, ထၢန့ၣ်လၢသဟၤပူၤယုၣ်ဒီးထံ ၃ ပလီၤ ချီအိၣ်တုၤထံအိၣ်တ့ၢ်တပလီၤတက့ၢ်

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခါအံၤအိၣ်တနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီတဘျီ, မုၢ်ထူၣ်တဘျီ, ဟါတဘျီ, အိၣ်အိၣ်လၢဖးထံခွးတဘျီတုၤတၢ်ဆါဘျီတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ဇုၤပျၢၤယၢၢ်ကိၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲပုၤကူၤစါယါဘျီတၢ်ကရၢၢ်, တံၣ်ပြီ, ဆံးမိ, ဖျါကပီ, အဲၣ်ထူ, ထံၣ်ချံ, ကသံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဆိးကါတ့ၢ်အိၣ်လၢဝီၢ်လ့ၢ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်မၤနီၣ်မၤယါတၢ်လဲၤခိဖျိအပူၤ

တၢ်ဟၢဖၢဝံၣ်တၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်ကလုာ်

- ၁. မိၢ်ဂံၢ်ဖိ ၁ ဘး
- ၂. ပသ့ဝါ ၂ ဘး
- ၃. တဖျၢမုၢ် ၅ ဘး
- ၄. ကိးတၢ်ဘၣ် (လက်ထုတ်ကြီး) ၂ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အမုၢ် မိၢ်ဂံၢ်ဖိ, ပသ့ဝါ, တဖျၢမုၢ်, ကိးတၢ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတီၢ်ယုၣ်တပူၤယီၤတုၤအဘျဲးကမူၣ်ရၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤ အိၤအိၤတၢ်ကျိၤထဲသိးထံမိၤတြိၤသၣ် (မးတၢ်သၣ်) အချံၤတဖျၢၣ်.အိၤအိၤတၢ်န့ၣ် ဘျီ, အိၤလုၣ်ဒီးထံချိၤကလၢတုၤတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ဇူပျၢၣ်ယၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲပှၤကူစါယါဘျီတၢ်ကရၢၢ်, တံၣ်ပြိ, ဆံးမိ, ဖျါကပီၤ, အဲၣ်ထု, ထံချံ, ကသံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဆိးကါတ့ၢ်အိၤလၢဝီၤလုၢ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်မၤနီၣ်မၤယါတၢ်လဲၤခိဖျိအပူၤ

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်

တၢ်ဟၢၤဖၢဝံၣ်လိၤဒီးအသ့ၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. တကွံၤဝါသၣ် - ၂၀ ဘး
- ၂. တယၤသၣ် - ၂၀ ဘး
- ၃. သဒိသီတံၢ် - ၂၀ ဘး
- ၄. ပသ့သ့ဝါ - ၂၀ ဘး
- ၅. တယီတံၢ်သံသိ - ၂၀ ဘး
- ၆. တဘျုၣ်လၣ်သံသိ - ၂၀ ဘး
- ၇. သယီခၣ်တံၢ် သံသိ - ၂၀ ဘး
- ၈. သဖျၢၣ်မုၢ် - ၂၀ ဘး
- ၉. သီခါဒီး - ၂၀ ဘး
- ၁၀. တၢ်ခၣ်ဒီး - ၂၀ ဘး
- ၁၁. ကနဲစီ - ၂၀ ဘး

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်စဲ ၄၃

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိၣ်ကလုာ်ဒ်အမ့ၢ် တက့ၢ်ဝါသၣ်, တယၤသၣ်, သဒီသီတံၢ်, ပသ့သၣ်ဝါ, တယီတံၢ်ဘီ, တဘျုးလၢသံသိ, သယီခၢ်တံၢ်, သပူၤကမုၢ်, သီခါဒီး, တၢ်ခၢ်ဒီးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလိယုတီၢ်ကမုၢ်အီၤဂ့ၤန့ၣ်တက့ၢ်. ဟံးန့ၢ်အကမုၢ်ကျဲကျိၤယုာ်ကနဲစီဝံၤမၤဖျၢၣ်အီၤထဲမးတီၢ်သၣ်ချဲတဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ဒီးဟ်အီၤလၢပလီၤလၢကလံာ်တၢ်အလီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခါၣ်အံၤပုၤနီၢ်ဒိၣ်အဂီၢ်အီၤတဘျီ ၂ - ၃ ဖျၢၣ်, မ့မ့ၢ်ပုၤဖိသၣ်အဂီၢ်အီၤတဘျီ ကွၢ်ဒုးအီၤတတ်တုၤလၢ ၁ ဖျၢၣ်, အီၤတုၤတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခါၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စီၤထံဖိကျိၤ ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ် တစိတလီၢ်မဲၢ်လးဒဲ ကဝီၤ (Zone A : A1, Ho# :142)

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်

ကသံၣ်ဟၢဝံၣ်တမံး

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိၣ်အကလုာ်

- ၁. တဆံၣ်သၣ်ယုအကမုၢ် - ၅ ဘး
- ၂. ကွဲစီ - ၅ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်တဆံၣ်သၣ်လၢအသၣ်ပုၤဂ့ၤဒီးလိယုအီၤတုၤအယုဝံၤတီၢ်ကမုၢ်အီၤဂ့ၤတက့ၢ်. ဟံးန့ၢ်တဆံၣ်သၣ်အကမုၢ် ၅ ဘး, ကွဲစီ ၅ ဘး ကျဲကျိၤယုာ်အီၤမုၢ်နီၢ်နီၢ်ဝံၤ

ဟ်ယာ်အီလောပလီပူ မန့ၢ်ပလီလောအခိၣ်ဟ်လဲၣ်ဒ်သိးနထူးထီၣ်အီကညီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမဟ်ယာ်အီလောပူအါဂါအဂီၢ်န့ၣ်နမတဆံၣ်သ့ၣ်ဒီးကွဲစီအါန့ၣ်ဒ်အဲန့ၣ်သ့ဝဲ
လီၤ. လိာ်ဒုၣ်လောကသံၣ်အစီကဘၣ်အါထီၣ်စ့ၤလီၤအစီကဘၣ်ဝဲထီၣ်ဒ်နလိာ်ဘၣ်အီ
အသိးန့ၣ်လီၤ. တဆံၣ်သ့ၣ်တအိၣ်ဘၣ်အခါန့ၣ်မန့ၣ်သ့ၣ်ကီၢ်ကွဲအသံသိထဲဆိဒ်တ
ဖျၢၣ်ချီလီၤကရဲအီသ့ဝဲဒီးသ့ၣ်ကီၢ်ကွဲအသံသိမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်ချီလီၤကရဲအယုထီၣ်သ့စ့ၢ်
ကီးလီၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျါအကျဲ

လောပူသးပျါအဂီၢ်န့ၣ်အီအီတဘျီထဲလၢဖးထံနီတၢ်တဘျီဒီးအီအီတနံၤခံဘျီတုၤ
လၢသဘျီသ့ဝဲလီၤ. အီအီတသီနဟၢဖဲတံၢ်မ့ၢ်တလီၤမၢ်န့ၣ်အီအီပူထီၣ်သၢသီဒီးတၢ်ဆါ
အဲအံၤကလီၤမၢ်ဝဲဒုၣ်လီၤ. ဖိသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ် ကွဲတယးဒုးအီအီသ့ဝဲဒုၣ်လီၤ.

w>rrel

ဝဲတဆံၣ်သ့ၣ်တအိၣ်ဘၣ်အခါန့ၣ်တဆံၣ်သ့ၣ်အလီၢ်ပမလၢသ့ၣ်ကီၢ်ကွဲသ့ၣ်အယုမ့ၢ်ဂ့ၤအ
သံသိမ့ၢ်ဂ့ၤသ့စ့ၢ်ကီးလီၤ.

ပူဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဝဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒုၣ်မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲစ့မုၢ်ဒါခိၣ်တဂၤန့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်ဟၢဖဲတံၢ်ဒီးလူ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၣ်ဒီး - ၁ ပီၤ
- ၂. မးနးသ့ၣ် - ၁ ပီၤ (ခွဲးကွဲၣ်အချံ)
- ၃. သၣ်မိကျဲၤသ့ၣ် - ၂ ပီၤ (ခွဲးကွဲၣ်အချံ)

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်ကသုၣ်ခိၣ်မ့ၣ်ဒီး, မးနးသၣ်, ဝံၤမၤဘျဲးအိၤတဲးဒီးလိယုအိၤတက့ၢ်. တုၤမ့ၢ်အယုလံဒီးတၢ်ဘျဲးမၤကမူၣ်အိၤမူၣ်နီၢ်နီၢ်ဝံၤဟံၣ်အိၤလၢပလီၤပူၤကးဘၢအခိၣ်ဂ့ၤဂ့ၤတက့ၢ်. ကသံၣ်အကမူၣ်သုၣ်တဖၣ်အံၤဟံၣ်အိၤတခါလၢအလီၢ်ဒၣ်ဝဲစုၣ်စုၣ်တဘၣ်ယီၤယုၣ်အိၤတဂ့ၤ. ဝဲန့ၢ်လိာ်ဘၣ်အိၤအခါန့ၣ်ဟံးန့ၢ်ကသုၣ်ခိၣ်မ့ၣ်ဒီးအကမူၣ်ပျဲးနီၤတဖိတဘၣ်, မးနးသၣ်အကမူၣ်ပျဲးနီၤတဖိတဘၣ်, သၣ်မိကျိၤသၣ်လၢပျဲးမၤကွံၣ်အချံၣ်နီၤတဖိတဘၣ် ဒီးကျဲးကျိၤယုၣ်အိၤတုၤအဘၣ်လိာ်ဝံၤဒီးအိၣ်အိၤတက့ၢ်. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမၤအိၣ်ဟံၣ်အိၤန့ၣ်မၤအိၣ်ထီၣ်အနီၢ်ကံၢ်နီၢ်ဒုးပျဲးသိးသိးဒီးကျဲးကျိၤအိၣ်ဟံၣ်ဝံၤဒီးဟံၣ်အိၤလၢပလီၤပူၤဂ့ၤတက့ၢ်.

တၢ်သုၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပျဲးသးပျဲးအဂီၢ်န့ၣ်အိၣ်အိၤတဘျီထဲစုၣ်မ့ၢ်ကျိၤအခိၣ်တလိာ်ဒီးအိၣ်အိၤတနံၤ ၃ ဘျီတက့ၢ်. ဖိသၣ်အညါစၢ်တလၢကဲၣ်ဆိးအဂီၢ်န့ၣ်ကျဲးန့ၢ်အိၤဒီးထံၣ်ချံၣ်မံၣ်ဝံၤဒုးအိၤတက့ၢ်. ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်န့ၣ်အိၣ်အိၤန့ၣ်သ့ဝဲဒီးနမ့ၢ်အိၣ်ယုၣ်အိၤဒီးထံၣ်သ့ဝဲစုၣ်ကိးလီၤ.

ပျဲးဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဝဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ကံၢ်ဝဲစုၣ်မုၢ်ဒါခိၣ်တက့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

၆. ပိတ်မုန်သွန်ထံတဘဉ်လီၤဘဉ်စးတၢ်ဆါအကလုာ်

တၢ်လၢပိတ်မုန်သွန်ထံတဘဉ်လီၤဘဉ်စးအကလုာ်တၢ်ဆါအံၤအပနီၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်, သွန်ထံတဟံထီၣ်ဘဉ်လီၤဘဉ်စးဘဉ်, ခိၣ်မုၢ်န့ၢ်မုၢ်, , လိၤဆါယီၤဆါ, တၢ်ဘျးသး, စုၣ်ခိၣ်ခိၣ်, တၢ်ကီၢ်တၢ်ခုၣ်တဘဉ်လီၤဘဉ်စးဘဉ်, သွန်ဝါဟဲအါတဖၣ်အံၤနကဘဉ်သ့ၣ်ညါလၢတၢ်ဆါဟဲကဲထီၣ်အသးလံန့ၣ်လီၤ.

ဖူပျၢ်ယၤကီၢ်ရၢၣ်

ပိတ်မုန်အိၣ်ဖျၢ်ဖိဝံလိၤဆါယီၤဆါ (အိၣ်မ့ၢ်အူထံးတၢ်ဆါ)

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ဒီးကၣ်ဘျးကမုၢ် - ၁ နီၣ်တၢၤ
- ၂. တအူကမုၢ် - ၁ နီၣ်တၢၤ
- ၃. နီၤကွဲအုၣ်တၢ်ကမုၢ် (ထီတညး) - ၂ နီၣ်တၢၤ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံဖျိၣ်အကလုာ်ဒ်အမ့ၢ် ဒီးကၣ်ဘျးကမုၢ်, တအူကမုၢ်, ဒီးနီၤကွဲအုၣ်တၢ်ကမုၢ် ၃ ခါအံၤကျဲၣ်ကျိၤယါယုၣ်အိၣ်ဒီးကၢကိၣ်လိၣ်အိၣ် ၆ ဖျၢၣ်ထဲသိးသိးတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီတဘျီ ၁ ဖျၢၣ်တနံၤ ၂ ဘျီ. ဂီၤတဘျီဒီးဟါခိတဘျီ ဖဲအီကသံၣ်အံၤတဘျီလၢလၢကဘဉ်အီလုၢ်ယုၣ်ထံ, ကဘဉ်မ့ၢ်ထံချီ, အဝဲအံၤတၢ်လိၤတကံတကး, လိၤယဲယီၤယဲလိၤမၢ်ကွဲၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲခဲသရၢ်ဖျၢၣ်ကူၣ်ဝဲ ၄၇

ပှဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲကသံၣ်သရၣ်, သရၣ်အဲၣ်ထူ, မၤန့ၢ်ဝဲလၢဖုတ်ပူလူအိၣ်ဒီးအဝဲမၤကွၢ် က့ၤဝဲလၢအနီၢ်ကစၢ်န့ၣ်လီၤ. န့ၣ်ပှၤယၢ်ကီၢ်ရၣ်ဆူၣ်ချ့ ပှၤမၤတၢ်ဖိတၤ, အသးနံၣ်အိၣ် ၅၀ နံၣ်

ဖိၢ်မုၢ်အိၣ်ဖျၢၣ်ဖိဝံၤသ့ၣ်ဃၢ်အိၣ်တ့ၢ်, ဟူးကး, ဟၢဖၢကျၢ, ကလံၤကး

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နီၣ်တၢ်ဒီးအသံသိမုတမုၢ်အယု(ကြိတ်မုန့ၣ်ရွက်)-၂ ဘး (ပှတနီၤကိးဟီၣ်တၢ်ဒီး)
- ၂. ဖိသယီအသံသိ (ကြောၣ်ပနးရွက်) - ၂ ဘး
- ၃. ပသ့ဝါ - ၂ ဘး
- ၄. အံၤသ့ၣ်ယိ - ၂ ဘး
- ၅. ပှၤခိၣ်တၢ်အသံသိ (မိတ်သၢလင်ၣ်) - ၅ ဘး
- ၆. မိၤကျိၢ်သ့ၣ်အမံ (သ့ၣ်မိၤကျၢၤသ့ၣ်) - ၅ ဘး

တၢ်ဒူးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အမုၢ် နီၣ်တၢ်ဒီးအသံသိ, ဖိသယီဒီးအသံသိ, ပသ့ဝါ, အံၤသ့ၣ်ယိ, ပှၤခိၣ်တၢ်သံသိ, မိၤကျိၢ်သ့ၣ်မံ, တဖၣ်အံၤထၢန့ၣ်အီၤလၢဆၢၣ်တၢ်အပူၤ တၢ်ဘျးယၢ်ယုၣ်အီၤဝဲကၢကိၣ်လိၣ်ယၢ်တဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ထဲသိးမးတီၢ်သ့ၣ်အချ့တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤ အီၤအီၤတဘျီတဖျၢၣ်တနံၤ ၂ ဘျီအီၤယုၣ်အီၤဒီးထံချိကလၢကလၢ တုၤအဘျီတစုတက့ၢ်.

ပှဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဖုတ်ပူလူ အခဲအံၤတအိၣ်မူလၢဘၣ်, အိၣ်တၢ်လီၢ်န့ၣ်ပှၤယၢ်ကီၢ်

ရျှင်, ကီးတရူးကီးဆင်, ထံမဲးဘိသဝီ, ကသံဉ်အံးဘဉ်တၢ်မၤကွၢ်သူတၢ်ကွၢ်အီၤလၢသ့ဉ်
ဂံၢ်ဝဉ်စဲကသံဉ်သရၣ်တံၢ်

ပိၣ်မုၢ်သ့ဉ်ဟံၢ်ထီၣ်တလိမ့ၢ်အါန့ၢ်တဘျီ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံၢ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နီၣ်တၢ်ဒီးအသံသိမ့တမ့ၢ်အယု - ၁ ဘး
- ၂. ကွီတမူဂီ (ကနဲချုပဲနီ) - ၁ ဘး
- ၃. မိၢ်ကံၣ်ဖိ - ၁ ဘး

တၢ်ဖူးကဲထီၣ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

နီၣ်တၢ်ဒီးအသံသိမ့တမ့ၢ်အယု, ကွီတမူဂီ, ဒီးမိၢ်ကံၣ်ဖိတဖၣ်အံၤလိယုတီၢ်ဘျးယါ
ယုာ်အီၤဝဲကၢကိၣ်လိၣ်ယုာ်အီၤ ၃ ဖျၢၣ်ထဲသိးသိးတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တခိၣ်အံၤဖဲနအိၣ်မ့ၢ်ဝဲအီၤအီၤတနံၤတဖျၢၣ်တုၤပျဲထီၣ်အသီ ၁၀ တက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံဉ်သ့ဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲသရၣ်ဖုတၢ်ပူလူ အဲခဲအံၤတအိၣ်မူလၢဘဉ်, အိၣ်တၢ်လီၢ်ဖူပျၢၣ်
ယၤကီၢ်ရျှင်, ကီးတရူးကီးဆင်, ထံမဲးဘိသဝီ (ကသံဉ်တဖၣ်အံၤတၢ်သူစ့ၢ်ကီးအီၤလၢဖ
လူ, ဝီၢ်လုာ်သ့ဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲတၢ်ကူစါယါဘျါအလီၢ်)

ပိၣ်မုၢ်အလုအလၢကဘဉ်ဟဲအဆၢကတီၢ်တဟံၢ်ထီၣ်ဘဉ် (လိၤလိၤမၢ်)

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံၢ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နီၣ်တၢ်ဒီး - ၁၀ ဘး
- ၂. နီၤကွဲးအ့ၣ်တါ (ထီတညး) - ၂ ဘး

ကသံဉ်ခိၣ်လၢကညီသ့ဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူဉ်စဲ ၄၉

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

နီၣ်တၢ်ဒီး, နီၣ်ကွဲအုၣ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်တၢ်န့ၣ်လၢသဟူၤလူၤထံပလီၤဝါ ၃ ဖျၢၣ် ဝံၤခါအီၤတုၤထံအိၣ်တၢ်ပလီၤဝါတဖျၢၣ် (သၢပူတပူ) တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခါအံၤအီၤဂီၤ ၁ ခုး, ဟါ ၁ ခုးတနံၤ ၂ ဘျီတုၤအပျဲထီၣ် ၇ သီတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခါအံၤအံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စသရၣ်ဖုတၢ်ပူလူၤ အဲၤအံၤတအိၣ်မူလၢဘၣ်, အိၣ်တၢ်လီၤဒုပျၢၣ် ယၢၤကီၢ်ရၣ်, ကိးတရူးကိးဆၣ်, ထံးဘိသဝီ, ကသံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်မၤကွၢ်သူတၢ်က့ၢ်အီၤ လၢသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စကသံၣ်သရၣ်တံၣ်ပြီ

မိၢ်မုၢ်သ့ၣ်ထံတဖၣ်ထီၣ်ဘၣ်လီၤဘၣ်စး

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နီၣ်တၢ်ဒီး - ၅ ဘး
- ၂. သ့ၣ်ဖိဂံၢ် (သ့ၣ်ဂုဖိ, ဒးသလူ) - ၁ ဘး
- ၃. တအ့ - ၁ ဘး
- ၄. နီၣ်ကွဲအုၣ် - ၁ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်အမုၢ်နီၣ်တၢ်ဒီး, သ့ၣ်ဖိဂံၢ်, တအ့, နီၣ်ကွဲအုၣ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ် တၢ်န့ၣ်လၢသဟူၤထံပလီၤဝါတကိးဒီးတၢ်ခါအီၤတုၤထံအိၣ်တၢ်ပလီၤဝါတဖျၢၣ် (သၢပူတပူ)

woluoh tutus

တၢ်ချီထံန့ၣ်ဘိလိအီၤလၢလၢၣ်ဖးထံခွးတတ်, တၢ်န့ၣ်လီၤအံၤသၢ်တပံၤဝံၤ အီၤတနံၤ ဂီၤတဘျီဟါတဘျီ အီၤတုၤအပျဲထီၣ် ၁၀ သီတက့ၢ်.

ပှၤလၢဟ့ၣ်ကသံၣ်အမံၤ

ဖူပှၤယၤကီၢ်ရၢၣ်, ဆူၣ်ချ့ မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲၤဝဲၤကျိၤကူၤစါဘၣ်ဝဲၤလၢတၢ်ကူၤစါ ယါဘျီအလီၢ်တဖၣ်

သ့ၣ်ထံလၢၢ်မ့ၢ်တဟံၢ်ထီၣ် (လီၤဆီဒၣ်တၢ်ပှၤဖိၣ်မုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်သီ)

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နီၣ်ထးဘ့ၣ်ကမူၣ် (ခံတက်) - ၂၅ ဘး
- ၂. နီၤကွဲအ့ၣ် - ၁၅ ဘး
- ၃. အံၤသၢ်ယိကမူၣ် - ၅ ဘး
- ၄. မိၢ်ဂံၢ်ဖိ - ၁ သံး

တၢ်ဖုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ချီနီၣ်ထးဘ့ၣ်ကမူၣ် ၂၅ ဘးဒီးထံတပီၢ်ယဲၢ်ရွဲၤ ချီတုၤထံအိၣ်တၢ်ယဲၢ်ရွဲၤ (သၢပူတပူ) ဝံၤထၢန့ၣ်လီၤနီၤကွဲအ့ၣ်တါတရွဲၤယဲၢ်ဘး ဒီးချီအီၤတုၤအထံပံၤထီၣ်တစဲးတက့ၢ်. ဝံၤယိန့ၢ် အံၤသၢ်တရွဲၤတုၤအထီၣ်ဂီၤ, ဝံၤကံၢ်ကမူၣ်အီၤတုၤအဘျးခဲလၢၢ်ဝံၤမၤန့ၢ်အစီၤယဲၢ်ဘးဒီးမိၢ်ဂံၢ် ဖိကမူၣ်တသံး, ဖၢန့ၣ်လီၤလၢကသံၣ်ချီထံကျိၤဝံၤကျိၣ်ကျိၤအီၤတုၤအဘၣ်လိာ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်အဝဲအံၤအီၤအီၤဂီၤနီၣ်တၢ်အီၤကသူထံတဘ့ၣ်. ဟါတဘ့ၣ်တနံၤ ၂ ဘျီဒီး သ့ၣ်ကဟဲဟံၢ်ထီၣ်က့ၤဝဲဒၣ်လီၤ. သ့ၣ်မ့ၢ်တဟံၢ်ထီၣ်ဒီးဘၣ်တခီၤကျဲလီၤယုာ်ကသံၣ်တနီၣ် တၢ်ဒီးပြးသၢ်ထံတနီၣ်တၢ်ကိးဘျီဒဲးန့ၣ်တက့ၢ်.

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲၤဝဲၤကျိၤကူၤစါ ၅၁

ပုလဲဟုန်ကသံဉ်အမံး

ဖူပုန်ယးကီၢ်ရၢၣ်, ဆူၣ်ချၢ မၤစၢကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲၣ်ကွဲၣ်ကူၤစါဘၣ်ဝဲလၢတၢ်ကူၤစါ
ယါဘျီအလီၢ်တဖၣ်

ဖူသထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်

ပိၢ်မုၢ်သ့ၣ်ထံးဟဲၣ်စၢတၢ်ဆါ
ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. ယီၤဖိအစီ - ၁၀ ဘး,
- ၂. ဘဲသ့ၣ်ဂံၢ်အစီ - ၁၀ ဘး,
- ၃. နီၣ်ကွဲၣ်အံၤတါအစီ - ၁၀ ဘး

တၢ်ဖုးကဲထီၣ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အမုၢ် ယီၤဖိ, ဘဲသ့ၣ်ဂံၢ်ဖိးနီၣ်ကွဲၣ်အံၤတါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၢ်အီၤဝံၤခါ
ဃုာ်အီၤတဘျီယီၤတက့ၢ်. ဘၣ်မၤကဲမ့ၢ်အူထဲမုၢ်န့ၢ်တကယးန့ၢ်လီၤ. ထၢန့ၢ်လီၤထံၣ် ပလီ
ဃုာ်အီၤတုၤထံးအိၣ်တၢ်တပလီတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအီၤအီၤတဘျီ ၁ ခုး, အီၤတနံၤ ၂ ဘျီ, အီၤအီၤတုၤအပျဲထီၣ်ဂ့
သီတက့ၢ်.

ပုလဲဟုန်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံး

ပုလဲဟုန်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤမုၢ်ဝဲ သရၣ်ဖါထု လၢအအိၣ်လၢဖူသထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်, ဘံလု
ကီၢ်ဆၣ်, တၢ်အုးခံကရၢၢ်, ဖိးတၢ်အုးခံသဝီအပူၤန့ၢ်လီၤ. အဝဲလၢအပူၤကွဲၣ်မုၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကူ
စါယါဘျီပုၤကညီလၢကီၢ်မုၢ်န့ၢ်ကသံဉ်ကသီတကယးဘၣ်ဆၣ်ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအကုၢ်ကျဲးစးသူ
က့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢမိၢ်လုာ်လၢကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲၣ်တကယးန့ၢ်လီၤ.

ပိတ်မုန်သွန်ထံတဘန်လီဘန်စးတန်ဆါ

ကသံဉ်တန်မုန်တန်ဘိဟ်ဖိုင်အကလုာ်

၁. ပိတ်မုန်ဆွံတံာ်
၂. သဉ်ကိကွံသဉ်
၃. ကသံဉ်နွံဉ်ကွီး
၄. သုဉ်ကတ်ဂီဖးဒိဉ်အဒီး
၅. ပျဲခိဉ်တံာ်
၆. ပိတ်မတ်တရိးတံာ် (ပိတ်တဒီးတံာ်)
၇. နီမိလါ
၈. တီပျံခွါအကွီး

တန်ဖးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိအကျဲ

ကသံဉ်တန်မုန်တန်ဘိလါတန်ဟ်ဖျါထီဉ်အိသုဉ်တဖဉ်အံဟ်ဖိုင်အိဉ်ထီးအိဉ်အိဉ်ဒီး
မု. မုတမုာ်ခိုအိအိဒ်သိးကသုထံဒီးအိအိဉ်အိဉ်ဒီးမုတကွာ်

တန်သုကသံဉ်အကျိအကျဲ

ကသံဉ်တခိဉ်အံအိဉ်ထီးအိဉ်သံသိဖဲနအိဉ်မုအခါမုတမုာ်မုအိအိဒ်သိးကသုထံဖဲ
နအိဉ်မုတဘျီလါလါတုအပျဲထီဉ် ၃ သီတကွာ်.

ပျဲဟ့ဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံအမံ

ပျဲဟ့ဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံမုာ်ဝဲ သရဉ်ဖါထု လါအအိဉ်လါဒုထုဉ်ကီရဉ်, ဘံလု
ကီရဉ်ဆဉ်, တအးခံကရုာ်, ဒီးတအးခံသဝီအပူနုဉ်လီ. အဝဲလါအပူကွံဉ်မုာ်ဝဲဒဉ်တန်က
စါယါဘျီပျဲကညီလါကီရဉ်မုာ်နုဉ်ကသံဉ်ကသီတဂဘဉ်ဆဉ်ဆါကတီခဲအံအဂုာ်ကျဲးစးသု
က့ဝဲဒဉ်လါမိလုဟ်လါကသံဉ်သုဉ်ဂံာ်ဝဉ်စဲတကယုနုဉ်လီ.

မိန်မုန်ဟူးလီးဖွံ့တံဆါ

ကသံတံဆါတံဆိတ်ဖိတ်အကလုာ်

- ၁. တယာသဉ် - ၁ စို
- ၂. ထါတညး - ၃ လိာ်

တံဆိတ်ကသံတံဆိတ်အကျါအကျါ

တံဆိတ်ကသံတံဆိတ်အကျါ တယာသဉ်ဖိတ်ထါတညး (နီကွဲအုာ်တါ) တဖဉ်အံဖါနုာ်အီလါသဟါပုာ်ဖိတ်ထိာ်ထံ ၃ ပလီ, ချီအီယုာ်လါသံးဟ်တုာ်ထံ ၁ ပလီတက့ာ်.

တံဆိတ်ကသံတံဆိတ်အကျါအကျါ

ကသံတံဆိတ်အံအီအီလါဖးထံခွးဖိတ်တဘျီ ၁ ခွး, တနံ ၂ ဘျီတုာ်နုာ်ဆါဘျီ တစုတက့ာ်.

ပုာ်ဟ့ာ်ကသံတံဆိတ်အံအံ

ပုာ်ဟ့ာ်ကသံတံဆိတ်အံအံမုာ်ဝဲ သရဉ်ဖါထု လါအအိဉ်လါဒုသထုာ်ကီရုာ်, ဘံလုကီဆဉ်, တအုးခံကရုာ်, ဖိတ်တအုးခံသဝီအပုာ်နုာ်လါ. အဝဲလါအပုာ်ကွဲမုာ်ဝဲဖဉ်တံကုစါယါဘျါပုာ်ညါလါကီမုာ်နုာ်ကသံတံဆိတ်ကသံတံဆိတ်ဆဉ်ဆါကတီခဲအံအုာ်ကွဲးစးသူက့ဝဲဖဉ်လါမိာ်လုာ်လါကသံတံဆိတ်သုာ်ဂံဝဲတကယုနုာ်လါ.

ဖတ်အင်္ဂါကျ

ပိတ်မုန်သွန်ထံတဘဉ်လီၤဘဉ်စးတၢ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိဉ်အကလုာ်

- ၁. အကလံၤယီၤမ့ၢ်အထူဉ် - ၅၀ ဘး
- ၂. အကသံဉ်သွန်အထူဉ် - ၅၀ ဘး
- ၃. သွန်ပိတ်မုန်ပျၢ်အဘဉ် - ၅၀ ဘး
- ၄. ဟီဉ်ကအးအတံၢ် - ၅၀ ဘး
- ၅. နီၢ်တၢ်လူ - ၅၀ ဘး
- ၆. ကျဉ်ဘုဉ်ဂံၢ် - ၅၀ ဘး
- ၇. နီၢ်ဂီၤတပိာ်အဂံၢ် - ၅၀ ဘး
- ၈. ဟီဉ်ထးအဂံၢ် - ၅၀ ဘး
- ၉. ထွံဉ်ဖိနုာ်ဒီး - ၅၀ ဘး
- ၁၀. ထီဉ်လဲၤဝါဘုဉ်ဒီး - ၅၀ ဘး

တၢ်ဖးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိဉ်လၢတၢ်ဖိခိဉ်သွန်တဖဉ်အံၤချီအီအီသ့, လိယုမၤကမုၢ်အီသ့, နမ့ၢ်ချီအီတခါဖၢနုာ်ထံ ၃ ပလီယုဉ်လီၤသးတုၤအအိဉ်တၢ်တပလီတက့ၢ်. မ့မ့ၢ်နလိယုအီတခါမ့ၢ်ယုဒီးတၢ်ကမုၢ်အီ

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တခိဉ်အံၤအီတဘျီ ၁ ခွးတနံၤ ၃ ဘျီတုၤအပဲထီဉ် ၃ သီတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိဉ်အံၤအမံၤ

ဝ&. p|x&h uoH oh *#0. pb&. AwpAwwv; 'J
U0K4 (zone A : A1, Ho# :142)

ကသံဉ်ခိဉ်လၢကညီသုဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲသရဉ်ဟ့ၣ်ကုဉ်စဲ ၅၅

မုာ်တြီကီာ်ရၢ်

ပိာ်မုာ်သ့ၣ်ဟဲတဘၣ်ဆာဘၣ်ကတီာ် ကသံၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. ပူလံးဒီး - ၂ ဘး
- ၂. ကသ့ၣ်ခိၣ်မံၣ်ဒီး - ၂ ဘး
- ၃. ထံၣ်ခိၣ်မံၣ် - ၁ ခွး

တၢ်ဖးကထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်ပူလံးဒီးအဒီးမုာ်ဂုၤအသၢ်မုာ်ဂုၤအစီၤလီၤ ၂ ဘး, ကသ့ၣ်ခိၣ်မုာ်ဒီးအစီၤလီၤ ၂ ဘး တီၢ်ဘျးအီၤဒီးကျဲကျိၤလီၤအီၤလၢထံၣ်ခိၣ်မံၣ်အပူတခွးအဂီၢ်တက့ၢ်. ကသံၣ်အဲၤအံၤန့ၢ်မၤအီၤတဘျီအဂီၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘိန့ၢ်လီၤ. ဖဲပူလံးဒီးမုာ်ဂုၤကသ့ၣ်ခိၣ်မုာ်ဒီးမုာ်ဂုၤတအိၣ်ညီထီၣ်ဘိဘၣ်အလီၢ်န့ၢ် မၤန့ၢ်အီၤအစီၤလီၤ ၂-၃ ပါးဒီးလိယုၤအီၤတက့ၢ်. တုၤအယုၤဂုၤလံးဒီးတီၢ်ဘျးကမုာ်အီၤဂုၤဒီးဟံၣ်ယာ်အီၤလၢပလီၤပူဂုၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤပိာ်မုာ်လၢသ့ၣ်ဟဲတဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ် မၤအီၤကသံၣ်အဲၤအံၤ ဒ်တၢ်န့ၢ်ကျဲလၢထးအသိးတနံၤသၢ်တုၤအပျဲထီၣ်သၢ်တက့ၢ်. မၤအီၤအသံၣ်သိတဘျီအဂီၢ်, မၤန့ၢ်အကမုာ် ကျဲကျိၤအီၤဒီးထံၣ်ခိၣ်မံၣ်သ့ၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၢ်လီၤ.

ဘၣ်လီၢ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ပိာ်မုာ်လၢအသ့ၣ်ဟဲတဘၣ်ဆာဘၣ်ကတီာ် ဒ်အမုာ်တၢ်ဆါကတီာ်တဘၣ်လၢသ့ၣ်ကဟဲဒ်ဘၣ်သန့ၢ်က့ၤဟဲလံးဒီးတနီၤန့ၢ်တၢ်ဆါကတီာ်ဘၣ်လၢသ့ၣ်ကဘၣ်ဟဲလံးဒီးက့ၤတဟဲဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၢ် ကထီၣ်သးလၢသ့ၣ်ဂံၢ်ဘါတလၢတပျဲဘၣ်, မၤကမၢ်ဝဲခိၣ်ဖျိအီၣ်ကမၢ်တၢ်မုာ်ဂုၤလုာ်ကမၢ်ထံၣ်မုာ်ဂုၤသ့ၣ်န့ၢ်လီၤ. မၤအီၤက့ၤကသံၣ်အဲၤအံၤဒ်ကသံၣ်တၢ်န့ၢ်ကျဲအသိးဒီးသ့ၣ်ထံကဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးက့ၤန့ၢ်လီၤ.

၅၆ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝံၣ်စဲ

ပှးဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်ဖဲမူဒါခိၣ်တၢၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပိၣ်မ့ၢ်အသ့ၣ်ကမၢ်, သ့ၣ်ကိၣ်လိၣ်အိၣ်တ့ၢ်လၢအၤလီၤပူၤ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. ပိၣ်ခၢ်တံၢ် - ၅ ရွဲ
- ၂. က့လိတံၢ် - ၅ ရွဲ
- ၃. ခွံၣ်ဒိစိးအတံၢ် - ၅ ရွဲ

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်ပိၣ်ခၢ်တံၢ်အစီၤလီၤ ၅ ရွဲ, က့လိတံၢ် ၅ ရွဲဒီးခွံၣ်ဒိစိး ၅ ရွဲ ကျိၤဘျးအိၤဝံၤချီထီၣ်လၢသဟၤအပူၤဒီးလူထီၣ်ထံ ၁၅ ပလီ, ယ့ၣ်အိၤတုၤလၢထံအိၣ်တ့ၢ်ထဲ ၅ ပလီတက့ၢ်. ပှးန့ၢ်က့ၤအိၤဒီးပၢ်ယၢ်က့ၤအိၤလၢပလီပူၤဂ့ၤတက့ၢ်. ကသံၣ်အံၤန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ကဘၣ်ချီအိၤသးတးအယိကသံၣ်မ့ၢ်အိၤဒီးမၤအါထီၣ်ထံ, ကသံၣ်မ့ၢ်ဖျးမၤတုၤလီၤထံသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤချီအိၤသးတးလၢနကအိၤအိၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအိၤတၢ်ကျိၤလၢဖးထံခွး ၁ ဖျၢၣ်, အိၤတနံၤ ၃ ဘျီတုၤလၢသ့ၣ်ကိၣ်လိၣ်လၢအၤလီၤပူၤလီၤလၢကွံၣ်ဒီးဆိကတီၢ်ကွံၣ်အိၤတက့ၢ်.

ဘၣ်လိၣ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ပိၣ်မ့ၢ်လၢအသ့ၣ်ကိၣ်လိၣ်အိၣ်တ့ၢ်လၢအၤလီၤပူၤဒီးလုာ်လၢပဲတဘၣ်လီၤဘၣ်စးလၢဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဂ့ၤလၢကဘၣ်မၤအိၤကသံၣ်အဝဲအံၤဒ်သိးအတၢ်ဆူးတၢ်ဆါကဘျီက့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပုဟုန်ကသံတခိင်အံအမံ

ဝ & ဝဉာ်အံအမံ ဝါ ဝါ ဝါ ဝါ ဝါ *၀ဝ. ပါ ဝါ ဝါ

ပိန်မုန်အသွန်ဟဲအါတလါကံင်ဆိး

ကသံတံတံတံတံတံတံတံတံတံ

- ၁. တယါသေ
- ၂. တယါလေ

တံးဒုးကံထီင်ကသံအကျါအကျဲ

မနံတယါသေ ၁၀၀ ဖျါ, လိယုတံကမုန်အံဂုဒီးဟဲယုအံလပလိမုတမံ ကိင်အလုင်ကလံအပူတကံ. တယါသေမံတအိင်ဘုအဆါကတံနဲနဲ မနံတယါ လင်အသံသိဒီးမံဒါအံသုစုကံးဝဲလီ.

တံးသူကသံအကျါအကျဲ

ဝဲသွန်ဟဲအါတလါကံင်ဆိးအဆါကတံနဲနဲ ကျဲအံတယါသေအကမုန်ဒီးထံခါမံခုင် တဘျီနီတဖိတဘုင်, တနံသေဘျီပျဲထီင်သါသီနဲနဲတကံ. မအံအံဒဲနဲနဲ ၂-၃ လါဝဲ သွန်ဟဲအဆါကတံဒီးကွါကဒါကွါသွန်ဟဲမံဘုင်လီဘုင်စးထီင်ကလဲနဲပတုင်ကွါအံ သုဝဲလီ. ဆါကတံမံဘုင်လတယါသေအိင်အါအါအါနဲနဲတယါသေသံသိတဘျီခဲ ဖျါတနံခဲဘျီသုစုကံးဝဲဒဲလီ. ဝဲတယါသေတအိင်ဘုအဆါကတံနဲနဲလဲမနံတ ယါလေ ဟဲကဒါလီအံလါခါမံဒါအဖိလင်ဒီးမံတံအံဝဲသွန်ဟဲဒီကတံညါတလါတ ဘျီတုအပျဲထီင် သါလါနဲနဲသွန်ဟဲကဘုင်လီဘုင်စးကုဝဲဒဲပုဂါအသိးနဲနဲလီ.

ဘုင်လီတံဆါအဂု

ပိန်မုန်လါအလုင်လါဟဲအါတလါကံင်ဆိး လီကံင်ဒဲမိဖိဆံးသွန်ဟဲအသိးတဖိနဲနဲ မံတံဆုးတံဆါလါအဂီလီ. ပိန်မုန်တနီနဲနဲ တလါအတံပူလုင်လါကြးဟဲသါသီ

၅၈ ကသံသွန်ဂံင်ဝဲခဲ

ဘဉ်ဆဉ်အလုၢ်လၢ်ဟဲးလွံၣ်သီယဲၢ်သီအယိကဲထီၣ်တၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ်လၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢ
တၢ်န့ၣ်အယိ အဝဲသ့ၣ်ကြးသူက့ၤဝဲတယၢ်သၣ်ဖဲအကြးဒီးအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ အဂီၢ်ဒ်
သီးအလုၢ်လၢ်ဟဲးကဘဉ်လိာ်ဘဉ်စးက့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

wdeD =Aw, Ro. M. e tDt xHh* R-Ae tD o kdt Brh* RArh t g wvX u h t cX M.
u bX D o B y w h z k o D A' B o B u R x D u' g q c d t C u X D c d r R r n c h o D J . M.
v B I A A v X w > M. t C y d r k o h w z. u b. y v B t o ; ' b o d o k w t D w, Ro. t g
u h n q d w * R M. v B I A A t B A t D t B' f u o H w e l u s t o d M. u r. t v B w t d
b. I

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်ဖဲမုၢ်ဒါခိၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.

pkkcl ckvXt xdeg
uoh w r k w > b y m z B t u v k

- ၁. ကလီဂီ
- ၂. ကလီဝါ
- ၃. လၢ်ကျဲ (ကျေၣ်ကံၣ်ပြင်)

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၣ်ကလီဂီဒီးကလီဝါအလဲဟ်ယၢ်အိၣ်မုၢ်နီၢ်နီၢ်တက့ၢ်. ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်
ဘဉ်တၢ်သူအိၣ်ထဲလၢပကျဲ အိၣ်အိၣ်တဘျီအဂီၢ်တဘျီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. သ့ကဆိန့ၣ်ပှၤအခိၣ်
လၢနကကျဲ အိၣ်ကျဲ အိၣ်ကသံၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်. ဟံးန့ၢ်ထံအိၣ်လၢထံအိၣ်ခူးပူၤတတ်ယၢ်ယၢ်ဒီး
ကလီဂီကလီဝါ မၤဘဉ်စိၣ်အိၣ်လၢထံအိၣ်အဝဲန့ၣ် ဒီးကျဲ ထီၣ်အကဘိၣ်လၢကိးပှၤခိၣ်တုၤ
လၢထံအိၣ်န့ၣ်ဒုကပံၣ်ထံဒီးအိၣ်အိၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတဖၣ်အံၤကျဲ အီၤဃုၣ်အီၤခံၣ်ခါလၢၣ်တၢ်ဘျီဃီဃုၣ်ဒီးထံကဆီၣ်လၢ ထံခွးတတ်ဃၢ်ဃၢ်ဒီးအီၤအီၤတနံၣ်ခံၣ်ဘျီတုၤအပျဲထီၣ်တနွံတက့ၢ်. ဝဲန့ၣ်တၢ်ဆါကလီၤမၢ် ကွံၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ပိာ်မုၢ်မုၢ်ဂုၤ ပိာ်ခွါမုၢ်ဂုၤတနီၤန့ၣ်အစုထိးနီၣ်ခိၣ်ထိးနီၣ်ခိၣ်ဝဲတကးဘၣ်တနီၤန့ၣ်အစု အခိၣ်ခၣ်ဝဲဒီးကပိာ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤမုၢ်ကျဲ အီၤကသံၣ်အဝဲအံၤဒ်တၢ်န့ၣ်ကျဲအသိး ဒီးတၢ်ဆါကဘျီက့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဝဲလၢမုၢ်ဝဲဒ်မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမုၢ်ဒါခိၣ်တဂၤန့ၣ်လီၤ.

၇. သွံဂံင်ဆူဂ်, သွံဂံင်စါကလုာ်

တၢ်လၢသွံဂံင်ဆူဂ်, သွံဂံင်စါတၢ်ဆါအကလုာ်မုၢ်ကဲထီၣ်လံၤန့ၣ်တၢ်ဆါအပနီၣ်ဒ်အမ့ၢ်ဝဲ, ကီၢ်ဘိထီၣ်ဆဲးတုၤလၢခိၣ်, ခိၣ်မုၢ်န့ၢ်မုၢ်, နမဲၣ်ဖံးယၢစိၣ်ထီၣ်တန့ၢ်ဘၣ်, သွံဂံင်ထီၣ်မုၢ်ခိၣ်ခိၣ်မုၢ်, သွံဂံင်မုၢ်စါတခီဖံးဘၣ်လီၤဝါ, စုၤချံၣ်ခိၣ်ချံၣ်, ခိၣ်မုၢ်န့ၢ်မုၢ်, ဟူးဂၤတမုၢ်ဘၣ်တၢ်ဘျဲးသး, နမ့ၢ်မၤတၢ်တဖဲးတၢ်ဘျဲးနသး, သွံဂံင်တပျဲးဘၣ်, မ့ၢ်ဖိၣ်မုၢ်သွံဂံင်မုၢ်စါတခီသွံဂံင်ဝါဟဲအါစ့ၢ်ကိး, အလိၤတကီၢ်ဘၣ်တၢ်ဆါပနီၣ်မုၢ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်န့ၣ်နကဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢတၢ်ဆါအံၤဟဲကဲထီၣ်အသးန့ၣ်လီၤ.

ဖူပျၢ်ယၢကီၢ်ရၣ်

ပိၣ်ခွါသးပုၤစုချံၣ်ခိၣ်ချံၣ်မဲၣ်မုၢ်န့ၢ်မုၢ်အဂီၢ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိပာ်ဖျိၣ်အကလုာ်

၁. မိၢ်ကံၤဖိအသၣ်ယု (ငရုပဲကောင်း) - ၅ ဘး

၂. ကီၤဂုၤဖိ တောလေးညးပွၣ်) - ၅ ဘး

၃. ခိၣ်ဂုၢ်ခိၣ်အဂီၢ် ,အဝါအခိၣ်လၢၢ် (ဆေးပြင်းခွါ) - ၅ ဘး

၄. ကနဲစီ - ၂၀ ဘး (၃ ခုး)

တၢ်ဖုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဖိအမ့ၢ်မိၢ်ကံၤဖိအသၣ်ယု, ကီၤဂုၤဖိ, ခိၣ်ဂုၢ်ခိၣ်တဖၣ်အံၤလိယုတီၢ်အီၤတုၤအကမူၢ်ချံၣ်ဝံၤယါယုၣ်ဒီးကနဲစီဝံၤကၢကိၣ်လိၣ်အီၤထဲမးတီၣ်ချံၣ်တဖျၢၣ်တဖျၢၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

အိၣ်တနံၤတဘျီဖဲမုၢ်ဟါလီၤတချုးမံအဆၢကတီၢ်, အီၤအီၤထဲမးတီၢ်သၣ် (ထံမိၤတြီၤ

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲခဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲ ၆၁

သၣ်) အချံတဖျၢၣ် အီအီတုၤတၢ်ကျဲၣ်ကျိယါယုၣ်အီတဖၣ်အံၤလၢၣ်တစုတက့ၢ်. မ့ၢ်တဘျီ
ဒီးဘၣ်တခိတ့ၢ်အီကဒီးအသီတဘျီ.

ပုၤလၢဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲကသံၣ်သရၣ်, သရၣ်စ့ၣ်တံၣ်, နုပျၢၣ်ယၤကီၢ်ရှၣ်, ကီးတရူးကီၢ်ဆၣ်,
က့ၢ်ထၣ်ကရူၢ်ဒီးက့ၢ်ထၣ်သဝီ, အသးနံၣ်ကအိၣ်ဝဲ ၄၅ နံၣ်

ဂံၢ်ဘါလၢၣ်တၢ်ဘျးသး

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နီၣ်တၢ်ဒီးယုကမ့ၢ် - ၁၀ ဘး
- ၂. ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီးယုကမ့ၢ် - ၁၀ ဘး
- ၃. တအ့ဆ့ကမ့ၢ်နီၣ်တၢ်လ့ၢ် - ၁ ဘ့ၣ်
- ၄. ပူလံသၣ်ယုကမ့ၢ်နီၣ်တၢ်လ့ၢ် - ၁ ဘ့ၣ်
- ၅. ကနဲစီ - ၁ ရွဲ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်အမ့ၢ်, နီၣ်တၢ်ဒီး, ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီး, တအ့ဆ့, ပူလံသၣ်, ဒီးကနဲ
စီတဖၣ်အံၤကျဲၣ်ကျိယါယုၣ်အီတံၤထၢန့ၣ်အီလၢပလီပူလၢကလံၤတံၢ်အလီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်အံၤအီအီတနံၤ ၂ ဘျီ. ဘျီထဲသိးမးတီၢ်ချံတဖျၢၣ်တက့ၢ်.

wleD =eD wX' b'uoh cD rh 'BM. eub. vICit B/vW>u' k zB/m

ပှလလဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲကသံၣ်သရၣ်, သရၣ်စ့ၣ်တံၣ်, ဇူပျၢ်ယၤကီၢ်ရၣ်, ကီးတရူးကီၢ်ဆၣ်, ကွီထၣ်ကရူၢ်ဒီးကွီထၣ်သဝီ, အသးနံၣ်ကအိၣ်ဝဲ ၄၅ နံၣ်

ကသံၣ်လၢသးတနီးတၢ်ဘျးသးတၢ်တဝါထီၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ပသွဲဝါ - ၁ ရွဲ
- ၂. သုလုၤဒီထူၣ်ဒီၣ်ဘျး (ဖလၢင်တေၤငၢး) - ၂ ရွဲ
- ၃. ပိၣ်တရီၤဒီထူၣ်ဒီၣ်ဘျး (ဆိတ်ဖူး) - ၂ ရွဲ
- ၄. နီၣ်ဂီၤသ့ - ၁ စိုၤ
- ၅. ပုလံလၣ် - ၁ စံာ်စု
- ၆. ပသွဲဂီၤ - ၅ ဖျၢၣ်
- ၇. သယီကမူၣ် - ၁ နီၣ်တၢၤ
- ၈. ပြးသၣ်အထံ - ၁ ဖျၢၣ်
- ၉. အံၤသၣ်တစဲး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်သုတၢ်သၣ်အထူၣ်ဒီၣ်အမုၢ်ပသွဲဝါ, သုလုၤဒီထူၣ်, ပိၣ်တရီၤထူၣ်, နီၣ်ဂီၤသ့, ပုလံလၣ်, ပသွဲဂီၤ, သယီကမူၣ်တဖၣ်အံၤတီၢ်ဘျးအိၣ်ဝဲဖၢၣ်လၢသယၤပုၤ ဗုၣ်ဒီးထံသၢပလီ, ဗုၣ်အိၣ်တုၤထံအိၣ်တုၤတပလီဝံလုလီၤပြးသၣ်တဖျၢၣ်အထံကျဲကျိၤ ဗုၣ်အိၣ်ဝဲဖၢၣ်လၢပလီလၢကလံာ်တၢ်အလီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သုကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအိၣ်တနံၤ ၂ ဘျီ, တဘျီလၢဖးထံခွးတတ်, ဖဲနအိၣ်အဆၢက တီၢ်တုၤနုာ်ဗုၣ်ဒီးအံၤသၣ်တစဲးတက့ၢ်.

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲ ၆၃

ပုလဲဟုတ်ကသံတခိုင်အံ့အမံ

သွန်ဂံဝန်ဝဲကသံသရန်၊ သရန်စွန်တံ၊ နူပျံယုကီရု၊ ကီးတရူးကီဆန်၊
ကွီထန်ကရူးဒီးကွီထန်သဝီ၊ အသးနံနံကအိန်ဝဲ ၄၅ နံ

ကသံလဲဟုတ်ဘွဲးသးစုချ်ခိန်ချ်

ကသံတံဟုတ်ဘိဟ်ဖိုင်အကလုာ်

- ၁. သွန်စီးဝန်ပးမုာ်အယုကမုာ် (ကွီးအါပင်) - ၅ ဘး
- ၂. မိဂံခန်အယုကမုာ် - ၁ ဘး
- ၃. လီမတလီမုာ်အယုကမုာ် - ၅ ဘး
- ၄. ဒီးကန်ဘွန်အယုကမုာ် - ၅ ဘး
- ၅. သွန်ဂုမိဘွန်အယုကမုာ် - ၅ ဘး (ပုတနီကီးလဲသွန်ဖိဒီး, ဒးသလုာ်)
- ၆. သယီခန်အယုကမုာ် - ၅ ဘး
- ၇. နီကွဲအုန်တါ အယုကမုာ် - ၂ ရွဲ

တံးဒုးကဲထီၣ်ကသံအကျိအကျဲ

သွန်စီးဝန်ပးမုာ်, မိဂံခန်, လီမတလီမုာ်, ဒီးကန်ဘွန်, သွန်ဂုမိ, သယီခန်, နီ
ကွဲအုန်သွန်တဖၣ်အံးဟံးန့ၣ်အကမုာ်ခဲလဲာ်ယါယုာ်အီဝဲ, မုမုာ်န့ၣ်ကွဲအုန်တါအကမုာ်န့ၣ်
ထဲန့ၣ်လဲသယုယုာ်ဒီးထံတဲးဒိထီၣ်အီတုာ်အထံပျံလီခဲလဲာ်ဝဲဖဲန့ၣ်လီတံးဟုတ်ဘိ
အကမုာ်သွန်တဖၣ်အံး ခွဲဒုးအီတုာ်အဘၣ်လီခဲလဲာ်ဝဲဟုတ်ဘိလီအီဝဲကဲကိၣ်လီခဲ
ထဲမးတီၣ်ခွဲတဖျၢၣ်တက့ၢ်.

တံးသူကသံအကျိအကျဲ

ကသံတခိုင်အံ့အီအီတနံ ၂ ဘျီ, တဘျီ ၂ ဖျၢၣ်လဲပုာ်နီဒိန်အဂီၢ်, မုမုာ်ပုမိ
သုန်နီဒိန်နီဆံးအဂီၢ်န့ၣ်ကွဲဒုးအီအီဝဲအကြးတက့ၢ်.

ပှးဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဖုတၢ်ပူလူ အဲၣ်အံၤတအိၣ်မူလၢဘၣ်, အိၣ်တၢ်လီၤဖူပှၣ် ယၤကီၢ်ရၣ်, ကိးတရူးကိးဆၣ်, ထံမဲးဘိသဝီ (ကသံၣ်တဖၣ်အံၤတၢ်သူစ့ၢ်ကိးအိၤလၢဖ လူ, ဝီၤလ့ၢ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်ကူစါယါဘျါအလီၤ)

ဇူသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်

တၢ်တဝါထီၣ်တၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ကလီၤဂီၤ
- ၂. ကလီၤဝါ
- ၃. သီးပံၤသၣ်ဘ့ၣ်
- ၄. မ့ၤကိၣ်သၣ်ဘ့ၣ်
- ၅. ဟုထံ

တၢ်ဖူးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတၢ်သူတၢ်သၣ်ဟ်ဖျိၣ်တဖၣ်ကျဲ လီၤတခါစုၣ်စုၣ်ဝံၤကျဲ လီၤဖဲဟု ထံကျိၤန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤပှးဖိသၣ်အိတဘျီ ၃ နီၣ်တၢ်ဖိ, ပှးနီၣ်ဖိၣ်အိတဘျီ ၅ နီၣ်တၢ်ဖိ, အိအိတနံၤ ၃ ဘျီတုၤအပဲထီၣ် ၃ သီတက့ၢ်.

ပှးဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပှးဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ သရၣ်ဖါထု လၢအအိၣ်လၢဇူသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်, ဘံလု

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဖုတၢ်ပူလူ ၆၅

ကော်ဆပ်, တေအုးခံကရူ, ဒီးတေအုးခံသဝီအပူန့ၣ်လီၤ. အဝဲလအပူကွံၣ်မွဲဝဲဒၣ်တၢ်ကူ
စါယါဘျါပုၤကညီလၢကီၢ်မုၢ်န့ၣ်ကသံၣ်ကသီတကၤဘၣ်ဆၣ်ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအဂ့ၢ်ကျဲးစးသူ
ကွဲဝဲဒၣ်လၢမိၢ်လုၢ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတကၤယုၤန့ၣ်လီၤ.

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်

ကသံၣ်သ့ၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. တီၢ်ထဲ
- ၂. ဖီပျီသ့ၣ်
- ၃. သ့ၣ်ပွၤသ့ၣ်
- ၄. သ့ၣ်ဆၢတီၢ် (ရ့ၣ်မစံး)

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အမုၢ် တီၢ်ထဲ, ဖီပျီသ့ၣ်, သ့ၣ်ဆၢတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံၣ်န့ၢ်
အီၤအစါပျဲသးသးဒီးဖါန့ၣ်လၢသဟူၤဒီးထၢန့ၣ်လီၤထံ ၃ ပလီ, ယုၣ်လီၤသးဟံၣ်တ့ၢ်ထဲ
၁ ပလီတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤပုၤသးပုၤပုၤဖိသ့ၣ်ဂ့ၤ, တယၢ်အီၤကွၢ်အီၤဖိအကြးအသးတုၤန
တၢ်ဆါဘျါတစုတက့ၢ်

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်အစီၤဒိၣ်ရွၣ်, စါဖါလၢ တၢ်ကြဲၢ်ကီၢ်ဆၣ်,
တမိၢ်ကရူ, ထံဟူၤသဝီ

၆၆ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲ

**ဘဉ်ဃးလၢသ့ၣ်ဂံၢ်ထီၣ်
ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်**

- ၁. ခရိုင်ပင် (ကီကုဖိ) - ၅၀ ဘး
- ၂. သ့ၣ်ဖိဒီး (သ့ၣ်ဂုဖိ) - ၅၀ ဘး
- ၃. ပိာ်ကဆိမဲ - ၅၀ ဘး
- ၄. ကီဝဲဖိ - ၅၀ ဘး
- ၅. ကဝါတၢ် - ၅၀ ဘး
- ၆. ဖိဂီတၢ် - ၅၀ ဘး
- ၇. ပသ့ဂီ - ၅၀ ဘး
- ၈. တဘျုၣ်လၢသံသိ - ၅၀ ဘး
- ၉. ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီးလၢပျံပူ - ၅၀ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤနချီအီၤသ့, နလိယုတီၢ်ကမ့ၢ်အီၤသ့, နမ့ၢ်ချီအီၤတခါတံၢ်န့ၢ်အီၤအစီၤပျဲသိးသိးဒီးဖၢန့ၢ်လၢသပူဖိဒီးထၢန့ၢ်လီၤထံ ၃ ပလီ, ယုၣ်လီၤသံးဟံတၢ်ထံ ၁ ပလီတက့ၢ်. ဘဉ်ဆၣ်နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးလၢအကမ့ၢ်တခါနကဘဉ်လိယုတီၢ်ကမ့ၢ်အီၤဒီးကကိၣ်လိၣ်အီၤထံသၣ်မိၤကျဲၤသၣ်အချဲတဖျါတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခါအံၤလၢပျံနီၢ်ဒိၣ်အဂီၢ်ဟ့ၣ်ဒုးအီၤအီၤ ၂ ဖျါ, မ့ၢ်လၢပျံဖိသၣ်အဂီၢ်တခါဒုးအီၤအီၤ ၁ ဖျါ, မ့ၢ်လၢအထံတခါသးပျံလၢဖးထံခွး ၁ ဖျါ, ဖိသၣ် လၢဖးထံခွး ၁ တ်, ဘဉ်အီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီတုၤတၢ်ဆါဘျါတစုန့ၣ်တက့ၢ်.

ပျံဟ့ၣ်ကသံၣ်တခါအံၤအမံၤ

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲသရၣ်စီၤဖျိၣ်ရွာ်, စီၤဖါလၢၢ် တၢ်ကြၢ်ကီၢ်ဆၣ်, တမိၢ်ကရၢၢ်, ထံပၤသဝီ

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲ ၆၇

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရှၢ်

သွံၣ်ဆိၣ်ဂံၢ် “သွၢ်တိ” (သွေးတိုး)

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖှိၣ်အကလုာ်

၁. သးဟီၣ်သၣ်

၂. လီၤလူးမုၢ်အကမုၢ်

၃. နီၤကွဲၤအုၣ်တၢ် (ထီၣ်တညး)

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်သးဟီၣ်သၣ်တဖျၢၣ် ဘံးန့ၢ်ထဲအထံဒီးပျဲၤဟံးန့ၢ်ထဲအထံဆံၣ်န့ၢ်တက့ၢ်. မၤန့ၢ် လီၤလူးမုၢ်အကမုၢ် အစီၤလီၤခံဘး, ထီၣ်တညးအစီၤလီၤယဲာ်ဘး, ကျဲၤကျိၤယုာ်အီၤတပူၤယီၤ ဒီးသးဟီၣ်သၣ်အထံအံၤန့ၢ်တက့ၢ်. ဖၤန့ၢ်လီၤအီၤလၢပလီၤအခိၣ်ဟီၣ်တဖျၢၣ်အပူၤဒီးလီၤ လီၤအီၤလၢမုၢ်ကီၢ်ကျိၤပျဲၤထီၣ်န့ၢ်သီတက့ၢ်. ဖဲန့ၢ်လီၤအီၤလၢမုၢ်ကီၢ်ကျိၤအကတီၢ်န့ၢ်ဘိၣ်ထီၣ် ကွံာ်အခိၣ်ဒီးလၢမုၢ်ဟါန့ၢ်ကးဘၢတၢ်အခိၣ်ယံးယံးတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

သးပျၢ်အဂီၢ်န့ၢ်အီၤအီၤထဲစုဆၣ်ခိၣ်တလိၣ်, အီၤအီၤဂီၢ်တဘျီဟါတဘျီကိးနံးဒဲးတုၤအ ပျဲၤထီၣ်တလါတုၤလၢခံလါတက့ၢ်. ဖဲန့ၢ်အီၤအကတီၢ်န့ၢ်တၢ်ဆါမ့ၢ်တလီၤမၤတဘျီယီၤသ နၢ်ကုကလီၤမၤဖဲကယီၤကယီၤဒီးကဘျီဖဲန့ၢ်လီၤ.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါ

ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးသွံၣ်ဆိၣ်ဂံၢ် (သွေးတိုး) တၢ်ဆါသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ် ထီၣ်ဘိကအိၣ်ဒီးတၢ် ခိၣ်မူၤမဲာ်ခံးသူ ကိာ်ထီၣ်န့ၢ်ထီၣ်န့ၢ်လီၤ. တဘျီတခိၣ်ဖဲအဘၣ်သကၢ်ဒီးတၢ်သူၣ်ပိာ်သးဝး သတူၢ်ကလၢာ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်သူၣ်ခုသးခုမ့ၢ်ဂုၤ, တၢ်သူၣ်အုးသးအုးမ့ၢ်ဂုၤ, တၢ်ပျံတၢ်ဖုးမ့ၢ်ဂုၤ

နွဲ့ ပါဆုလီအသးတနွဲ့ဘဉ်ဒီးတၢ်ဆါကထီၣ်အီၤနွဲ့လီၤ. ပှၤအံၤသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်မၤအီၤ
က့ၤကသံၣ်အဝဲအံၤဒီးအီၣ်အီၤကသံၣ်တၢ်န့ၣ်ကျဲအသိးန့ၣ်အတၢ်ဆူးတၢ်ဆါအံၤကဘျါ
က့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ၣ်လၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲမုၢ်ဒါခိၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.

၈. ဆံဉ်ကျိတ်ဆါအကလုာ်

တၢ်လၢဆံဉ်ကျိတ်ဆါအကလုာ်တၢ်ဆါအပနီဉ်ဟဲအိဉ်ဖျါထီဉ်ဒ်အမ့ၢ်ဝဲ, ဆံဉ်ဆါ
လီၤကတၢၢ်အခါဆါတကံ, ဆံဉ်ယဲ, ဆံဉ်ဆါတအါဘဉ်, ဆံဉ်ဆါ, ဆံဉ်အခိဉ်တကး
ဆါ,ဆံဉ်ဆါအခါဟဲလီၤဂီၤ, ယီၤဒုဆါအတၢ်ပနီဉ်တဖဉ်အံၤဟဲအိဉ်ဖျါထီဉ်ဝဲဒဉ်န့ဉ်လီၤ.

န့ဉ်ယၤကီၢ်ရ့ဉ်

ဆံဉ်ဃာ်တၢ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုာ်တၢ်ဘိတ်ဖိဉ်အကလုာ်

- ၁. ဃီၤသဉ်ဖျိ (၂ - ၃) ဖျါ
- ၂. နဲးဂံၢ် - ၅ ဘး
- ၃. ကဟံဂံၢ် - ၅ ဘး
- ၄. တမ့ၤလီမံအဂံၢ် - ၅ ဘး
- ၅. နီဉ်မံခု - ၅ ဘး
- ၆. နီၤကွဲအုဉ်တါ - ၅ ဘး

တၢ်ဒုးကထီဉ်ကသံဉ်အကျိတ်အကျဲ

ကသံဉ်တၢ်မုာ်တၢ်ဘိတ်အမ့ၢ် ဃီၤသဉ်ဖျိ, နဲးဂံၢ်, ကဟံဂံၢ်, တမ့ၤလီမံအဂံၢ်, နီဉ်မံ
ခု, နီဉ်ကွဲအုဉ်တါသုဉ်တဖဉ်အံၤကျိတ်ဘျးအီၤခဲလၢဂံၢ်တၢ်န့ဉ်အီၤလၢသဟၤတဖျါဃီအပူၤ
ဃုာ်ဒီးထံ ၃ ပလီ, ဃုဉ်အီၤတစိမိတ်ခုဉ်လီၤအီၤဝံထၢန့ဉ်လီၤအီၤလၢပလီလၢကလံတၢ်
အပူၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအိၤတနံၤ ၁ ပလီၤတုၤအလၢၣ်, တုၤအပျဲၤထီၣ် ၃ သီတက့ၢ်.
တၢ်ဆါမ့ၢ်တဘျီဒီးတခီဆဲးမၤအိၤကဒီးအိၤတုၤအဘျီတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်မ့ၢ်စိမ့ၢ်ဝဲနီၣ်ဖိကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်လၢအကူၤစါယါဘျီတ့ၢ်ပှၤဆါလၢကသံၣ်တ
ခိၣ်အံၤ

qH udqH C>A(, l. xH t.)

uolH wrkwbymzH tuvH

- ၁. သယီကမူၣ် - ၁ ဘး,
- ၂. တယဲၤသၣ် - ၁၀ ဖျၢၣ်
- ၃. ကနဲစိ - ၂ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိအသူအသၣ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်ဟံးန့ၢ်ကယဲၤသၣ်တီၢ်ဘျးအိၤဒီးဘံးန့ၢ်အထံ
ကျဲလီၤယုၣ်တယီကမူၣ်ဒီးကွဲစိကျဲကျိယုၣ်အိၤတခွးအဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအိၤတဘျီနီၣ်တၢ်ဖိ ၁ ဘ့ၣ်, အိၤအိၤပၢ်အဘၢၣ်စၢ ၄ နံၢ်ရံၣ်တ
ဘျီ, အိၤတုၤအပျဲၤထီၣ် ၅ သီတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်မ့ၢ်စိမ့ၢ်ဝဲနီၣ်ဖိကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်လၢအကူၤစါယါဘျီတ့ၢ်ပှၤဆါလၢက
သံၣ်တခိၣ်အံၤ

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲ ၇၁

ဇူသထူဉ်ကီၢ်ရၢၣ်

ဆံၣ်သံလၢအကီၢ်တၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

၁. ပသွဲဂီၤ - ၁ ဖျါၣ်,
၂. အံၣ်သၣ်ဆါအစီ - ၅ ဘး,
၃. ထံၣ်ခါအစီ ၂၅ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

သွဲၣ်လီၤပသွဲဂီၤသၣ်ဘူဘူဝံၤဘးလီၤကရဲအီၤဒီးယါယုာ်ဒီးအံၣ်သၣ်ဆါအစီ ၅ ဘးတက့ၢ်. ဟံးန့ၢ်အထံတဖၣ်န့ၣ်ဝံၤကျဲအီၤဒီးထံၣ်ခါအစီ ၂၅ ဘးန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤတဘျီ ၁ ခွး, အီတနံၤ ၃ ဘျီအီၤတုၤအပျဲထီၣ် ၃ သီတက့ၢ်

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်ဖါထု ဇူသထူဉ်ကီၢ်ရၢၣ်, ဘံလုကီၢ်ဆၣ်, တၢ်အုးခံကရူၢ်, တၢ်အုးခံသဝီမုၢ်ဝဲ တၢ်အုးခံသဝီကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲသရၣ်တက့ၢ်

ဒံၣ်သၣ်လီၤကသံၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

၁. ထီၣ်ပှၢ်ခိၣ်လိာ်ယံအတံၢ်,
၂. ကဆီတၢ်နံၢ်တံၢ်.

၇၂ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲ

- ၃. တဟိအိန်ခါလီတဖံၣ်သၣ်ချံတတိၣ်,
- ၄. ဖိကွီဂီတံၣ်,
- ၅. ဖုၣ်စုညါဂီမုၢ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ချီယုၣ်ထီၣ်ပုၣ်ခိၣ်လိာ်ယအတံၢ်, ကဆိဝ်နံၢ်ဂံၢ်, တဟိအိန်ခါလီတဖံၣ်ချံတိၣ်, ဖုၣ်စုညါဂီမုၢ်တၢ်န့ၣ်လၢသဟၤဖူဖူန့ၣ်လီၤထံ ၃ ပလီ, ယုၣ်လီၤသံးဟံတၢ်ထဲတပလိတက့ၢ်. မ့မ့ဖိကွီဂီတံၢ်န့ၣ်ကျဲဖူလီယုၣ်အီၤလၢဒံၣ်ချံအလိတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိလၢန့ၣ်အီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအီၤတနံၤတချီတုၤအပျဲထီၣ်ၣ် သီတက့ၢ်. မ့မ့လၢန့ၣ်ဖူအီၤတခါန့ၣ်ဖူအီၤတနံၤ ၂ ဘျီတုၤအပျဲထီၣ် ၇ သီစ့ၢ်ကီးန့ၣ်တက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်ဖါထု ငူသထုၣ်ကီၢ်ရၣ်, ဘံလုကီၢ်ဆၣ်, တၢ်အုးခံကရူၢ်, တၢ်အုးခံသဝီအဝဲမ့ၢ်တၢ်အုးခံသဝီကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲသရၣ်တဂၤ

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်

ဆံၣ်ဃၢ်တၢ်ဆါကသံၣ်ဖီၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နိၣ်စီးဘံၣ် - ၁ ပီၢ်
- ၂. နိၣ်မံဆျၢ် (နိၣ်မံခ့) - ၁ ပီၢ်
- ၃. သံၣ်မနဲၢ်ကီးမနဲၢ် - ၁ ပီၢ်

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲသရၣ်ဖျိၣ်ကူၣ်ဝဲ ၇၃

- ၄. သွန်အီးသုန်အချုံ - ၁ ပီ
- ၅. နီဉ်ထီးဂံ - ၁ ပီ
- ၆. တယဖိထူဉ်, တယဂီထူဉ် - ၁ ပီ
- ၇. သွန်ခဲဉ်ဘုဉ် - ၁ ပီ
- ၈. စ့ဘီဘုဉ် - ၁ ပီ
- ၉. သွန်ဘီနီဉ်ထီးထီး - ၁ ပီ
- ၁၀. တကီခဲဉ်သုန်အဂံ - ၁ ပီ

တၢ်ဖးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘီသုဉ်တဖၣ်အံၤနချီအီၤသ့, နလိယုတီၢ်ကမုဉ်အီၤသ့, နမ့ၢ်ချီအီၤတခီနကဘဉ်ဟံအီၤအစီၤပျဲသိးသိးထာနုာ်လာသဟူဖိးထာနုာ်လီၤထံသာပလိယုဉ်လီၤသံးပာ်တၢ်ထဲတပလိတက့ၢ်. မ့ၢ်လၢအကမုဉ်တခီနကဘဉ်လိယုတီၢ်ကမုဉ်အီၤအစီၤပျဲသိးသိးဒီးကျဲဉ်ကျိယုဉ်အီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိအကျဲ

ကသံဉ်တခိဉ်အံၤနကဘဉ်အီၤအီၤတဘျီလုဉ်ဖးထံခွးတဖျဉ်, တနံၤ ၃ ဘျီအီၤတုနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်. မ့ၢ်အကမုဉ်တခါကျဲဉ်ကျိယုဉ်အီၤဝံၤအီၤဒီးထံချီမံခုဉ်တဘျီနီဉ်တဖိတဘုဉ် အီၤတုနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံၤအမံၤ

သရဉ်ထံဖိကျိဖၣ်အဉ်ကီၢ်ရုဉ်ကသံဉ်သုဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲသရဉ်, တစိတလီၢ်မံၤလးဒဲကဝီၤ, zone A : A1, Ho# :142)

မုၢ်တြၢ်ကီၢ်ရၢၣ်

ဆံၣ်ဆၢကသံၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

၁. သုၣ်ဆီအုၣ် - ၅ ရွၢ် (နဖံးဖူးအလၢအနၢလၢဆီအုၣ်)

တၢ်ဖူးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဃုရုၣ်န့ၣ်သုၣ်ဆီအုၣ်အဂံၢ် အစီလီၤယံၢ်ရွၢ် သုကဆီအီၤဝံၤကျိၤဘျးလီၤမုၢ်နီၢ်နီၢ်, ချီထီၣ်အီၤလၢသၤဖးဒိၣ်တဖျၢၣ်အပူၤ လူထီၣ်ထံတဆံၣ်ယံၢ်ပလီၤ ဃုၣ်အီၤတုၤလၢထံလီၤ သံးအိၣ်တၢ် ယံၢ်ပလီၤဒီးစိၣ်ဟ်ခုၣ်လီၤအီၤ, ဟ်ဃာ်က့ၤအီၤလၢပလီၤပူၤဂ့ၤတက့ၢ်. ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်နဟ်အီၤကျၢၤယံၢ်ကတၢ်တနံၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပုၤသးပုၤအဂီၢ်န့ၣ်အိၣ်တနံၣ်တပလီၤတုၤအပျဲထီၣ်တလီၤဒီးလဲဆံၣ်ဆါကွၢ်လၢတၢ်အဝံၤ အခိၣ် ဟ်ဃာ်နဆံၣ်ထံလၢကျိးခိပူၤ ကွၢ်တၢ်မုၢ်တအိၣ်ဝဲလၢဘၣ်န့ၣ် သုၣ်ညါလၢတၢ်ဆါ အဝဲအံၤဘျါလံန့ၣ်လီၤ. မုၢ်တဘျါဂ့ၤဒ်ဘၣ်န့ၣ်ဆဲးအိၣ်ကဒီးဆူညါတနံၣ်ဝံၤမၤကွၢ်ကဒီးအသီတဘျီသ့ဝဲလီၤ. တၢ်ဆါမုၢ်ဒိၣ်ထဲလဲၣ်သန့က့ၤကဘျါက့ၤဝဲလီၤ.

wdeI =AyRvXtd 'DqH qXv>qgw*RM. A*RvuHvXub. 'ktD OAqIn. <xIn. A'Du, Hw>qXvrHv>v>M. vBIAAtOJt RkOJw>vXub. yvBto; 'D[;qSOWRtM>M. vBIAAA

ပုၤဟံၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဝဲလၢမုၢ်ဝဲဒၣ်မုၢ်တြၢ်ကီၢ်ရၢၣ်ကသံၣ်သုၣ်ဂံၢ်ဝဲမုၢ်ဒါခိၣ်

၉. တၢ်ကဘုတၢ်ဆါအကလုာ်

တၢ်လၢတၢ်ကဘုတၢ်ဆါအကလုာ်အတၢ်ပနီၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်ဝဲ, နစုနခိၣ်ဒီးနမဲာ်ဟဲကဖိထီၣ်နမ့ၢ်စံာ်လီၤယၢၣ်, တၢ်ဘျးသး, ကသါစံာ်, လီၤယၢၣ်ယီၤယၢ, ဟးထီၣ်ဟးလီၤမၤတၢ်အခါတၢ်ဘျးသးအတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်ပျၢၣ်ယၢၣ်ကီၢ်ရၣ်

တၢ်ကဘုတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျါအကလုာ်

- ၁. ကဝၣ်ဂံၢ်အစီ - ၁ ရွဲ
- ၂. ဖိသယီအစီ - ၅ ဘး
- ၃. ထံ - ၃ ပလီ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်အမ့ၢ် ကဝၣ်ဂံၢ်, ဖိသယီတဖၣ်အံၤတၢ်န့ၣ်လၢသဟူယုာ်ဒီးထံ၃ ပလီ, ယုၣ်အီၤတုၤထံအိၣ်တၢ်တပလီဝံၤဟံၣ်ခုၣ်လီၤထၢန့ၣ်လၢပလီလၢကလံာ်တၢ်အပူၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တပလီအံၤနီၤဖးလီၤအီၤ ၂ သီအဂီၢ်, အီၤအီၤဂီၤတဘျီဟါတဘျီတုၤတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

စီၤဟဲရၣ်မူ နီၣ်ဖိသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်ဆါဟံၣ်ကမံးတံာ်န့ၣ်ရဲၣ်, ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဆိးကါဝဲလၢတၢ်ဆါဟံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

၇၆ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲ

ကဘုတ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိၣ်အကလုာ်

၁. ဖိမုၢ်ဟါအတၢ် ၃ လိာ်

တၢ်ဖုးကဲထီၣ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ဖိမုၢ်ဟါအတၢ်သၢလိာ်အံၤကွးကွာ်အဘျဉ်စီစီဝံၤဖူအီၤလၢဖၣ်ဆါလၢဖၣ်ကပူၤခၢၣ်သး
ဝံၤဟ်မံၤအီၤတနၢမုၢ်ဆုၣ်ထီၣ်ဂီၤခိဟ်က့ၤအီၤဝံၤသ့ၣ်လီၤဘုဘုတက့ၢ်. ဝံၤဖၢန့ၣ်လၢလၢတဟၤ
ပူၤတၢ်န့ၣ်ထံဃုပလီၤချီတုၤထံအိၣ်တၢ်ခံပလီၤ, ဟ်ခုၣ်လီၤဝံၤပျဲၤအီၤဝံၤထၢန့ၣ်လၢပလီၤပူၤ

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

အီၤအီၤတဘျီထံအီၤခွးတဘျီတနံၤသၢဘျီအီၤတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

တၢ်နီၣ် - ဖဲအီၤကသံဉ်အခါကဘျဉ်ဖုၢ်မိၢ်ဟဲသ့ၣ်ဒီးသိ, န့ၣ်မ့တန့ၢ်တခီတဘျီဘၣ်

ပှၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်မၤမၤစ့ၣ်တ့ၣ်, တစိၢ်တလီၢ်နီၣ်ဖိဒဲကဝီၤ,က
ဝီၤဒုန့ၢ်, ဟံၣ်နီၢ်ဂံၢ် ၃၉

တၢ်ကဘုတ်ဆါတကလုာ်ဂုၤတကလုာ်ဂုၤလၢပှၤမၤတန့ၢ်လၢဘၣ် (အုၣ်ကီၢ်အသး)

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိၣ်အကလုာ်

၁. ဖိလွံၢ်န့ၢ်ရၢ်အတၢ် ၁ ပီၢ်

၂. ဖၣ်ဆါကမူၣ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်ဖိလွံၣ်န့ၢ်ရၢ်အတၢ်သံသိတပီၤသ့အီၤစီစီ, သွဲၣ်ကွၢ်အဘၣ် ဖူဒီးဖုချၣ်ဟံးမံအီၤ တနၤ မုၢ်ဝါထီၣ်သွဲၣ်က့ၤအီၤဘူဖိတကဘျဲးတကဘျဲး ဟံးန့ၢ်ထံသၢပီၤတ့ၢ်န့ၢ်အီၤလၢထံ ကျိၤယုၣ်အီၤတုၤထံအိၣ်တ့ၢ်တပီၤ ဝံၤပျဲၤန့ၢ်အထံသၢဝီတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဘၣ်အီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီတဘျီ, မုၢ်ထုၣ်တဘျီ, ဟါခီတဘျီ တုၤအပျဲၤထီၣ်တလါတက့ၢ်. ကဘၣ်အီၤအီၤမတဘျီလၢဖးထံခွးတတ်, မုၢ်မုၢ်လၢဖိသၣ်အဂီၢ် တခီပဘၣ်ကွၢ်ဒုးအိၣ်အီၤအကြးဒီးအီၤအသိးန့ၢ်တက့ၢ်.

တီၢ်နီၣ် - ပှၤလၢတၢ်ဆါအိၣ်အီၤတဂၤန့ၢ်ကဘၣ်ဒုၣ်အိၣ်သိဒီးမိၢ်ဟဲသၣ်တက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ် စီၤစ့ၣ်တ့ၣ်, သးနံၣ် ၅၀ နံၣ်, နိၣ်ဖိဖဲကဝီ, ကဝီဒု ၇, ဟံၣ်နီၣ်ဂံၢ် ၆၈, လၢအပူၤကွၢ်ဒုပျၢ်ယၤကီၢ်ရၣ်, ခိၣ်တယၢ်ဟီၣ်ကဝီ, ကျီၣ်ထၣ် သဝီ, နိၣ်ဖိကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်အုၣ်သးလၢယါဘျီပှၤအိၣ်အါန့ၢ်အဂၤတ ဆံလံန့ၢ်လီၤ.

နူသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်

ကဘုတၢ်ဆါကသံၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ကဆိထံပီၤမုၢ်
- ၂. နးခါးဂံၢ်မိၢ်, ဖါ
- ၃. တဒိမုၢ်,ဂီၤ, ဝါ
- ၄. ကျးဒီးတကးသ့ထူၣ်,ဂီၤ, ဝါ

၇၈ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဒ်အမ့ၢ်, ကဆိထံပိၣ်မုၢ်, နးခွဲးဂံၢ်မိၢ်, ပါ, တဒိမုၢ်ဂီၤ, ဝါ, ကုၢ်ဒီး တကးသ့ထူၣ်ဂီၤဝါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်အိၣ်အိၣ် ၃ ပလိတ်တၢ် ၁ ပလိတ်ဒီးန့ၣ်အိၣ်လုၢ်အိၣ်သ့ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤလၢပျၢ်ဖိသၣ်အဂီၢ်အိၣ်အိၣ်တၢ်ခါ ခွးတတ်, မ့မ့ၢ်ပျၢ်သးပျၢ်န့ၣ်ဒုးအိၣ် အိၣ် ၁ ခွး, အိၣ်အိၣ်တနံၤ ၂ ဘျီဂီၤတဘျီ, ဟါတဘျီတုၤအပျဲထီၣ် ၇ သီ, နမ့ၢ်အိၣ်လုၢ် အိၣ်တခိၣ်ကဘၣ်မ့ၢ်တနံၤ ၂ ဘျီတုၤအပျဲထီၣ် ၇ သီတက့ၢ်

တၢ်နီၣ်-အဲၤသူကသံၣ်ဝဲအံၤခါကဘၣ်ဒုၣ်ဝဲထီၣ်ညၣ်, သံး, မိၢ်, သိ,ဘိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ.

ပျၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်ဖါထု ငူသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်, တံလုကီၢ်ဆၣ်, တၢ်အုးခံကရၢ်, တၢ်အုးခံသဝီအဝဲ မ့ၢ်တၢ်အုးခံသဝီကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲသရၣ်တဂၤ

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်

ကဘုကလံၤကသံၣ်ဖီၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်ဖီၣ်အကလုၢ်

- ၁. ဖီပျၢ်လၣ် - ၁၀ ဘး
- ၂. လုၢ်ခူသၣ် - ၁၀ ဘး
- ၃. သဲးဖးဒုၣ် - ၁၀ ဘး
- ၄. အိၣ်ကွဲးအုၣ်တါ - ၁၀ ဘး
- ၅. ကသံၣ်တၢ်ဖီလၣ် - ၁၀ ဘး

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲ ၇၉

- ၆. ပသွဲသည်ဝါ - ၁၀ ဘား
- ၇. လှိုင်သည် - ၁၀ ဘား
- ၈. ထွံ့အုန်နီမုန် - ၁၀ ဘား

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိသုၣ်တဖၣ်အံၤဟံၣ်ဖျိၣ်အိၤတပူၤယီၤဒီးထၢန့ၣ်လီၤမလၢပဟၤပူၤဒီးထၢန့ၣ်လီၤထံ ၃ ပလီၤယုၣ်လီၤသံးဟံၣ်တၢ်ထဲတပလီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအိၤအိၤတဘျီ ၁ ခွး, တနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီၤ, မုၢ်ထူၣ်, ဟါအိၤတုၤတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စီၤထံဖိကျိၤ ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တဂၤ, တစိၢ်တလီၢ်မဲၢ်လးဒဲးကဝီၤ, zone A: A1, Ho# :142)

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်

တၢ်ကဘုထံ (ကသံၣ်အအိၣ်)

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်လၢၣ်ကဲ (သ့ၣ်ကဲလၢၣ်) အဒီးတစိၢ်ဒိၣ် (လၢအလၢၣ်လဲၢ်တကလုာ်)
- ၂. သဒိၣ်ဖိ တၢ်န့ၣ်ထံဒါတဘျီ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဒဲးန့ၣ်သ့ၣ်လၢၣ်ကဲ (သ့ၣ်ကဲလၢၣ်) လၢအလၢၣ်လဲၢ်နီၣ်စုညါတခီတကလုာ် အဒီးကပုာ်

၈၀ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲ

ဘဉ်တစံဉ်ဒိဉ်ဝံဒီးမန့ၣ်စ့ၣ်ကီးသဒိဉ်ဖိပျဲတၢ်န့ၣ်ထံဖာတဖျၢၣ်, ဖိထီဉ်ဃုာ်အီးဒီးပသၢဂီပ
သၢဝါ, သိ, အံသဉ်, မိဉ်ဟဲသဉ် ခဲလၢၢ်ဒ်သိးကသုဘဲဘဲတကဟၢအသိးန့ၣ်တက့ၢ်.
တၢ်န့ၣ်မူအဂ့ၢ်အဂတဘဉ်ဖၢန့ၣ်တဂ့ၢ်.

တၢ်သုကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ပုၤသးပုၤအဂီၢ်န့ၣ်ဒုးအိဉ်အိၤတနံၤခံဘျီပျဲထီဉ်တန့ၣ်ဒီးအတၢ်ဆါကဘျီက့ၤဝဲဒုးန့ၣ်
လီၤ. ဖိသဉ်မ့ၢ်ဂုၤသးပုၤမ့ၢ်ဂုၤဖိဒုးအိဉ်အိၤတဘျီအဂီၢ်တဘျီအဂီၢ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဘဉ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ပုၤလၢအဘဉ်န့ၣ်တၢ်ကဘုထံအတၢ်ဆါန့ၣ်ညီန့ၣ်တၢ်မၤအသးလၢ ဒိဉ်ဒုးထဲအဟၢဖၢ
တဖျၢၣ်ဒီးဆံဉ်ဆါဖျဲဝဲန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်အစုအခိဉ်ဒီးအမဲာ်သဉ်တခိတဘိဉ်ထဲန့ၣ်ညါဘဉ်
လီၤကံဒ်ပုၤမ့ၢ်ဆုဉ်မ့ၢ်ဂီၤအသိးန့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ဖိဒုးအိဉ်အိၤကသံဉ်အဝဲအံၤန့ၣ်အတၢ်ဆါက
ဘျီက့ၤဝဲလီၤ.

ပုၤဟံဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံၤအမံၤ

သရဉ်သ့ဝဲ မ့ၢ်တြီၤကိဉ်ရုဉ်ဆုဉ်ချ့ မၤစၢၤကသံဉ်သ့ဉ်ဂံၢ်ဝဲဉ်မ့ၢ်ဒါခိဉ်

တၢ်ကဘုညိး (ကသံဉ်အအီ)

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံဉ်ဖိဉ်အကလုာ်

- ၁. ဖိတၢ်ယီၤန့ၣ်ဘိဉ်အထူဉ် - ၁ ပီၢ်
- ၂. ပနီၤကျဲအဂံၢ် - ၁ ပီၢ်
- ၃. နိခါအဘုဉ် - ၁ ပီၢ်

တၢ်ဒုးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၣ်ကသံဉ်သၢခါလၢာ်အံၤ အစီၤလီၤပျဲသိးသိး ကျိဘျးအီးဒီးချီထီဉ်အိၤလၢသဟၢထးအ

ကသံဉ်ခိဉ်လၢကညီသ့ဉ်ဂံၢ်ဝဲဉ်မ့ၢ်ဒါခိဉ် ၈၁

ပူ၊ လူထိုင်ထံအပလီသဆံ၊ ယှဉ်အီတုထံအိတ်တုဒ်ထဲအပလီ တဆံန့တက့၊ ထံလာအအိတ်တုအံန့ဟ်ခုတ်လီအီဒီးပျ်ဟံးန့ထဲအထံဆုံဆုံဝံဖာန့ဟ်ယာ်အီလာပလီပူဂုတက့၊

တၢ်သူကသံၣ်အကျိအကျဲ

ပုသးပျ်အဂီၢ်န့အီအီတဘျီထံအီခွး (လးဖးထံခွး) တဖျၢၣ်, အီလွံၢ်န့ရံၣ်တဘျီကိးဆာကတီၢ်ဒီးတုအပျဲထီၣ်သန့ဒီးတၢ်ဆါအံကဘျီက့ၤန့လီၤ. ပုလာအတၢ်ဆါယံၣ်လံတဖၣ်န့အီကသံၣ်အဝဲအံသန့မ့ၢ်တဘျီဂုဂုဘၣ်ဒီးဆဲးအီဆူညါတုတၢ်ဆါဘျီဂုဂုတက့၊

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ကသံၣ်အဝဲအံန့ဘၣ်လိာ်ဝဲ တၢ်ကဘုလာစုကဖိခိၣ်ကဖိမဲာ်သ့ကဖိ, ကသါယာန့စံၣ်ကွၢ်အဘၣ်ဒီးအလီၢ်အိၣ်ထီတီၢ်သ့တဖၣ်အဂီၢ်န့လီၤ. မၤကွၢ်ဒီးနကထံၣ်ဘၣ်အတၢ်လီၤဆီသပျ်ကတၢ်န့လီၤ

ပုဟံၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲမုၢ်ဒါခိၣ်

၁၀. ကလံသိင်္ဂီတော်ဆါအကလုာ်

တၢ်လၢကလံသိင်္ဂီတော်ဆါအကလုာ်ကလုာ်အတၢ်ပနီၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်ဝဲ, အိၣ်တၢ်တန့ၢ်ဘၣ်ဟၢဖါဆါ, အိၣ်တၢ်တဖဲးဟၢဖါကးထီတသၣ်ဝံသးဘၣ်, ကလံထီၣ်ဆိၣ်, ကလံကီၢ်ထီၣ်ဆိၣ်, ဟၢဖါဆါဝဲသးပူၤထီၣ်, မ့ၢ်လၢအကတကလုာ်ဒ်အမ့ၢ် စုတီၣ်တုၤခိၣ်တီၣ်တုၤ, စုချံၣ်ခိၣ်ချံၣ်, ခိၣ်မုၢ်န့ၢ်မုၢ်, ခိၣ်ဝံၣ်ခိၣ်ဝံၣ်, စုတသံၣ်ခိၣ်တသံၣ်, ကလံတဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးတုၤဒၣ်လဲၣ်ကလံဖျးသံတခိပတဖၣ်အပနီၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၢ်လီၤ.

နူပျၢ်ယၢကီၢ်ရၣ်

တၢ်ဆါဘၣ်ကလံစုသံခိၣ်သံ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျါအကလုာ်

- ၁. ကသုၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီးကမူၣ် - ၁၀ ဘး
- ၂. မိၢ်ကံၣ်ဖိ - ၂ ဘး
- ၃. ကနဲစီ - ၂ ဘး

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

သ့စီကသုၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီးစီစီဝံလိယုၤလၢတၢ်ကဖုဖိလၢတက့ၢ်. ဝံတီၢ်အီၤလၢဆၢၣ်တီၢ်သ့ၣ်မ့ၢ်လၢတုၤလၢအကမူၣ်ခူၣ်တက့ၢ်. အစီၤကဘၣ်အိၣ်တရွဲ, မိၢ်ကံၣ်ဖိတီၢ်ကမူၣ်အီၤအစီၤခံဘးဒီးကနဲစီတရွဲခံဘး ကျဲကျိၤတၢ်သၢမံလၢတုၤအဘၣ်ဂီၢ်ဝံ လိလၢမုၢ်ဖဲအဘၣ်တုၤအကၢကိၣ်လိၣ်န့ၢ်တစု. ကၢကိၣ်လိၣ်တဖျါတဖျါနဲသးမၢ်တီၢ်သၣ်ဖျါဝံဟံၣ်ယၢလၢပလီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအိၤအီၤဂီၤ, မုၢ်ထူၣ်, ဟါတနံၤ ၃ ဘျီကိးနံၤဒဲးတက့ၢ်. နတၢ်ဆါမ့ၢ် နီၣ်တခိၣ်အိၤတုၤအပျဲထီၣ်တလါ, ဒီးတၢ်ဆါမ့ၢ်တခိၣ်ဘၣ်တခိၣ်အိၤအီၤ ၁၅ သီဆူၣ်က တၢ်တလါဘျီဝဲဒၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဆါမ့ၢ်တခိၣ်သနၢ်က့ၢ်အိၤပလီၤအိၤန့ၣ်တၢ်ဆါဘၣ်န့ၢ် တန့ၢ်ဘၣ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲဖဲမုၢ်ဒါခိၣ်

ကသံၣ်ဖူလၢစုသံၣ်ခိၣ်သံၣ်ဂီၢ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်အကလုာ်

- ၁. ကနဲဖိးအစီ - ၁ ရွဲ
- ၂. ပနီၣ်က့ၢ်အထံ - ၁ ပလီ
- ၃. ပရးသၣ်ထံ - ၁ ပလီ
- ၄. ဖိပုၢ်လၢတၢ်ဘျးဘးန့ၢ်အထံ - ၁ ပလီ
- ၅. နီၣ်ဝီၤတပိၢ်တၢ်ဘျးန့ၢ်အထံ ၁ ရွဲ
- ၆. နံၣ်သိထံပလီတတ်

တၢ်ဒုးကထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤချီအိၤတုၤအထံလီၤသံးတစုတက့ၢ်. ဘၣ် ဆၣ်တဘၣ်တုၤလၢအခံအူဘၣ်. တချုးအထံလီၤသံးယၢ်က့ၢ်ဒီးမ့ၢ်အူလၢလၢဖိတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဖူလီၤအိၤလၢတၢ်စုသံၣ်ခိၣ်သံၣ်ဂီၢ်ဝဲဘိၣ်တၢ်အိၤတက့ၢ်. ဖူလီၤအိၤ တနံၤ ၂ ဘျီ, ဂီၤတဘျီဒီးဟါတဘျီတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပှးဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်ဖဲမူဒါခိၣ်

တၢ်ဆါဘၣ်ကလံၤ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်စိးဝၣ်ဃးအမ့ၢ်ဒီထုၣ်လိယုတီၢ်ကမ့ၣ်အစီ - ၅ ဘး
- ၂. လီၤတလိၣ်မ့ၣ်အလုကမ့ၣ်, မရဲကတီၢ်(ဆေတံးမနွယ်, ဆေသမနွယ်)- ၁၀ ဘး
- ၃. ဒီးကၣ်ထုၣ်အဘၣ်အကမ့ၣ်(ကြောၣ်လျာၣ်သီး)- ၁၀ ဘး
- ၄. ကဝၣ်ဂံၢ်အလု (သက်ရင်း)- ၅ဘး
- ၅. တယီၣ်ခၣ်ကမ့ၣ် (နနွင်းခါး)- ၅ ဘး
- ၆. နီၣ်ကွဲအ့ၣ်တါ - ၂၅ ရွဲၣ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤလိယုတီၢ်ဘျးကမ့ၣ်အီၤဝံၤယါယုၣ်အီၤဒီး နီၣ်ကွဲအ့ၣ်တါအကမ့ၣ်တက့ၢ်. ကကိၣ်လိၣ်အီၤထဲမးတီၢ်သၣ်ချဲတဖျါ

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤတဘျီ ၁ ဖျါတနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီၤ, မ့ၢ်ထုၣ်, ဟါတုၤနတၢ်ဆါ ဘျါတစုတက့ၢ်.

ပှးဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်ဖဲမူဒါခိၣ်

ဇူသထူဉ်ကီၢ်ရၢၣ်

ကီၢ်တဖိးချံဉ်တဖိးတၢ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိဉ်အကလုာ်

၁. ကွီၤပါယွဲးလၢဉ်

၂. ဇုး

၃. သဘျုဉ်လၢဉ်သံသိ ၁ ဘုဉ်,

၄. တယီၤတၢ်သံသိနွံကဘျး,

၅. စတံးဖိးသၢဉ်,

၆. လုညုဖိ,

၇. တအုအိဉ်တၢ်,

၈. တအုစုတၢ်,

၉. စါမၢ်တၢ်,

၁၀. မးအုးချံ

တၢ်ဒုးကထီဉ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

တယီၤတၢ်သံသိ, သဘျုဉ်လၢဉ်သံသိ, ကွီၤပါယွဲးလၢဉ်ချီယုာ်အီၤဒီးထံသးစုး ဟ် တုာ်တခွးဝံကျဲလီၤယုာ်ဒီးစတံးဖိး, လုညုဖိ, တအုအိဉ်, တအုစု, စါမၢ်တၢ်, မးအုးဝံအီၤ သုဝဲလီၤ.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ဖိသၢဉ်အိတဘျီတနီဉ်တၢ်ဖိ, နီၢ်ဒိဉ်ယံာ်နီဉ်တၢ်ဖိ, အိတနံးခံဘျီ အီၤသးသီ

ပုၤဟ့ဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံၤအမံၤ

သရၢၣ်ဖါတု ဇူသထူဉ်ကီၢ်ရၢၣ်, ဘံလုကီၢ်ဆဉ်, တၢ်အုးခံကရူၢ်, တၢ်အုးခံသဝီအဝဲ မ့ၢ်တၢ်အုးခံသဝီကသံဉ်သ့ဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲသရၢၣ်တဂၤ

၈၆ ကသံဉ်သ့ဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲ

ဖပ်အင်္ဂါရုံ

ကသံဉ်ကလံ၊ ယိဒုဆါ (ဒူလၢ)

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

၁. နးတၢ်စု - ၁ ပီၤ
၂. တၢ်သ့ၣ်အုၣ်ခၢ်ဒီး - ၁ ပီၤ
၃. နိးကွဲအုၣ် - ၁ ပီၤ

တၢ်ဖုးကဲထီၣ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤထၢန့ၣ်လၢသဟၤပူၤ ထၢန့ၣ်လီၤထံ ၃ ပလီၤ ယုၣ်လီၤသံးဟ်တုာ်တပလီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအီၤတဘျီ ၁ ခွဲးတနံၤ ၃ ဘျီအီၤတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စီၤထံဖိကျိၤ ဖပ်အင်္ဂါရုံကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တကၤ, တစိၢ်တလီၢ်မံၤ လးဒဲကဝီၤ, zone A : A1, Ho# :142

ကလံဘၣ်ပှၤလီၤဘျီ (ကသံဉ်ဘိၣ်တၢ်တၢ်ဆါ)

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

၁. တခိးလၢ် ၁၀၀ ဘုၣ်
၂. ပန့ၢ်လၢ် ၁၀၀ ဘုၣ်
၃. ဘဲသ့ၣ်လၢ်တယၢ်ဖဲအကြး
၄. မးခူးလၢ်(သုၣ်သွံးနံးလၢ်) ၁၀၀ ဘုၣ်
၅. ပှၤခိၣ်တံၢ် ၁၀ ဘး

ကသံဉ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်စဲ ၈၇

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်လၢတၢ်ဖီခိၣ်တဖၣ်အံၤနကဘၣ်ဆုၣ်ဒုးသံသိၣ်တၢ်အီၤလၢတၢ်ဆါလီၤကျဲၤ အလီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဘၣ်ဘိၣ်တၢ်အီၤလၢတၢ်ဆါလီၤကျဲၤ အလီၢ်တဟါတဘျီအယံၣ်ကတၢ် ၂ နၢ်ရံၢ်တုၤနတၢ်ဆါကျဲၤတစုတက့ၢ်.

ကလံၤဘၣ်ပုၤလီၤကျဲၤ (ကသံၣ်အအိၣ်)

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. မးရူးသၣ် ၁ ပီၢ်
- ၂. အံၤသၣ်ဆါ ၅ ရွဲၤ
- ၃. ကနဲစီ ၁ ဘံၣ်
- ၄. ပသွဲဝါ ၂၀ ဘး
- ၅. ကသံၣ်သွံၣ်ဖးဒိၣ် ၁၀ ဘး
- ၆. စးတံဘိးသၣ် ၁ ဘး
- ၇. ကီၤဂ့ၤဖီ ၁ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်အမုၢ်မးရူးသၣ်ဒီးအံၤသၣ်ဆါနကဘၣ်ယုၣ်ယုၣ်အီၤတုၤလၢအဘဲ, တီၢ်ဘျးယုၣ်အီၤတုၤပုၤလီၤဝံၤ ပုၤကွံၣ်အီၤမၤန့ၢ်အထံ, ဝံၤက့ၤကျဲၣ်ကျိၤယုၣ်က့ၤဒီးနအံၤသၣ်ဆါထံလၢနချီတၢ်အိၣ်တၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. ဆုၣ်ဒုးကဒီးစးတံဖိးသၣ်, ပသွဲဝါဒီးကီၤဂ့ၤဖီဖါန့ၣ်အီၤတုၤပုၤလီၤတုၤလၢအကဲထီၣ်ပံၣ်ပံၣ်(လီၤချၢၣ်ထုး) ဝံၤကကိၣ်လိၣ်အီၤထဲမးတီၢ်ချံတဖျၢၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အံၤအကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤတနံၤသၢၤဘျီ, တဘျီတဖျၢၣ်တုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

စီၤမုၢ် ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်, ထံလီၢ်ကီၢ်ဆၣ်, မိကီၢ်, တစိၢ်တလီၢ်မဲၢ်လးဒဲကဝီၤ, ကဝီၤ
ဒု ၁, ဟံၣ်နီၢ်ဂံၢ် ၃၀၄. (ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဒီးန့ၢ်ဖဲဒၣ်လၢအပၢ်လၢအလဲပူၤကွံၣ်ဟီၣ်ခိၣ်တ
ဂၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.)

တီၢ်နီၣ် - ဖဲနကူၤစါပှၤဆါလီၤဘျီ အခါအသံၣ်ဂံၢ်ဆူၣ် (သွေတိုး) မ့ၢ်အိၣ်ဖဲနဒုးအိၣ်အီၤက
သံၣ်အိၣ်တခိၣ်အံၤအခါသုတထၢန့ၣ်ကသံၣ်သံၣ်ဖးဒိၣ်တခိၣ်အံၤတဂ့ၢ်

မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်

ကသံၣ်ကလံၤဖးဒိၣ် (ကသံၣ်ကလံၤအကလုာ် ဃီးဆံ)

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ဖီပျၢ်
- ၂. တမ့ၤလီမံၤ (တမ့ၤလီအိၣ်ဒီးအဆူၣ်)
- ၃. အ့ၣ်ကရံး
- ၄. တကွံသ့ၣ်အဖါ
- ၅. နီၣ်ဂုၢ်ထ့ၣ်

တၢ်ဖုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်ဖီပျၢ်အသံၣ် အထူၣ်ဟံၣ်ယုၣ်အဒီးအလၢၣ်အဖီခဲလၢၣ်အစီၤလီၤ ၁ မၤ, တမ့ၤ
လီမံၤ ၁ မၤ, အ့ၣ်ကရံးအဘျီ ၁ မၤ, တကွံသ့ၣ်အဖါအထူၣ်မ့ၢ်ဂုၤအလၢၣ်မ့ၢ်ဂုၤ ၁ မၤ,
နီၣ်ဂုၢ်ထ့ၣ်အစီၤလီၤ ၁ မၤ ခဲလၢၣ် လိယုၤအီၤလၢမ့ၢ်ကီၢ်ကျိၤတုၤအယုတက့ၢ်. တုၤမ့ၢ်အယု

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်ခဲသရၣ်ဖျၢၣ်ကူၣ်ဝဲ ၈၉

မူၼ်မူၼ်နီၼ်နီၼ်လံၼ်ဒီးကုၼ်အူအီၼ်လၢတၢ်လီၼ်တပူၼ်ပီတူၼ်အူသံခဲလၢၼ်အိၼ်တၢ်ထဲအကမူၼ်ပၢ်
 အီၼ်တူၼ်အူခၼ်လီၼ်ဂ့ၼ်ဒီးဝၢ်န့ၼ်က့ၼ်ကျိၼ်ကမူၼ်အံၼ်ဒီးပၢ်ယၢ်အီၼ်လၢတၢ်ပူၼ်တမံၼ်တက့ၼ်. မၤ
 န့ၼ်ကဒီးကိၼ်အူသုၼ်ဒီးဒိၼ်လၢအိၼ်ဒီးအခိၼ်ကၢၼ်တဖျၢၼ်ခံၼ်ဖျၢၼ်ဒီးလူၼ်လီၼ်ကသံၼ်အကမူၼ်ထီၼ်
 ဖးဖီကိၼ်အံၼ်ထၢန့ၼ်လီၼ်ထံသံသိပျဲၼ်ကိၼ်အပူၼ်တက့ၼ်. စ့ၼ်အီၼ်ဖဲန့ၼ်တဆံခံၼ်န့ၼ် (၁၂ န့ၼ်
 ရံၼ်) အတီၼ်ပူၼ်ပျဲၼ်ဒီးကထီၼ်ဆံၼ်ဆံၼ်ပလ့ၼ်န့ၼ်လီၼ်. ပျဲၼ်အီၼ်လၢနီၼ်ပျဲၼ်ဒီးပံးန့ၼ်ထဲအထံဆံၼ်
 သ့ၼ်တဖၼ်တက့ၼ်. တၢ်ကမူၼ်ကမိၼ်တဘၼ်ပၢ်ယုၼ်နီၼ်တဖဲဘၼ်န့ၼ်လီၼ်. ဖဲန့ၼ်အီၼ်အဆၢ
 ကတီၼ်န့ၼ်စ့ၼ်အီၼ်လၢကိၼ်အပူၼ်တက့ၼ်. နမ့ၼ်စ့ၼ်အီၼ်လၢဒ်မ့ၼ်ဂ့ၼ်သိးမ့ၼ်ဂ့ၼ်အပူၼ်န့ၼ်ကအိၼ်ဖျိ
 ကွံၼ်တၢ်အံၼ်တချ့ၼ်လၢတၢ်ဆၢကတီၼ်ဘၼ်ဒ်ဘၼ်န့ၼ်လီၼ်. မ့ၼ်လၢထးအပူၼ်န့ၼ်ထးက
 ထီၼ်အ့ၼ်စ့ၼ်ကီးန့ၼ်လီၼ်. ထံလၢန့ၼ်ပျဲၼ်အီၼ်အံၼ်န့ၼ်ထၢန့ၼ်အီၼ်လၢပူၼ်ဖီကထံသံပၤထးအပူၼ်ပျဲၼ်
 ပျဲၼ်ဒီးယုၼ်ထီၼ်အီၼ်လၢမ့ၼ်အူခိၼ်ဒ်ပူၼ်ဖီကထံအသိးန့ၼ်တက့ၼ်. ယုၼ်အီၼ်တူၼ်လၢထံလီၼ်သံး
 အိၼ်တၢ်ထဲအခဲဒးတဖဲဖိလံၼ်န့ၼ်ထုးကွံၼ်သ့ၼ်မ့ၼ်ခဲလၢၼ်ပၢ်တၢ်ထဲမ့ၼ်အူအ့ၼ်တဖဲတက့ၼ်.

အိၼ်ခိးကွၢ်ကသံၼ်အထုးအစီၼ်လၢသပၤထးအပူၼ်တူၼ်လၢကသံၼ်အလွံၼ်ထီၼ်ဝါလံၼ်ဒီးစိၼ်
 လီၼ်ကွံၼ်အီၼ်တက့ၼ်. ပၢ်ခၼ်လီၼ်အီၼ်တူၼ်အူခၼ်လီၼ်တချ့ၼ်အချံၼ်သံဒ်ဘၼ်ဒီးမၤလီၼ်ကလဲအီၼ်
 တက့ၼ်ဖိတက့ၼ်ဖိပံးထီၼ်ထၢန့ၼ်အီၼ်လၢပလီၼ်လၢအခိၼ်ကၢၼ်လူၼ်ကလံၼ်အပူၼ်ဒီးပၢ်ယၢ်အီၼ်
 ဂ့ၼ်တက့ၼ်. အသံၼ်လၢနဖီမံၼ်ယုၼ်ထီၼ်အီၼ်အံၼ်န့ၼ်နမ့ၼ်ပၢ်ယုၼ်အီၼ်လၢကလံၼ်ကျိၼ်ယံၼ်ယံၼ်ဒီး
 ကလီၼ်ကဘုးကွံၼ်. ကထီၼ်ဆံၼ်ကဒါက့ၼ်ဒီးပးဂံၼ်ကွံၼ်သ့ၼ်စ့ၼ်ကီးန့ၼ်လီၼ်. မ့ၼ်ကိၼ်အန့ၼ်န
 ပၢ်ယၢ်ကသံၼ်အဲၼ်အံၼ်တန့ၼ်ဘၼ်မ့ၼ်လၢကသံၼ်ကအိၼ်အီၼ်ဒီးကိၼ်ဒါကပးဂီၼ်ကသံၼ်က
 ပးဂီၼ်န့ၼ်လီၼ်. ပလီၼ်မ့ၼ်အိၼ်ဒီးအခိၼ်ကၢၼ်လၢအဂ့ၼ်န့ၼ်ကသံၼ်အဲၼ်အံၼ်ကကျၢၼ် ၅ နံၼ်
 တူၼ်လၢအနံၼ် ၁၀ န့ၼ်လီၼ်.

တၢ်သုၼ်ကသံၼ်အကျိၼ်အကျဲ

ပုၤသးပုၤအဂီၢ်န့ၼ်ပံးန့ၼ်ကသံၼ်အံၼ်ထဲသ့ၼ်မိကျိၼ်အချံၼ်တဖျၢၼ်ဒီးစ့ၼ်လီၼ်အီၼ်လၢပနီၼ်ကျဲ
 အထံမ့ၼ်တမ့ၼ်သးပီၼ်ဆံၼ်အထံကျိၼ်လၢလီၼ်ခိးသံးမံၼ်အပူၼ်တတၢ်ဒီးဖဲန့ၼ်ကထံၼ်လၢကသံၼ်အံၼ်
 ကလၢ်ထီၼ်ဝဲန့ၼ်လီၼ်. အိၼ်ခိးတူၼ်လၢအကလၢ်ပတုၼ်တက့ၼ်, အကလၢ်မ့ၼ်တပတုၼ်ဒ်
 ဘၼ်န့ၼ်ကသံၼ်ဝဲအံၼ်လီၼ်ဘျၢၼ်တလၢၼ်ဒ်ဘၼ်န့ၼ်လီၼ်. တူၼ်မ့ၼ်အကလၢ်ထီၼ်ပတုၼ်လံၼ်န့ၼ်အီၼ်

လီအီခဲလ် တဘၣ်အီထွဲအခံလၢထံတဂ့ၤ. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးလၢတၢ်ဆါဘျီချ့ န့ၣ်သၣ်နချ့ လၢမ့ၣ်အူကလၢကလၢတက့ၢ်. မ့ၢ်ဖိသၣ်အဂီၢ်န့ၢ်ကွၢ်တယးဒုးအီအီၤအကြးဒီးအသး န့ၣ်တက့ၢ်. ကသံၣ်အဝဲအံၤနအီအီအါကတၢ်သၢဘျီန့ၣ်တၢ်ဆါဘျီဝဲလီၤ. ကမၣ်အ လီၢ်တအိၣ်စ့ၢ်ကီးဘၣ်.

ဘၣ်လီၢ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်ဘၣ်လီၢ်ဒီးပှၤလၢအိၣ်တၢ်ကမၣ်, လုၢ်ထံကမၣ်, ကလံၤပျီၢ်ထီၣ် တဘိတဘိလၢထူၣ်ပျီၢ်အလီၤလၢချ့ပံၤမ့ၢ်ဂ့ၤဟၢဖဲမ့ၢ်ဂ့ၤဒီးဒုးစၢထီၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤကလံၤဆိးထီၣ်တ ကးလၢသးတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပလီၢ်- ပှၤလၢအိၣ်ဒီးကဖုတၢ်ဆါန့ၣ်မ့ၢ်တအီကသံၣ်အဝဲအံၤဘၣ်ကဂ့ၤလၢအဂီၢ်စ့ၢ်ကီး လီၤ. မ့ၢ်လၢကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်ဟံၣ်ယုၢ်ဒီးတၢ်ဆံၣ်အသဟီၣ်အါအယိန့ၣ်လီၤ.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဝဲမ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ဆူၣ်ချ့ မၤစၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမူဒါခိၣ်

ကသံၣ်ကလံၤဆဲးဆါလီၤကျဲ (ကလံၤဖူးလီၤကျဲ) (ကသံၣ်အစံၢ်)

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖိၣ်အကလုၢ်

- ၁. ကွဲစီအစီလီၤ - ၁၂ ဘး
- ၂. သါဟီဆံၣ်အထံစီလီၤ - ၁၂ ဘး
- ၃. ထးဆးတၢ် - ၁၂ ဘ့ၣ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်ကွဲစီအစီလီၤ ၁၂ ဘး, သါဟီဆံၣ်ထံအစီလီၤ ၁၂ ဘး, ထးဆးတၢ် ၁၂ ဘ့ၣ် စုၣ်ယုၢ်အီၤလၢပလီၢ်တဖျၢၣ်ယီၤအပူၤတုၤအပျဲထီၣ်သၢနွံ တုၤလၢတလါ ဒီးထးဆးတၢ်

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲ ၉၁

နွန်ကလီကလဲဟါမာ်ကွံင်ဝဲခဲလက်နွန်လီ၊ ထးမ့တလီကရဲကွံင်ခဲလက်ဒ်ဘန်နွန်က သံဉ်အသဟီဉ်တထီဉ်ဘးဒ်ဘန်နွန်လီ၊

တၢ်သူကသံဉ်အကျါအကျဲ

စံာ်လီအီဖဲတၢ်ထုဉ်သံဉ်ပျါသံဉ်အလီတနံသးဘျီဝံဘိဉ်ယာ်အီလတၢ်ကံးညာ်မ့တ မ့ပးတံတုအထီဉ်ဘးတလါခဲလါသ့ဝဲဒ်နွန်လီ၊ ပုလုအတၢ်ဆါယံာ်နွန်လီဘန်က သံဉ်အါဒီးတၢ်ဆါကတီာ်ယံာ်ဝဲ, ဒီးပုလုအတၢ်ဆါမိာ်သ့ဉ်တဖဉ်နွန်လီဘန်ကသံဉ်စ့ဝဲ ဒီးတၢ်ဆါကတီာ်ကစ့ဝဲနွန်လီ၊ စံာ်အီတုလုပုဆါလီဘျဲတဂးနွန်ဘန်လီဘန်စးတ က့၊

ဘန်လီတၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ပုလုအဘန်နွန်ကလံာ်ကတံာ်ဒီးလီဘျဲဝဲတခိဒုတခိယးဒီးတနီအခိဉ်စာ်ဟးဝဲတ သ့ဂုလုလုဘန်တဖဉ်စံာ်လီအီလုကသံဉ်အဝဲအံးချးဆါချးကတီာ်ဒီးအနီကစာ်ကဘန် လီဘန်စးက့ဝဲနွန်လီ၊

ပုဟ့ဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံးအမံး

သရဉ်သ့ဖဲမုာ်တြီကီာ်ရုဉ်ဆုဉ်ချ မးစးကသံဉ်သ့ဉ်ဂံာ်ဝဉ်ဖဲမုဒါခိဉ်

ကသံဉ်ကလံး (ထုဉ်သံဉ်ပျါသံဉ်) အစံာ်)

ကသံဉ်တၢ်မုာ်တၢ်ဘိဟ်ဖိဉ်အကလုာ်

- ၁. နီဉ်ဝီတပိာ်
- ၂. ဖိဘုလ်အတံာ်
- ၃. ပျဲခိဉ်တံာ်

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်နီၣ်ဝီၤတပိၢ်, ဖီၣ်လၢၣ်အတၢ်, ပျဲတၢ် သၢကလၢၣ်အံၤအစီၤတခါပျဲသးသးဝံၤ တီၢ်ဘျးအီၤမုၢ်မုၢ်နီၣ်ဝံၤ, ဖၤန့ၢ်လီၤအီၤလၢ သးမံယဲယဲ မ့ၣ်အူကဲအပူ (သးခိၣ်ထံ) စ့ၣ်အီၤလၢပလါပူၤဟ်အီၤတနွံဝံၤဒီးနထုးထီၣ်သူအီၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်လိၣ်အဖီခိၣ်န စ့ၣ်အီၤအစ့ကတၢ်သၢသီဒီးနထုးထီၣ်သူအီၤသ့စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. ဝဲနကသူအီၤတဘျီလၢ လၢထုးထီၣ်န့ၣ်အထံ, မၤစီၣ်အီၤလၢဘဲအလီၤတစဲးတစဲး ဒီးစံၢ်ဖူလီၤအီၤလၢတၢ်ထူၣ်သံပျၢ် သံအဖီခိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤစီၣ်ကသံၣ်အံၤလၢဘဲအလီၤတစဲးတစဲး ဒီးစံၢ်ဖူလီၤအီၤလၢတၢ်ထူၣ်သံပျၢ်သံ, ထူၣ်ဆိၣ်အလီၢ်တနံၤသဘျီ, ဂီၤ ၆:၀၀ နၢ်ရံၣ်တဘျီ, မုၢ်ထူၣ် ၁၂:၀၀ နၢ်ရံၣ်တဘျီ, မုၢ် ဟါ ၆:၀၀ နၢ်ရံၣ်တဘျီတက့ၢ်. စံၢ်အီၤန့ၣ်တုၤအပျဲထီၣ်ခံနွံတုၤသၢနွံဒီးတၢ်ဆါကကိၣ်ညါ လီၤမ့တမ့ၢ်ဘျီဝဲန့ၣ်လီၤ. စံၢ်အီၤတုၤလၢနအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်မံသးမုၢ်နၢ်လၢတၢ်ဆါဘျီက့ၤလံ ဂ့ၤမးဆိကတီၢ်အီၤတက့ၢ်.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်ဘၣ်လိာ်ဝဲတၢ်ဆါကလံဆဲးဒီးကထီၣ်လီၤဘျီ, ထူၣ်သံပျၢ်သံ, ဖံးဘၣ်တီၢ်တုၤလီၤကံတၢ်တသံၣ်ပဝံသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆါလၢကထီၣ်သးသတူၢ်က လၢဒီးလၢဆၢကတီၢ်ဖုၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်ကဘၣ်လိာ်ဒီးဘျီက့ၤဝဲညီကဒၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ မ့ၢ်တၢ်ဆါလၢကထီၣ်သးယံၣ်အနံၣ်လၢအဆံသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဘၣ်လိာ်သနၢ်က့တၢ်ကဘၣ် စံၢ်အီၤယံၣ်ထၢထၢမးကကိၣ်ညါလီၤဒီးဘျီဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပျဲဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲမ့ၢ်ဒါခိၣ်

ဟာဖါဆါခီဖျိကလံဆဲး

ကသံဉ်တံာ်မုာ်တံာ်ဘိဟ်ဖျိအကလုာ်

- ၁. ကိးလုာ်သူ
- ၂. ဆုတံာ်
- ၃. အံသဉ်ဟီ

တံာ်ဒုးကထီဉ်ကသံဉ်အကျိအကျဲ

မုာ်ကိးလုာ်သူအတံာ်အစီလီ ၂၀ ဘး (ခဲရွဲ), ကျိဘျဲးလီကရဲအိဒီးချိထီဉ်အိထံသာပလီ, ယုာ်အိတုာ်ထံလီသံးအိဉ်တုာ်ထဲတပလီတက့ာ်. မဟ်ယာ်ဆုအတံာ်ဒီးလိယုာ်အိတက့ာ်. ဆုတံာ်မုာ်အါန့ဉ်နမုာ်ဆုတံာ်အသံသိလာနကကျိ အိအိအဂီၢ်သုဝဲစ့ကိးလီ. ဝဲနကအိအိအဆကတီၢ်န့ဉ်ဟံးန့ဉ်ကသံဉ်အချိအံတခွးအဂီၢ်, ဟးန့ဉ်ဆုတံာ်တလိဉ်မဟ်ဘဉ်စီဉ်အိလကသံဉ်ထံ ကျိ လီအိလကသံဉ်ကသံဉ်အခိဉ်တယးကွာ်ဆုတံာ်အသံးကန့ဉ်ထဲစုနခိဉ်တလိဉ်, ဝံဒီးဖါန့ဉ်လီအံသဉ်ဟီတစဲးတယးကွာ်အံသဉ်ဟီဖဲအကြးဒီးကျိဘဉ်လိဉ်အိဝံအိလီအိတဘျီယီတက့ာ်.

တံာ်သူကသံဉ်အကျိအကျဲ

ဟာဖါဆါခီဖျိကလံဆဲးအယိန့ဉ်အိလီကသံဉ်အဝဲအံတဘျီတခွး, အိကသံဉ်အဝဲအံတနံအတီၢ်ပုာ်သဘျီတုာ်လလံာ်ဘျီန့ဉ်တံာ်ဆါကဘျီဝဲဂုာ်န့ဉ်လီ.

ဘဉ်လိဉ်တံာ်ဆါအဂ့ၢ်

ကသံဉ်အဝဲအံန့ဉ် ဘဉ်လိဉ်ဝဲတံာ်ဟာဖါဆါခီဖျိ ဝဲကလံဆဲးအယိဟာဖါဆါ, ကလံထီဉ်တကးလာနသးမဲာ်ခံ, ကလံပျိထီဉ်လာနဟာဖါဒီးနဟာဖါဆါကိးဆကတီၢ်န့ဉ်လီ.

ကျဲအညီကတော်လတ်သူကသံအဲအဲ

ဖဲနဟာအဆါခိဖျိကလံဆဲး, ကလံပျိုထီၣ်, ကလံထီၣ်တကးလသးမံခံအဆါ
ကတော်န့ၣ် မန့ၣ်ကိးလုာ်သူအတံၢ်သံသိအစီလီၤ ခံၣ်ၤ ကျဲဘျဲးအီၤဒီးချီထီၣ်အီၤလၢထံသၢပ
လီတက့ၢ်. ယုၣ်အီၤတုၤထံလီၤသံးအိၣ်တုၢ်ထဲတပလီၤဒီးစိၣ်ပာ်ခုၣ်လီၤကီၢ်အီၤတက့ၢ်.
တုၤအခုၣ်လီၤကလၢကလၢနအီၤဘျဲးလံန့ၣ် မန့ၣ်အီၤပျဲၤထံခွဲးတဖျၢၣ်အပူၤလၢနကအီၤအီၤ
အဂီၢ်တက့ၢ်. ဟံးန့ၣ်ဆူတံၢ်သံသိထဲစုနခိၣ်တလီၣ်, သုကဆီၣ်အီၤဝံထိးစဲဘျဲးထီၣ်အံၤသံ
လၢအလီၤဒီးအုၣ်ဘျဲးယုၢ်လီၤကွံၣ်အီၤခဲလၢတက့ၢ်. အီၤလီၤထွဲအခံလၢကသံအဲအဲထံတ
ခွဲးအံၤခဲလၢတဘျီပီတက့ၢ်. ကသံၣ်မ့ၢ်ဘၣ်လိာ်ဒီးနတံၢ်ဆါန့ၣ် အီၤလီၤကသံအဲအဲ
အါကတော်သၢဘျီဒီးတံၢ်ဟာအဆါကဘျီဝဲဂုၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံတခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သုဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲဖဲမုၢ်ဒါခိၣ်

၁၁. သူဉ်တၢ်ဆါအကလုာ်

တၢ်လၢသူဉ်တၢ်ဆါအကလုာ်အတၢ်ပနီၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်ဝဲ, သးပူၤထီးအစ့ၣ်တကပၤသူဉ်လီၤ, တၢ်မ့ၢ်တရၤသးကနီၣ်, သူဉ်လီၤမ့ၢ်ဒိၣ်နသဒံကျိတံာ်တၢ်နမ့ၢ်ထီၣ်ဘီ, ကမၤလီၤ, အတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

နူပျၢ်ယၤကီၢ်ရၢၣ်

သူဉ်တၢ်ဆါကဲထီၣ်တၢ်ဘီမံာ်

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘီမံာ်ဖျါအကလုာ်

၁. သၣ်ကီၢ်ကွံသၣ်အယု

၂. သၣ်ဆါ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိအကျဲ

ကသံၣ်သၣ်ကီၢ်ကွံသၣ်အယုန့ၣ်စုာ်အိၣ်ဒီးထံၣ်ခိၣ်မံၣ်တနၢၤဂီၢ်ခိၣ်အထံဝဲန့ၣ်ကျဲလီၤဒီးအံၣ်သၣ်ဆါဖဲအိၣ်ဝံၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၣ်အိၣ်တနံၤ ၃ ဘျီ, တဘျီတခွဲးတုၤတၢ်ဆါဘျီတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၣ်အမံၤ

သရၣ်တံၣ်ပျိနူပျၢ်ယၤကီၢ်ရၢၣ်ဆူၣ်ချ့ မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝံၣ်စသရၣ်တက့ၢ်.

သုန်ညှိမော်ထိန်ဘိတ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်ဖျိန်အကလုာ်

- ၁. စံာ်ပိလိအထုၣ်တထုၣ် (အလုးတကလုာ်), မုၢ်ဒိၣ်ဟံးန့ၢ်တထုၣ်, မုၢ်ဆံး ၃ ထုၣ်
- ၂. နီၤကွဲအုၣ်တါ - ၅ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ထဲးန့ၢ်စံာ်ပိလိအထုၣ်ဒီထုၣ်သ့ဃာ်စီစီဝံယဲာ်ဘျးအီၤချီလာသဟူထာန့ၢ်လီၤထံသာ ပလီၤချီတုၤထံအိၣ်တီၢ်တပလီၤတက့ၢ်. ဖဲန့ၢ်ချီအီၤကလၢာ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ်ထာန့ၢ်လီၤနီၤကွဲ အုၣ် ၅ ဘးန့ၢ်တက့ၢ်. ဟံာ်ခုၣ်လီၤဝံအထံန့ၢ်တုၢ်န့ၢ်လီၤလၢပလီၤပူၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအီၤတဘျီကသူထံနီၤတၢ်ဖိ ၄ ဘျၣ်, အီၤအီၤတနံၤ ၂ ဘျီတုၤ တၢ်ဆါဘျီတက့ၢ်. လီၤဆီဒုၣ်တၢ်ထဲပုၤသးပုၤအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်တံပြီၣ်ပုၤယၤကီၢ်ရၣ်ဆုၣ်ချ့ မၤစၢၤကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တက

သုန်ညှိမော်ထိန်ဘိတ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်ဖျိန်အကလုာ်

- ၁. နီၣ်မံဆုၣ် (မ့) နီၣ်မံခု - ၁ စံာ်
- ၂. နီၤကွဲအုၣ်တါ (မ့) အံသုၣ်ဆါ - ၂၅ ဘး
- ၃. ထံ - ၅ ပလီ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ထဲးန့ၢ်နီၣ်မံၤဆျၢၣ်ဒီခိၣ် သ့ယၤအိၤစီစီဝံၤယဲၣ်ဘျးအိၤထၢန့ၢ်လီၤထံ ၅ ပလီၤယုၣ်လီၤ သံးဟံၣ်တၢ်ထဲတပလီၤ, ဘၣ်ဆၣ်ဖဲအကလၢၣ်ထီၣ်အခါန့ၢ်ထၢန့ၢ်လီၤနီၤကွဲၤအုၣ်တၢ် တ က့ၢ်. ဟံၣ်န့ၢ်လီၤအိၤထံထၢန့ၢ်လီၤအိၤလၢပလီၤပူၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအိၤဒ်သိးပုၤအိၤထံခါအသိး နအိၤဒ်ကဲဒ်ဂ့ၤတခိၣ်လီၤ, နအိၤမ့ၢ်လၢၣ် တခိၣ်ခါအိၤကိးလၢအသိၤကွၢ်ကွၢ်တက့ၢ်. အိၤအိၤတုၤနတၢ်ဆါဘျါတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်တံၢ်ပြီၤပုၤယၤကီၢ်ရၣ်ဆျၢၣ်ချ့ မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တက့ၢ်

သ့ၣ်တၢ်ဆါအကလၢၣ်

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖိၣ်အကလၢၣ်

- ၁. ရၢၣ်ထူၣ် (ပေပၤ) အလၢၣ် ၁ ပီၤ
- ၂. ကနဲစီ
- ၃. အံၤသ့ၣ်ဖဲအကြး မ့တမ့ၢ်
- ၁. တက့ၢ်သ့ၣ်သ့ၣ်သံသိ (ကိက့ၢ်သ့ၣ်) ၃ ဖျါ
- ၂. အံၤသ့ၣ်ထံ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

(၁) ဟံးန့ၢ်ရၢၣ်ထူၣ်အလၢၣ်လိယုၣ်တီၢ်ကမူၣ်အိၤဝံၤယါယုၣ်ဒီးကနဲစီဝံၤကၢၣ်လိၣ်အိၤတ ဖျါဖိတဖျါဖိထဲမးတီၢ်ဝၣ်ခဲတဖျါတဖျါတက့ၢ်.

(၂) ဟံးန့ၢ်တက့ၢ်သ့ၣ်သ့ၣ်အသံသိသၢဖျါဝံၤစုၣ်လီၤအိၤလၢအံၤသ့ၣ်ထံအကျါသၢသီဝံၤထုး ထီၣ်သ့ၣ်လီၤအိၤတကဘျးတကဘျးဘၣ်ဆၣ်တဘၣ်ဟံၣ်ယုၣ်ဒီးအချ့ဘၣ်. လိယုၣ်တီၢ်ကမူၣ် အိၤတက့ၢ်.

၉၈ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲ

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီၤ, မုၢ်ထူၣ်, ဟါတဘျီ, တဘျီတဖျါတုၤန တၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်. အီၤလီၤကသံၣ်တခိၣ်အံၤဝံၣ်အဆၢတခိၣ်အီၤအဆၢတခိၣ်ရံၢ်ဝံၣ် ဇးအီၤလီၤအီၤတဘျီနီၣ်တၢ်လၢဝံၣ်ဖးထံခွးတဘျီတက့ၢ်. မၤအီၤဖဲန့ၣ်အသိးတဘျီယီၤတုၤနတၢ် ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝံၣ်စဲသရၣ် စီၤစ့ၣ်တ့ၣ်, သးနံၣ် ၅၀ နံၣ်, နီၣ်ဖိဖဲကဝီၤ, ကဝီၤဒု ၇ , ဟံၣ်နီၢ်ဂံၢ် ၆၈, လၢအပုၤကွံၣ်ဖျါပုၤယၤကီၢ်ရၣ်, ခိၣ်တယၢ်ဟီၣ်ကဝီၤ, ကျီၣ်ထံၣ် သဝီ, နီၣ်ဖိကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝံၣ်စဲတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်အုၣ်သးလၢယါဘျီပုၤအိၣ်အါန့ၢ်အဂၤတ ဆံလံန့ၣ်လီၤ.

ဇူသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်

သူၣ်ညိးတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်ကီၢ်ကွံၣ်သ့ၣ်
- ၂. အံၤသ့ၣ်ဆါ

တၢ်ဇးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်သ့ၣ်ကီၢ်ကွံၣ်သ့ၣ်အသံသိ ၂၅ ဘးဖဲန့ၣ်လီၤလၢသပၤပုၤဒီးထၢန့ၣ်လီၤထံ ၃ ပ လီၤ,ယုၣ်လီၤသံးဟံၣ်တၢ်ထဲတပလီတက့ၢ်. ဝံၣ်ဖဲန့ၣ်အီၤအါထၢန့ၣ်လီၤအံၤသ့ၣ်ဆါဖဲအကြးတ က့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤလၢပုၤဖိသၣ်အဂီၢ်အိၣ်အိၣ်ခွဲးတတ်, လၢပုၤနီၣ်ဒိၣ်အဂီၢ်တခိၣ်အိၣ်တ ဘျီ ၁ ခွဲး, အိတနံၤ ၃ ဘျီတုၤတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

တၢ်နီၣ်- ဖဲအိကသံၣ်ခါကဘၣ်ဒုၣ်အိၣ်သိ, ထိးညၣ် ,မိၢ်ဟဲသၣ်, သံး, မိၢ်, တကး ဘၣ်ကဘၣ်ပလီၢ်သးလၢကဖုတၢ်ဆါမ့ၢ်အိၣ်န့ၣ် အိၣ်အိၣ်လၢအိၣ်တၢ်အိၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ်တ က့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်ဖါထုထုသထုၣ်ကီၢ်ရၣ်, ဘံလုကီၢ်ဆၣ်, တၢ်အုးခံကရၢၢ်, တၢ်အုးခံသဝီ က သံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝံၣ်စဲသရၣ်တက

ကမိလီၤကသံၣ်

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိတ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. နီၣ်ထးဘ့ၣ်
- ၂. လုၢ်ခၣ်သၣ်
- ၃. ဒီးကၣ်သၣ်
- ၄. ကွဲစီ

တၢ်ဒုးကထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မံၤတၢ်သၣ်လၢထးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤမၤန့ၢ်အိၣ်အစီၤပျဲသိးသိးဒီးလိယုအိၣ်ယုယုဝံၤ တၢ်ကမူၣ်အိၣ်ယုဒီးကွဲစီန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအိၣ်အိၣ်တဘျီနီၣ်တဖိ ၁ ဘ့ၣ်, အိတနံၤ ၂ ဘျီ, ဂီတဘျီဟါတ ဘျီတုၤအပျဲထီၣ် ၇ သိတက့ၢ်.

၁၀၀ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝံၣ်စဲ

ပှးဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်ဖါထုၣ်သထုၣ်ကီၢ်ရၣ်, ဘံလ့ကီၢ်ဆၣ်, တၢအးခံကရၢ်, တၢအးခံသဝီ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တက

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်

တၢ်ဘီၣ်ကသံၣ်ဖီၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘီၣ်ဖီၣ်အကလုာ်

၁. သၣ်ကီၢ်ကွံသၣ် - ၁ ပီၢ်

၂. ဖံးဖံးဘီ

၃. နီၣ်ဂီၤတပျီၢ်ဂီၤဂံၢ် - ၁ ပီၢ်

၄. ဝၣ်လၣ်ဘီ,အဂံၢ် (ဝၣ်ဘီ)- ၁ ပီၢ်

၅. နီၣ်ကွီးဘံၣ် - ၁ ပီၢ်

၆. သ့ၣ်အိးသၣ် - ၁ ပီၢ်

၇. ကီၣ်ဖီ

၈. ကွီၤလီၤဒံၣ်ဖါမုၢ်ဂီၤ - ၁ ပီၢ်

၉. ခွီးတရးဘ့ၣ်

၁၀. မးအံးသၣ် - ၁ ပီၢ်

၁၁. ကျးအုၣ်ဘ့ၣ် - ၁ ပီၢ်

၁၂. ပသ့ၣ်ဝါ

၁၃. ယဲယီၢ်သၣ် (ဘီၣ်သိၣ်မံၤခဲ)- ၁ ပီၢ်

၁၄. နဲးဂံၢ် - ၁ ပီၢ်

၁၅. တရုသၣ် - ၁ ပီၢ်

၁၆. မါနးသၣ် - ၁ ပီၢ်

၁၇. တယၤသၣ် - ၁ ပီၢ်

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်စဲ ၁၀၁

- ၁၈. ဖိကံခိန် - ၁ ပီ
- ၁၉. ဒီးကန်ဘွန် - ၁ ပီ
- ၂၀. ဖိပုဂံ - ၁ ပီ
- ၂၁. နိန်ထေးကံ - ၁ ပီ
- ၂၂. မိကဲသန် - ၁ ပီ
- ၂၃. ပျီယုန်သန်ချံ - ၁ ပီ
- ၂၄. နိန်နာသံလန်,အကံ - ၁ ပီ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိခဲလၢကဟံၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်အံၤ လိအိၤလၢမုၢ်ယုယုဝံၤထၢန့ၣ်လၢသဟၤပူၤ ထၢန့ၣ်လီၤထံ ၃ ပူၤ, ယုၣ်လီၤသံးဟံၣ်တၢ်ထဲတပူၤတက့ၢ်. ဝံၤဟံၣ်ခုၣ်လီၤထၢန့ၣ်လၢပ လီပူၤ ကလံၤတၢ်အလီၢ်တက့ၢ်. ခဲလၢကဟံၣ်ဖျိၣ်ဝံၤလိအိၤလၢမုၢ်ယုယုဝံၤ ဒီးချီၤပါယုၣ်ခဲလၢက တုၤလၢအလီၤသံးအိၣ်တၢ်သၢခွးတခွးဝံၤလီၢ်ခံ ဟံၣ်ခုၣ်လီၤလၢပလီပူၤတဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ဝံၤဒီးအိၣ် အိၣ်တနံၤသၢဘျီ, အိၣ်တဘျီတခွး နဖံးဘွန်ကလီၤဝါဝဲဒီးနမဲၣ်ချံသ့ၣ်တဖၣ်လီၤဝါစ့ၢ်ကီးဝဲဒၣ် ခဲလၢကဟံၣ် ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲအဝဲအံၤ မၤသံစ့ၢ်ကီးဒီးတၢ်အယုၤအယၢ်ခဲလၢကယဲၢ်အိၣ် လၢနဒ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂံၢ်တဲၣ်ခဲလၢကဟံၣ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအိၣ်တနံၤ ၃ ဘျီတဘျီ ၁ ခွးတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်. က သံၣ်တခိၣ်အံၤတမုၢ်ထဲတၢ်ဆါတကလုာ်ဇိဘၣ်ဘျီစ့ၢ်ကီးတၢ်ဆါလၢဘၣ်ယးတၢ်ဆါအိၣ် ဒီးအဂံၢ်တဖၣ်အါကလုာ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စီၤထံဖိကျိၤ ဖၣ်အၣ်ကိၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တစီၢ်တလီၢ်မံၤလးဒဲက ဝီၤ, zone A : A1, Ho# :142

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၢၣ်

ကမိဒိၣ် (ကမိလီၤ)

ကသ့ၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. လီၤလူၤမုၢ်
- ၂. ကွဲၣ်စီ

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်လီၤလူၤမုၢ်သံသိအစီၤလီၤတပီၢ်, ကျိၣ်ဘျးလီၤအိၤပြီၤဒီးလိယုအိၤတုၤအယုတစုတက့ၢ်. တၢ်ဘျးအိၤ မၤန့ၢ်ထဲအကမုၢ်ကျဲကျိၣ်အိၤဒီးကွဲၣ်စီပံာ်ဖဲအကြးဝံၤဟံၤအိၤလၢပလီၤပူၤလၢအခိၣ်ဟံၤလၢဒ်သိးနထးထီၣ်အိၣ်အိၤကညီအဂီၢ်န့ၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပုၤသးပုၤမုၢ်ဂုၤသးစၢ်မုၢ်ဂုၤဟံးန့ၣ်ကသံၣ်အံၤပျဲနီၤတၢ်ဖိတဘျး ကျဲယုၣ်အိၤဒီးသံးခိၣ်ထံလၢခွးဖိတတ်တက့ၢ်. အိၤအိၤတနံၤခံၣ်ဘျိပျဲထီၣ်တန့ၢ်တဘျီဂုၤဂုၤဒ်ဘၣ်န့ၣ်ဆဲးအိၤကဒီးအိၤဆူညါတန့ၢ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်လီၢ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ပုၤလၢအဒိၣ်ကမိဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်အနီၢ်ကစၢ်လီၤဘျး ဟးတကဲအါဘၣ်, ပုၤတနီၤန့ၣ်တုၢ်ဘၣ်တၢ်ဆါအံၤတစီၢ်တလီၢ် ဒီးတနီၤန့ၣ်တုၢ်ဘၣ်ဝဲဖးယံာ်ဖးထၢအိၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤမုၢ်အိၤကသံၣ်အဝဲအံၤ ဒ်ကသံၣ်တၢ်န့ၣ်ကျဲအသိးန့ၣ် ကဘျီက့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ၣ်လၢမုၢ်ဝဲဒၣ်မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၢၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲမုၢ်ဒါခိၣ်

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲမုၢ်ဒါခိၣ် ၁၀၃

ဘျားဒဲင်ကီရ်ရှည်

သုန်လီကမီလီတင်ဆါ

ကသံဉ်တင်မုာ်တင်ဘိဟ်ဖျိဉ်အကလုာ်

၁. ဖိဒိဉ်ဒုဖံး
၂. ကမဖံး
၃. နိဖံး, သုန်နုာ်မုာ်အကဟိသုအဖံးသု
၄. စုဉ်ဖံး
၅. တုဉ်တိာ်မုာ်
၆. ကရိဉ်သီဂံာ်
၇. ဖိကွီစိး
၈. ဖိပုာ်ဂံာ်
၉. သုန်ကဖုတံာ်
၁၀. သုန်ခးဟုးကးလဲ

တင်ဒုးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိအကျဲ

ကသံဉ်တင်မုာ်တင်ဘိဟ်ဖျိဉ်တဖဉ်အံးဟံးန့ာ်တခါအစီပုးသိးသိးချီအီထံသးခွးဟ် တုာ်တခွး (သးပူတပူ) တက့ာ်

တင်သူကသံဉ်အကျိအကျဲ

အီအီတဘျီတခွးတနံသးဘျီ ဂီ, မုာ်ထုဉ်, ဟါတုးနတင်ဆါဘျီတစုတက့ာ် တီာ်နီဉ် - ကသံဉ်တခိအံးဖဲနချီအီအခါပိာ်မုာ်ဟဲဘုးတဂုးဘဉ်, နီးဖဲပိာ်မုာ်ချီအခါစုာ် ကီးပိာ်ခွါလဲဘုးတဂုးစုာ်ကီးဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်ဖဲအီအဆာကတီာ်အီယုာ်ဒ်သိးသိးသုလီတင် အစုဉ်အဆာတအိဉ်ဘဉ်.

ပုးဟုဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံးအမံး

ထုဘီ ဘျားဒဲင်ကီရ်ရှည်, ထါမဟုဉ်ဒဲကစီ

၁၂. ကဖုတ်ဆါအကလုာ်

တၢ်လၢကဖုတ်ဆါအကလုာ်အပနီၣ်အိၣ်ဖျါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်ဝဲ, အိၣ်တၢ်တန့ၢ်ဘၣ်, တၢ်သိ, တၢ်ဆံၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဟုးလၢကး, ဆါမ့ၢ်ဒိၣ်ဘျီးလီၤ, ဘျီးထီၣ်လၢအုၣ်ခၢၣ်, ဘျီးကိၢ်ထီၣ်လၢအဆံၣ်, ဟၢဖါဆါထီၣ်ဘိ, သးပူၤထီၣ်ဆါ, အပူၤလီၢ်မ့ၢ်ကဲထီၣ်ဘျီးလီၤပာ်ယုၣ်လၢအသ့ၣ်, နကဖုတ်ဆါမ့ၢ်အိၣ်ဒီးအပူၤလီၢ်တခါန့ၢ်ယံၤဆါဆဲးဖျါထီၣ်လၢနဆဲးမ့ၢ်ကဆူးမ့ၢ်အပူၤလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်လၢအစ့ၣ်တကပၤန့ၣ်ဆါလၢအစ့ၣ်တကပၤဒီးမ့ၢ်အိၣ်လၢအထွဲတကပၤန့ၣ်ဆါထီၣ်လၢအထွဲတကပၤအပနီၣ်တဖၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ.

ဖူပျၢ်ယၤကိၢ်ရၣ်

ကဖုတ်ဆါဒီးသးတၢ်ဆါအဂီၢ် ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျါအကလုာ်

- ၁. တယီၤခၢၣ် - ၃ ဘး
- ၂. လီၤတလီၤမ့ၢ် - ၁ ဘး
- ၃. ကယီၢ်ဂံၢ် - ၁ ဘး
- ၄. မၤထြၢ်ဂံၢ် (အိးန့ၣ်ပၤ, ဆေးရိုးပၤ) - ၁ ဘး
- ၅. ကနဲစီ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလိယုၣ်တီၢ်ကမ့ၢ်အိၣ်မ့ၢ်ဝဲယါယုၣ်ဒီးကနဲစီဝဲမၤဖျၢၣ်အိၣ်ထီၣ်မိၢ်ကိၢ်ဖိအရံၣ်တဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ဟံၣ်ယုၣ်အိၣ်လၢတၢ်ကနဲအဖီလၢတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခါအံၤအိၣ်လီၤတဖျၢၣ်, ဟါတဖျၢၣ်တနံၤ ၂ ဘျီတတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲဒ်ခဲသရၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲ ၁၀၅

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ၣ်လဲၤမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမူဒါခိၣ်

ကလံၤဆဲးကဗုတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

၁. တၢ်ခၢ်ဖိဒီး (ငနံၣ်လါ)

၂. ဖိသယီ

၃. တအူ

၄. ပူလံဒီး

၅. ဖိဘုလၢ်

၆. မိၣ်ကံၤဖိ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၣ်အီၤအစီၤ ၅ ဘးပျဲသိးသိးဖၢန့ၣ် လီၤလၢသဟၤပူၤဒီးဖၢန့ၣ်လီၤထံ ၃ ပလီၤယုၣ်အီၤတူၤထံအိၣ်တ့ၢ် ၂ ပလီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤအီၤတၢ်ဘျီလၢ်ဖးထံခွးတဘျီ, အီၤအီၤတနံၤ ၂ ဘျီ, ဂီၤတဘျီ, ဟါတဘျီတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ၣ်လဲၤမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမူဒါခိၣ်

ကဗုတ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိအကလုာ်

၁. ပူလံသဉ်
၂. ဖိတယီအလဉ်
၃. မရဲဉ်တဝီ (လီတလိမုၢ်)
၄. သယီတံာ်
၅. နီဉ်ဖိပြီ
၆. ဒိဉ်ဂ့ၢ်ခိဉ်
၇. ဖိဘုလဉ်တံာ်
၈. တအုဆုတံာ်
၉. တကီၤကးအဂံၢ်
၁၀. မိၢ်ဂံၢ်ဖိ
၁၁. ကနဲစီ

တၢ်ဒုးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံးဖျိဉ်အကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၢ်အီၤတခါဒီးတခါအစီၤပျဲသိးသိးလိယုတၢ်ကမုၢ်အီၤဝံၤယါယုဒီးကနဲစီကကိဉ်လိဉ်အီၤထဲမးတီၤသဉ်အချဲတဖျါတက့ၢ်. ဝံၤဟံးယုထီအီၤလၢတၢ်ကလုာ် ၃ သိမးထၢန့ၢ်က့ၢ်အီၤလၢပလီၤလၢကလံာ်တံာ်အလီၤတက့ၢ်

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တခါအံၤပုၤနီၤဒိအဂီၢ်ဟ့ၣ်ဒုးအီၤတဘျီ ၄ ဖျါတနံၤ ၃ ဘျီတုၤတၢ်ဆါဘျါတစုတက့ၢ်.

www.AyMyb. 'Dra*hzctHRtM. b.wEK'. xuoH t *Rwz. vBywyl
VBA

ကသံဉ်ခိဉ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝံၣ်ခဲသရၢ်ဟ့ၣ်က့ၢ်ဝဲ ၁၀၇

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တဂၤအံၤအမံၤ

စီၤဟဲၣ်ရှၢ်မူၤ နီၣ်ဖိသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်ဆါဟံၣ်, အဝဲယါဘျါကဖုတၢ်ဟါလၢသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်
စဲန့ၣ်သ့ၣ်ဒၣ်ကသံၣ်အံၤဒိတကတီၢ်ညါလီၤ.

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရှၢ်

ကဖုတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

၁. အံၤထံၣ်ကဖုတၢ်

၂. တကွံၣ်ဝါသၣ်

၃. နီၣ်ကွီၤဘၣ်

၄. ဖံးဖူးဘီ

၅. ကျိၣ်ဝါမုၢ်ဂံၢ်

၆. ခံၣ်ချၢ်ဂံၢ်

၇. သယီတံၢ်

၈. မဲၣ်တရူးတံၢ် (ပိာ်တခါး)

၉. သ့ၣ်ထံၣ်န့ၢ်ထံ

၁၀. ဖိထီၣ်ဒ့ၣ်

၁၁. ဖိဂံၢ်ခိၣ်

၁၂. သ့ၣ်ယုာ်ဝါ

၁၃. ဖိးကၣ်ဘ့ၣ်

၁၄. ခွဲၣ်ဘ့ၣ်

၁၅. နဲးဂံၢ်

၁၅. သ့ၣ်ပဟံၣ်လၢ

၁၆. ဟီၣ်ကအးတံၢ်

၁၇. သ့ၣ်ကဖုတၢ်

၁၀၈ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၢ်အီၤအစီၤပျဲၤသိးသိးထာန့ၢ်လၢ သဟၤပူၤဒီးထာန့ၢ်လီၤထံသာပူၤ, ယုၣ်လီၤသံးဟံးတၢ်တပူၤတက့ၢ်. တကးဘၣ်န့ၢ်အဲၣ်ဒီးလၢ အကမူၣ်တခီဟံးန့ၢ်အစီၤပျဲၤသိးသိးလိယုၣ်တၢ်မူၣ်အီၤယါယုၣ်ကကိၣ်လိၣ်အီၤတဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ထဲသိးမးတီၤခွဲတဖျၢၣ်ဝံၤဟံးအီၤလၢပလီၤကလံၤတၢ်အလီၢ်တက့ၢ်

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခီၣ်အံၤမ့ၢ်လၢအထံန့ၢ်အီၤအီၤတဘျီ ၁ ခွးတနံၤ ၃ ဘျီ, ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ် လၢအဖျၢၣ်တခီၣ်အီၤအီၤတဘျီ ၁ ဖျၢၣ်တနံၤ ၃ ဘျီတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခီၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စီၤထံဖိကျိၤ ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တကတစီၢ်တလီၢ်မဲၢ်လး ဒဲကဝီၤ, zone A : A1, Ho# : 142

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်

ကမုၢ်တၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်တၢ်ကွဲၤအဂံၢ်
- ၂. တဲၤဖးဒံၣ်အဂံၢ်
- ၃. နးတီၢ်စုအဂံၢ်
- ၄. တယီၢ်အတံၢ်
- ၅. ကွဲၤစီ

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲ ၁၀၉

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်သ့ၣ်တၢ်ကွၢ်အဂံၢ်, တၢ်ဖးဒံၣ်, နးတီၢ်စ့, သယံတံၢ် တဖၣ်တက့ၢ်. သ့ကဆီၣ် ကွံၣ်အိၤ ကျိၣ်ဒုးလီၤအိၤဝံၣ်လိယုအိၤတက့ၢ်. တုၤမ့ၢ်အယုဒီးတီၢ်ဒုးအိၤ, ဂုၤကမ့ၢ်အိၤဂုၤ တက့ၢ်. ဟံးန့ၢ်ကသံၣ်အကမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တခါပျဲသိးသိး (အဒိ- တဘးစုၣ်စုၣ်) ကျဲကျိၣ်လီၤယုၣ်အိၤဒီးကွဲးစိဖဲအကြးဒ်သိးနကၢ်ကိၣ်လိၣ်အိၤကကျိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. နက့ၢ် ကျိၣ်အိၤဝံၣ်ဒီးကၢ်ကိၣ်လိၣ်အိၤအဖျါၣ်ဖိထဲစုဆၣ်ခိၣ် တဖျါၣ်ဖိတဖျါၣ်ဖိဒီးဖၤန့ၣ်ဟံၣ်ယၢ်အိၤလၢ ကိၣ်အဖျါၣ်ဖိမ့ၢ်ပလါအဖျါၣ်ဖိလၢအလျၢ်ကလံၤတက့ၢ်.

တၢ်သုအိၤအကျိၤအကျဲ

ပုၤသးပုၤအဂီၢ်န့ၣ်အိၣ်အိၤဂီၤတဖျါၣ်ဖိတဖျါၣ်ဖိကိးနံၤဒီးတုၤအပျဲထီၣ်သၢလါအစုၤက တၢ်မးကဖုတၢ်ဆါကဘျါဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. အိၣ်အိၤတုၤလၢကဖုတၢ်ဆါအံၤဘျါဂုၤဂုၤဒီးဆိက တီၢ်ကွံၣ်အိၤတက့ၢ်.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂီၢ်

ပုၤလၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကဖုတၢ်ဆါ အိၣ်တၢ်မးတန့ၢ်ဘၣ်, အိၣ်တၢ်ဟဲတန့ၢ်ဘၣ် ဒီးအ ဟၢဖါဆါ ဟၢဖါကီၢ်အူအိၣ်တဖျါၣ်ဖိအိၣ်တသ့ထီၣ်ဘိလၢအနံၣ်ယံၣ်လါအါတဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်က့ၢ် ကသံၣ်အဝဲအံၤဘၣ်ဆါဘၣ်ကတီၢ်ဒ်တၢ်န့ၣ်ကျဲအသိးဒီးအတၢ်ဆါကဘျါက့ၤဝဲဂုၤဂုၤန့ၣ် လီၤ.

wdeD =AyRvXtd 'Duzkw>qgw*RM. 'fodtw>qgubsguRcVclt *Dub.
tD w>tD vXtuykAw>tD tUvRkAw>tD vW [b. oh wz. wuhAA
[;qS w>tD vXt [kAw>tD vXtUd' d wvKAw>tD vXtUtr;oh w
z. M. vB

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲ မုၢ်တြိၤကီၢ်ရၣ်ဆူၣ်ချ့ မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမူဒါခိၣ်

ကဗုတ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နိမုၢ်ဘုၣ် - ၁ ပီၤ
- ၂. နိခွါဘုၣ် - ၁ ပီၤ
- ၃. သယီသံသိအတၢ် - ၅ ရွဲး
- ၄. ထံ- ၃၀ ပလီ
- ၅. ကွဲစီ- ၂ ပလီ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်အကျိၤအကျဲ

ကျိၤန့ၢ်နိမုၢ်အတၢ်တပီၤ, နိခွါအတၢ်တပီၤ, သယီသံသိအတၢ်ယဲၤရွဲး သုကဆီအီၤဒီး ကျိၤဘျးအီၤတဖးဖိတက့ၢ်. ချီထီၣ်အီၤလၢသၤဖးဒီးတဖျၢၣ်အပူၤ လူထီၣ်ထံအပလီသၢဆံ, ယုၣ်အီၤတုၤထံလီၤသံးအိၣ်တၢ်အပလီတဆံဒီးစိၣ်လီၤအီၤ, ဟ်ခုၣ်လီၤအီၤဒီးပျဲၤန့ၢ်ထဲအထံဆံတက့ၢ်. ထၢန့ၢ်လီၤကွဲစီခံပလီဒီးကျဲကျိၤယုၣ်အီၤတပူၤယီၤတုၤအဘၣ်လိာ်တက့ၢ်. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမၤအီၤစ့ၤန့ၢ်အအံၤဒီးမၤစ့ၤလီၤကသံဉ်အတၢ်ထီၣ်တၢ်စီၤသ့ဝဲလီၤ. ဖဲလဲၣ်ဂ့ၤကသံဉ်အဝဲအံၤန့ၢ်ယုၣ်အီၤသၢခွးတခွးလၢနကအီၤအီၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူအီၤအကျိၤအကျဲ

သးပုၤအဂီၢ်န့ၢ်အီၤအီၤတဘျီပျဲၤထံအီၤခွးတဖျၢၣ်ဒီးအီၤတနံၤသၢဘျီထီၣ်ဘၣ်တလီၤဒီးတၢ်ဆါကဘျီဝဲန့ၢ်လီၤ. အီၤကသံဉ်အံၤတုၤလၢနအီၣ်တၢ်အကိၤအမးတၢ်အဖဲအဟီၤန့ၢ်တစုဆိကတီၢ်ကွဲၣ်အီၤတက့ၢ်.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ကသံဉ်အဝဲအံၤန့ၢ် မၤဆိၣ်ထီၣ်ကိၤထီၣ်က့ၤကမုၢ်အပူၤလီၤဒီးမၤဘျီက့ၤဝဲတၢ်ဆါ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဝဲ မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ဆုၣ်ချၢ မၤစၢၤကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲမုၢ်ဒါခိၣ်

ကသံဉ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲမုၢ်ဒါခိၣ် ၁၁၁

ကဖုတ်ဆါ

ကသံတံဆိပ်တံဆိပ်ဖိတ်အကလုတ်

- ၁. ဒီးကတ်ဘုတ်
- ၂. သယံတံ
- ၃. ကွစီ

တံဆိပ်ကသံတံဆိပ်အကျအကျ

မနုဒီးကတ်ဘုတ်အစီလီယဲရွဲ၊ သယံသံသိတရွဲ သုကဆီအီဒီးမလီဘျဲအီ တစဲးဝံချီထီတံဆိပ်လီသဟပူလူထီတံ ၆ ပလီ၊ ယုတ်အီတုထံလီသံးအိတ်တံခံပလီ ဒီးစိတ်လီကွတ်အီတကွတ်၊ ပျဲကွတ်အီဒီးဟံးနုတ်ထဲအထံဆုံဆုံတကွတ်၊ ဟံးနုတ်ကွစီသရွဲ၊ လူနုတ်အီလီကသံတံဆိပ်အပူ၊ ကျဲကျီအီတုအဘတ်လိတ်ဂုဂုဝံဟံးယာ်အီလီပလီပူတ ကွတ်၊ နမုတ်အဲဒီးမအီအီဒီးမအီထီတံဆိပ်အနီဂံ၊ နမုတ်အဲဒီးမအီဒီးမအီလီ ကသံတံဆိပ်ဂံသုဝဲနုတ်လီ၊ ဖဲလဲဂုချီအီသုတစွဲထီတံသုဝဲလီ။

တံဆိပ်ကသံတံဆိပ်အကျအကျ

ပုသးပုအဂီနုတ်အီကသံတံဆိပ်အဲအံတဘျီထံအီစွဲတစွဲ၊ အီတနံသုဘျီထီတံဘးတ နံဒီးတံဆိပ်ကဘတ်လီဆီဝဲနုတ်လီ၊ တံဆိပ်မုတ်တဘျီဂုဂုဘတ်ဒီးဆဲးအီကဒီးဆူညါတ နံခံနံဒီးကဘျီဝဲဂုဂုနုတ်လီ။

ဘတ်လိတ်တံဆိပ်အဂု

ကသံတံဆိပ်အဲအံနုတ်ကဟုတ်ထီတံကုကဖုတ်အဂံအဘါဒီးမကီထီတံကုကဖုတ်အပူလီ ဒီးကမဘျီကုဝဲကဖုတ်အပူလီကယီကယီတုလီအဘျီတစုနုတ်လီ။

ပုဟုတ်ကသံတံဆိပ်အံအံ

သရတ်သုဲ မုတ်တြီကီရုတ်ဆူတ်ချ မမကသံတံဆိပ်ဂံဝဲမုတ်ဒါခိတ်

၁၁၂ ကသံတံဆိပ်ဂံဝဲ

ဇူပျော်ယုကော်ရည်

သးတံဆိအကလုာ်

တံတံမုာ်တံဘိဟံဖိုင်အကလုာ်

- ၁. ပသွဲဝါခွဲတဖျာ် ၁ ပီာ်
- ၂. ကနဲစီ ၁ ပီာ်

တံဖးကဲထီာ်ကသံာ်အကျိအကျဲ

ဟံးန့ာ်ပဝါန့ာ်အဲးကွံာ်အဘျုးကိးတိုင်ဖးဝံဆဲးဖျိအီသးဆူကိးတိုင်ဖး. ဟံးန့ာ်တံအလးအဂုးကဆိတဖျာ်ဖဲအတြိာ်ကနဲစီတပီာ်ဖးပသွဲဝါတပီာ်ထာ်န့ာ်ယုာ်အီတပူယီတက့ာ်. ဝံဟံးယာ်အီ ၄၅ သီတဘျုးမဟူးမဝးအီနီတမံတဂုး, ကိုင်အအခိာ်ကးကဘျုးမုာ်ကလံာ်တက့ာ်.

တံသုကသံာ်အကျိအကျဲ

ကသံာ်တခိာ်အံးနဟံးအီ ၄၅ သီမုာ်ပုးထီာ်နအီအီသ့ ဘျုးဆဲးနကဘျုးအီအီတနံ ၂ ဘျိ, ဂီတဘျိ, ဟါတဘျိ, တဘျိန့ာ်ဘျုးအီအီနီတဟံးအီကသုထံတတံးပသွဲဝါအခွဲသးတိုင်တုးနတံဆိဘျိတစုတက့ာ်. ဘျုးဆဲးနမုာ်အီပုးထီာ်တနံန့ာ်နကသုာ်ညါဘျုးတံလီဆိကမအသးဖးန့ာ်လီ.

ပုးဟ့ာ်ကသံာ်တခိာ်အံးအမံ

ကသံာ်သ့ဂံာ်ဝံစဲသရဲာ် စီစ့ာ်တုာ်, သးနံာ် ၅၀ နံာ်, နီာ်ဖိဖဲကဝီ, ကဝီဖ့ ၇, ဟံာ်နီာ်ဂံာ် ၆၈, လးအပူကွံာ်ဇူပျော်ယုကော်ရည်, ခိာ်တယာ်ဟံာ်ကဝီ, ကွိုင်ထာ်သဝီ, နီာ်ဖိကသံာ်သ့ဂံာ်ဝံစဲတံဆိဟံာ်အတံအုာ်သးလးယါဘျိပုးအိာ်အါန့ာ်အကတဆဲလံန့ာ်လီ.

၁၁၄ ကသံာ်သ့ဂံာ်ဝံစဲ

၁၃. ဖုံးဘွန်တံဆိအကလုာ်

တံဆိဖုံးဘွန်တံဆိအကလုာ်အတံပနီၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢပထံၣ်အီၤ သ့ဒီးတကလုာ်ဒီးတကလုာ်ဖျါထီၣ်လီၤဆိလိာ်အသးန့ၣ်လီၤ.

ဖူပျံာ်ယၢၤကီၢ်ရၣ်

တံဝါလီၤတံဆိ

ကသံၣ်တံမုာ်တံဘိဟံၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. အံၤအုၣ်ကရံးတံ (ဇကရၢၤစံ) အဂံၢ်သံသိ
- ၂. နီၣ်ကွဲအုၣ်တါအစီတပိာ်

တံဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်အုၣ်ကရံးတံကျိၤဘျးအီၤဝံၤဖၢန့ၣ်လီၤအီၤလၢသပူၤထၢန့ၣ်လီၤထံဝံၤထၢန့ၣ် လီၤနီၣ်ကွဲအုၣ်တါဖဲအကြးလိာ်သးဝံၤယုၣ်လီၤသံးအီၤတုၤအထံအိၣ်တုၤပံာ်ပံာ်ဖိတက့ၢ်.

တံသူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤတဘျီ ၂ နီၣ်တၢၤ, အီၤဂီၤတဘျီဒီးဟါတဘျီတုၤတ-နတံဆိ ဘျါတစုတက့ၢ်, ကယီၤကယီၤဒီးနတံဆိအုၣ်ကလီၤမၢ်ကွံာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်တံပြီ ဖူပျံာ်ယၢၤကီၢ်ရၣ်ဆူၣ်ချ့ မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲမုၢ်ဒါခိၣ်

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲမုၢ်ဒါခိၣ် ၁၁၅

ဇူသထူဉ်ကီၢ်ရၢၣ်

ခိၣ်ဃိတၢ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

၁. တမၢ်ဒီးအချါ

၂. ဃီသိ

တၢ်ဒုးကထီၣ်ကသံဉ်အကျါအကျဲ

ဟံးန့ၢ်တမၢ်ဒီးလိယုအီၤ ဝံၣ်ဒွဲၣ်အူအီၤတုၤကထီၣ်အချါ ဝံၣ်ယါယုၣ်အီၤဒီးဃီသိ

တၢ်သူကသံဉ်အကျါအကျဲ

ကသံဉ်တခိၣ်အံၤလူၤကွံာ်နခိၣ်ဆူၣ်ပဲလိၤအီၤတနံၤ ၂ ဘျီ, ဂီတဘျီဒီးဟါတဘျီ, ပဲအီၤတုၤအပျဲထီၣ် ၇ သီတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်ဖါထု ဇူသထူဉ်ကီၢ်ရၢၣ်, ဘံလုကီၢ်ဆၢၣ်, တၤအုးခံကရၢၢ်, တၤအုးခံသဝီကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တက့ၢ်

ဖၣ်အၢၣ်ကီၢ်ရၢၣ်

တၢ်ဘ့ၣ်သး

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

၁. ဖိသယီ (ကျန်ပန်းရွက်)

၂. နီၢ်ဖိပျံ

၁၁၆ ကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲ

- ၃. ဖိပျော်လည်
- ၄. ဆံးဖိကွံ
- ၅. နီနာသံလည်
- ၆. နီဘီထာ
- ၇. ကျိုဝါမုာ်
- ၈. ဖံးဖူးဘီ
- ၉. လီဖဲဘုဉ်
- ၁၀. သုဉ်ခဲမဲာ်ဘုဉ်
- ၁၁. လီကထာဘုဉ်
- ၁၂. နီဉ်ကွာဟ
- ၁၃. စ့ဘီဘုဉ်.

တၢ်ဖူးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိအကျဲ

ကသံဉ်တၢ်မုာ်တၢ်ဘီခိဉ်သုဉ်တဖဉ်အံးဟံးန့ဉ်တခါအစီပျဲသိးသိးချီလုာ်အီု, တအာထီဉ်သး, ချီအီအထံသ့ဝဲဒဉ်န့ဉ်လီု.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိအကျဲ

ကသံဉ်တခိဉ်အံးချီလုာ်အီုမ့တမ့ာ်တအာထီဉ်သးတနံတဘျီဒီးအီုယုာ်အထံတုနတၢ်ဆါဘျါတစုတက့ာ်.

weil =Auoh oh wz. tReCk Brwb. cV/moemuleoit Bohl

ပှၤဟ့ဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံးအမံး

သရဉ်စီထံဖိကျိဖဉ်အဉ်ကီာ်ရုဉ်ကသံဉ်သုဉ်ဂံးဝဉ်စဲသရဉ်တဂၤတဖိာ်တလီာ်မဲာ်လးဒဲကဝီပှၤ, zone A : A1, Ho# :142

ကသံဉ်ခိဉ်လၢကညီသုဉ်ဂံးဝဉ်စဲသရဉ်ဟ့ဉ်က့ဉ်ဝဲ ၁၁၇

တၢ်သးဃု

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖှိၣ်အကလုာ်

၁. ဖိသယီ (ကြောၣ်ပၣ်နးရွက်)
၂. ပသွဲသၣ်ဝါ
၃. ထွံၣ်န့ၢ်ထံ
၄. ကွၢ်ဘီၣ်ဘၣ်
၅. သုၣ်ပတီၣ်ဗၢ်ဘၣ်
၆. သုၣ်လါခိၣ်သၣ်
၇. ဖိပျၢ်ဂံၢ်
၈. နီၣ်ဒုဒီ
၉. နီၣ်ဖိပုံ
၁၀. နီၣ်ကွီၤဘၣ်
၁၁. သုၣ်အိးသၣ်
၁၂. လီၤဖဲဘၣ်
၁၃. သၣ်ကဘျံးဘၣ်
၁၄. ကဝါဂီၤဘၣ်
၁၅. မကွံၣ်ဘၣ်
၁၆. တရုသၣ်
၁၇. မါနးသၣ်

တၢ်ဒုးကထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ခိၣ်သုၣ်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၣ်တခါအစီၤပျဲသိးသိးချီၤလုၢ်အီၤ, တအာထီၣ်သး, ချီအီအထံသုၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤချီၤလၢအိၤမ့ၢ်တဖၣ်အထီၣ်သးတနံၤ ၃ ဘျီၤဒီးအိၤလၢအထံတုၤန တၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

တၢ်နီၣ်- ကသံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤနယုအိၤမ့ၢ်တဘၣ်ခဲလၢၣ်သနၢ်က့ၢ်နသုအိၤသ့ၤလီၤ

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စီၤထံဖိကျိၤဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်ခဲသရၣ်တကတဖၣ်တလီၢ်မံၤလးဒဲ ကဝီၤပုၤ, zone A : A1, Ho# :142

တၢ်ဆါယုၢ်အ့ၣ်

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလၢၣ်

- ၁. ထံလူၤချံ
- ၂. ဇံချံ
- ၃. မုၢ်ဖျိၣ်အ
- ၄. ထံယံၣ်
- ၅. ဘုးသး
- ၆. မိၤတၢ်လၢၣ်
- ၇. နံသိချံ

တၢ်ဖုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံၣ်ဖျိၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်ခဲလၢၣ်ဝံၤမၤဘျးအိၤဒီးယါယုၣ်မူလီၤအိၤလၢလၢတၢ်ပူၤလီၤအ ဖိခိၣ်တက့ၢ်.

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်ခဲသရၣ်ဟ့ၣ်က့ၢ်ဝဲ ၁၁၉

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဝဲလီၤအိၤတနံၤတဘျီတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စိၤထံဖိကျိၤ ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တကတစိၤတလီၢ်မၢ်လး
ဇဲကဝီၤပုၤ, zone A: A1, Ho# :142

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်

တၢ်လီၤသးဘၣ်သးအိၣ်ဒီးအဃၢ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလၢ်

၁. ဆုဖိကူ
၂. ဖိဆိပြုး (ဖိဆိဘျူး)
၃. နီၣ်နာသံ
၄. ဖိပုၢ်
၅. သ့ၣ်ဖိခၣ်

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်ကသံၣ်အမုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ၅ ခါလၢ်ဘၣ်တကဒိၣ်စုၣ်စုၣ် လၢတဘျီအဂီၢ်တက့ၢ်. မၤကဲၤထီၣ်မ့ၣ်အူတဆူဝံၤဘၣ်လီၤနကူနကၤခဲလၢ်, ကူထီၣ်က့ၤလၢထဲကူတဘျီန့ၣ်ကက့ၢ်. ထၢနၢ်လီၤကသံၣ်အမုၢ် ၅ ကလၢ်အံၤဆူမ့ၣ်အူပုၤဒီးမၤကဲၤထီၣ်မ့ၣ်အူန့ၣ်တက့ၢ်. ယီၢ်ကါတြီၤနီၣ်လၢနမ့ၣ်အူတဆူန့ၣ်အယၢၤယၢ်ပၤဖိဒီးထဲကူန့ၣ်ဖိၣ်တံၢ်ယၢ်အထီခိၣ်အကတၢၤလၢထးခိတကပၤဖဲနကီၢ်ဘိၣ်သိးမ့ၣ်အူသုတရၣ်ထီၣ်ဘၣ်နနါဒုပုၤမဲၢ်ရံၣ်ပူၤတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. မ့ၣ်အူခၣ်အပလၢ်ထီၣ်န့ၣ်ပျဲန့ၣ်အီၤလၢနထဲကူအကတၢၤပုၤခဲလၢ်ဒီးမ့ၣ်ပလၢ်န့ၣ်ကဘၣ်ဝဲတၢ်ဘၣ်သးအပူၤလီၢ်န့ၣ်လီၢ်. ဖဲန့ၣ်အခါတၢ်ဆါအဃၢ်ကဲၤပျုၢ်ဝဲဒီးက

၁၂၀ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲ

သးဝဲဒီးမးလီၤ. ကိၤန့ၢ်ဆူၣ်အိၤဘျဲကိၤတုၤလၢနကသံၣ်အဒီးအလၢတဖၣ်အံၤအူသံလၢ် တက့ၢ်. မၤအိၤအံၤတဟါတဘျီဖဲဟါခိတချုးမံဝံဒီးတဘၣ်လုၢ်ကွံၣ်ထံတဂ့ၤ. မံဒ်န့ၣ်ဒီး တနၢ်ဒီးဂဲၤထၢၣ်လုၢ်ကွံၣ်ထံလၢဂီၤခိတက့ၢ်. မၤအိၤပျဲထီၣ်သၢသီဒီးတၢ်လိသးကဘျါက့ၤဝဲ န့ၣ်လီၤ.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲ မုၢ်တြီၤကီၣ်ရၣ်ဆူၣ်ချ့ မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမုၢ်ဒါခိၣ်

ကသံၣ်တၢ်ဖျိဃု, တၢ်ဖျိစိၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုၢ်

- ၁. တက့ၢ်ဝါသၣ်အဘျီ
- ၂. တယၤသၣ်
- ၃. ကဆိၣ်ပိၤအလၢ် (ကဆိၣ်တၢ်နၢ်)
- ၄. ဖိဆံၣ်သၣ်
- ၅. ထီသၣ်အကမ့ၢ်
- ၆. ကုၤထီၣ်လၢကဆိအ့ၣ်ခိၣ်
- ၇. ပနီၣ်ကျဲထံ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်တက့ၢ်ဝါအသၣ်သံသိဂ့ၤအမံၤပံၤ ဟံးန့ၣ်ထဲအဘျီ ၃ ဖျါ, တယၤသၣ် ၁၀ ဖျါ, ဖိဆံၣ်သၣ် ၈ ဘျီ, ကဆိၣ်ပိၤဘၣ်တစံၢ်ဒိၣ် (အတၢ်, အဘိအလၢ်ဂ့ၤလၢ်), ထီသၣ်ကမ့ၢ်တစံၢ်ဖိ, ကုၤထီၣ်လၢကဆိအ့ၣ်ခိၣ် တဖျါ န့ၣ်တက့ၢ်. လိယုအိၤကိးခါဒီး တုၤအယုမုၢ်နီၢ်ဝံဆူးအူအိၤလၢမ့ၣ်အူခဲလၢ်ဒီးဟံးန့ၢ်အကဘိၣ် (အကမ့ၣ်) ထၢန့ၣ်ဟ်ဃၢ် အိၤလၢပလီုတက့ၢ်. ဖဲနကဖူလီၤတၢ်ပူၤလီၢ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် မၤန့ၣ်ပနီၣ်ကျဲထံတစဲးကျဲ လီၤကသံၣ်အကမ့ၣ်အံၤပံၤပံၤလၢနကမၤဘျါတၢ်ဖျိအဂီၢ်တက့ၢ်.

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဟ့ၣ်က့ၢ်ဝဲ ၁၂၁

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပှၤလၢတၢ်ဖျိအိၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဟါခိလုၢ်ထံအခါထူးကွၢ်တၢ်ဖျိအပူၤလီၢ်ကဆဲကဆိဝံၤပူၤလီၢ်တၢ်ပူၤလီၢ်လၢကသံၣ်အံၤတက့ၢ်. ကသံၣ်တခါအံၤကျဲကျိၤယုၣ်ဒီးပနီၤကျဲအထံ ပံၣ်ပံၣ်ဒ်သိးနပူၤတၢ်ပူၤလီၢ်ကစဲထီအဂီၢ်တက့ၢ်, ပူၤအီၤလၢတၢ်ပူၤလီၢ်အဖိခိၣ်ကိးဟါဒီးဖဲ တၢ်ဖျိစိၣ်ဂ့ၤတၢ်ဖျိယုၣ်ဂ့ၤအဖိခိၣ်တုၤအဘျါတစုန့ၣ်တက့ၢ်. မၤကွၢ်သၢသီတုၤလၢတနွံအတီၢ်ပူၤဒီးကသံၣ်အံၤမ့ၢ်ဘၣ်လိာ်န့ၣ်တၢ်ဖျိကယုၣ်ထီကွၢ်, ကဘျါဝဲန့ၣ်လီၤ. မၤတုၤလၢနတၢ်ဖျိဘျါဒီးပတုၣ်ကွၢ်အီၤတက့ၢ်, တလီၢ်နအီၤကသံၣ်တၢ်ဖျိလၢတၢ်ဆါဟံၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တလီၢ်နလဲၤပှၤကသံၣ်လၢတၢ်ဆါကသံၣ်အလီၢ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

တၢ်ဖျိယုၣ်န့ၣ်မ့ၢ်သးထဲလဲၣ်သနၢ်က့ၤအထံတထီၣ်ဘၣ်, မ့ၢ်တၢ်ဖျိစိၣ်န့ၣ်တုၤနတ်အီၤအပူၤလီၢ်လီၤသဘျူးန့ၣ်အထံကထီၣ်တုၤဖျိလဲၣ်ကလီၤယုၣ်ဒီးစဲဘူးယၢ်တၢ်ကုတၢ်ကလၢနကုကအီၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဖျိယုၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤတၢ်ဖျိစိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ်သူကသံၣ်အဝဲအံၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. မၤကွၢ်ဒီးနကထံၣ်ဘၣ်လၢနတၢ်ဖျိကလီၤမၢ်ကွၢ်ဝဲသပှၤကတၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်- ကုၤထီၣ်လၢကဆိအ့ၣ်ခိၣ်န့ၣ်အီၤတဂ့ၤ, နအိၣ်ဘၣ်အီၤန့ၣ်နသံသ့ဝဲလီၤ.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဝဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲမ့ၢ်ဒါခိၣ်

၁၄. တာ်ဆါလါအဘဉ်ကူဘဉ်ကံ်တာ်သ့အကလုာ်

တာ်လါတာ်ဆါလါအဘဉ်ကူဘဉ်ကံ်တာ်သ့အကလုာ်အတာ်ပနီဉ်ဟဲအိဉ်ဖျါထီဉ်ဒ်အမ့ါဝဲ, တာ်ကီာ်ထီဉ်, ကဆဲ, နါအုဉ်ထံလီ, တာ်ကီာ်တလီဘဉ်, တာ်ကီာ်ထီဉ်တုလါတာ်ဆါအဖျါဖိတဖဉ်ဟဲအိဉ်ဖျါထီဉ်လါပထံဉ်အီသ့န့ဉ်လီ.

ဖဉ်အဉ်ကီာ်ရုဉ်

တမိးဖိတာ်ဆါ

ကသံဉ်တာ်မ့ါတာ်ဘိဟ်ဖျါအကလုာ်

- ၁. ဆီဒံဉ်တကီာ်ဘီ
- ၂. သမ္မုမုဉ်
- ၃. တဘျုဉ်လဉ်သ့သိ
- ၄. နီာ်ဒုဒီးဝဉ်ကလီသဉ်
- ၅. ချုးဘုတံာ်
- ၆. ကိကွံဖါဂံာ်
- ၇. နီဉ်ခွဲသိဉ်ဂံာ်

တာ်ဒုးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျါအကျဲ

ဟ်ဖျါခဲလဉ်ဝံချီအီဒါသအါ မ့မ့ါဆီဒံဉ်တကီာ်ဘီတခီန့ဉ် နဘဉ်အိဉ်ထီဉ်သမိးဖိတာ်ဆါအဂံာ်ဒ်သီးကဖျိးထီဉ်လါတာ်ချါ, တုလါမ့ါဖျိးထီဉ်လါတာ်ချါန့ဉ် လါနဒွဲပုလားထီဉ်ဝဲဒီးတာ်ကီာ်သ့ဉ်တဖဉ်မ့ါအိဉ်ဒီးဟးထီဉ်ဝဲဒဉ်ခဲလဉ်လီ.

ပုလဟ့ဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံၤအမံၤ

(သရဉ်စီထံဖိကျိဖဉ်အဉ်ကီာ်ရုဉ်ကသံဉ်သ့ဉ်ဂံာ်ဝဉ်စဲသရဉ်တဂါတစီာ်တလီာ်မဲာ်လးဒဲကဝီပု, zone A: A1, Ho# :142)

ကသံဉ်ခိဉ်လါကညီသ့ဉ်ဂံာ်ဝဉ်စဲသရဉ်ဟ့ဉ်ကူဉ်ဝဲ ၁၂၃

w>xD xquoh zD A

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖှိၣ်အကလုာ်

- ၁. ဃိချံ
- ၂. သယီတံာ်
- ၃. ပီတီတံာ်
- ၄. ပီဖီဝါတံာ်
- ၅. ကီက့ဂံာ်
- ၆. ပန္နဲၣ်ပုးဂံာ်
- ၇. ဘုသး
- ၈. လၢဂီၤ
- ၉. မုၢ်ဖှိၣ်အ
- ၁၀. ပအိးအ
- ၁၁. ဟုထံ

တၢ်ဒုးကထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံၣ်ဖှိၣ်အိၤခဲလၢဂံၢ်ဒီးမုၢ်လၢသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်ဂံၢ်နဘၣ်ချီအီ မုၢ်လၢဘုသး, လၢဂီၤ, မုၢ်ဖှိၣ်အ, ပအိးအ, ဟုထံ, သ့ၣ်တဖၣ်တခီ နကဘၣ်ကျဲဖူလီၤနလီၤလၢတၢ်ဆါပူၤလီၤဖဲ န့ၣ် ဒီးတၢ်ဆါပူၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်ကယုထီဒီးဘျါက့ၤဝဲဒၣ်လီၤ. ချီအိၤဝဲၣ်ဖိၣ်လီၤတဘျီယီလူ လီၤလၢဝဲၣ်ပီပူၤမ့ၢ်ဝဲၣ်ကမၤတၢ်ဝဲၣ်ပီခိၣ်တုၤလီၤခဲၣ်ဘၣ်န့ၣ်နကမၤအထံလၢနကီၢ်ပူၤဘျီ တဘျီ ကမၤယၢ်က့ၤအထံလၢကီၢ်ပူၤ ကမၤတၢ်ယၢ်တမံးနံးခံးနံးဝဲၣ် တပျၢ်ပြဲကွံာ် မၤ အိၤဒ်န့ၣ် တုၤထံလၢဝဲၣ်ပီပူၤလၢဂံၢ်တစ့.

ပူၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စီထံဖိကျိၣ်ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲသရၣ်တဂၤတစီၢ်တလီၢ်မဲၢ်လးဒဲ ကဝီၤပူၤ, zone A : A1, Ho# :142)

၁၂၄ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲ

၁၅. ထိးကလဲင်တၢ်ဆါအကလုာ်

ပုလၢအထိးကလဲင်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် မံလၢမုၢ်န့ၣ်အံၣ်တဖၣ်အမဲ, ထးယဲထံယွဲဖဲ အမံဆၢကတီၢ်, တၢ်ကီၢ်ထီၣ်, သးကလဲ, ဟၢဖၢကဖိ, ဂံၢ်တအိၣ်ဘါတအိၣ်, အိၣ်တၢ်တ ဝံၣ်ဘၣ်ခီဖျိလၢထိးကလဲင်အိၣ်ပျဲအကဖုပူဒီးအိၣ်ကွံာ်ဆိတၢ်အိၣ်လၢကဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်န့ၣ်ဂံၢ် န့ၣ်ဘါသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကဖုမၤတၢ်တကဲလၢဘၣ်အယိတၢ်တသၣ်ဝံသးလၢတၢ်အိၣ် အါလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤလၢကဖုအပူတဆံးတက့ၢ်ဒီးကဘၣ်လဲဆူသ့ၣ် ကျါညၣ်ကျါအဆၢကတီၢ်န့ၣ်ထိးကလဲင်အိၣ်ကွံာ်လၢအယိနီၢ်ခိၣ်ဂံၢ်ဘါကစၢ်လီၤဖဲဒီးတဖျါ အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့လၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကဲထီၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ်ကမိဒိၣ်တၢ်ဆါ, သ့ၣ်ဒိၣ်တၢ်ဆါ သ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုတဂၤဒီးတဂၤန့ၣ်အသ့ၣ်ထံတဖၣ်သိးလိာ်သးဘၣ်အယိ ဘၣ် လိာ်ကသံၣ်တဖၣ်သိးစ့ၢ်ကိးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ယုထၢကသံၣ်အကလုာ်လၢလၢာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၣ် တခါခါဒီးသုအိၣ်ကသံၣ်တၢ်န့ၣ်ကျဲလီၤတၢ်လီၤဆဲးတက့ၢ်. နိသိးထိးကလဲင်သံကလၢာ် န့ၣ်တချ့ဒီးအိၣ်ကသံၣ်ထိးကလဲင်ဘၣ်န့ၣ်ဂ့ၤတက့ၢ်လၢကဘၣ်အီလုသးနိသိးထိးကလဲင် ကခိးအိၣ်တၢ်အိၣ်အဂီၢ်, မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒီးအိၣ်ကသံၣ်ထိးကလဲင်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်အီလုသးဖဲ ထိးကလဲင်မူအဆၢကတီၢ်ဒီးထိးကလဲင်ကလီၤယုၣ်ဖဲဟၢဖၢပးထီၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၢၣ်

uoh xduvht t1zob. *BAo;ys*BA(xduvhtvB)

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်ဂံၢ်ဝါ (ပုတနီၤကိးလၢခွးဖိ)
- ၂. ကွီလီဒိၣ်အဂီၢ်အတံာ်
- ၃. မိၢ်ဂံၢ်ဖိ
- ၄. သံးခိၣ်ထံ

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝံၣ်ခဲသရၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ခဲ ၁၂၅

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝါ (ခွးဖိ) အတံၢ် တပီၢ်, ကွီလီဒံၣ်ဒါဂီၤအတံၢ်တပီၢ် လိယုအီၤတုၤအ ယုဝံၤတီၢ်ကမူၣ်အီၤဂ့ၤတက့ၢ်. မၤန့ၣ်မိၢ်ဂံၢ်ဖိအစီၤလီၤတၢ်ဒုးတီၢ်ကမူၣ်အီၤဝံၤကျဲကျိၤယုၣ် အီၤတပူၤယီၤတက့ၢ်. ကျဲကျိၤယုၣ်ကသံၣ်ကမူၣ်သၢခါလၢၣ်တပူၤယီၤတုၤအဘၣ်လိၣ်ဒီးပၢ် ယုၣ်အီၤလၢပလီၤတဖျၢၣ်လၢအလုၣ်ကလံၤတက့ၢ်. ထုးထီၣ်သ့အီၤဖဲန့ၣ်လိၣ်ဘၣ်အီၤတဘျီ လၢလၢ်သ့ဝဲလီၤ. ပၢ်ယၢ်စ့ၢ်ကိးသံးခိၣ်ထံလၢနကအီၤယုၣ်အီၤဒီးကသံၣ်အကျိၤန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပုၤသးပုၤအကျိၤန့ၣ် ဟံးန့ၢ်ကသံၣ်အကျိၤပုၤနီၤတဖိတဘျီ, မၤန့ၢ်စ့ၢ်ကိးသံးခိၣ် ထံလၢခွးဖိတဘျီ ကျဲကျိၤယုၣ်အီၤဒီးအီၤအီၤတက့ၢ်. မၤအီၤအီၤဂီၤတဘျီဟါတဘျီ တယံၣ် ဘၣ်ဒီးထိးကလဲၣ်ကလီၤဝဲန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဖိသၣ်အကျိၤန့ၣ်ကွၢ်တယးဒုးအီၤအီၤအ ကြးဒီး အသးနံၣ်မ့ၢ်လၢကသံၣ်အသဟီၣ်ကိၢ်အယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်လိၣ်တၢ်ခါအဂ့ၢ်.

ထိးကလဲၣ်အဘၣ်, ထိးကလဲၣ်အဖျၢၣ်ဒီးထိးကလဲၣ်ဖိပြိတဖၣ်လၢအမၤကိၢ်ကွံၣ်ပူၤ ဒီးသးဂံၢ်အါကတၢ်တချုးဖဲပမံၣ်ဘၣ်အခါန့ၣ်ပအီၤကသံၣ်အဝဲအံၤကဟါမၢ်စ့ၢ်ကိးဝဲလီၤ.

wdeD
=AtluoH tOjtRtqXuwBM. wb. tD wRqH b. IAArktD wRqH M. u
oH to [D uvRpuRtOJ . vB
=Az b. qHwvXumqd' dyd rkvt t d 'D t [kt o; wz. M. w-uX tluoH
t Rb. rkvXuoH wcg tRus' d umqd vxt *BM. vBAAydrkvXt d 'D [k o;
wz. rktluoH tRM. b. 'd b. vX [XzXyRM. vB

ပှးဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲ မုၢ်တြၢ်ကီၣ်ရၣ်ဆူၣ်ချ့ မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမူၤဒါခိၣ်

ကသံၣ်ထိးကလဲၣ် (ကသံၣ်အအီ)

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. ကလိဝါ
- ၂. ကလိဂီ
- ၃. လုည့ဖိ
- ၄. ကတ်ဂီအတံၢ်

တၢ်ဖုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်ကလိဂီ, ကလိဝါ ဒီးလုည့ဖိ ပှးသိးသိး (အဒိ- တပီၢ်စုာ်စုာ်) ဝံၤကျိၤလီၤ ဘျဲးတၢ်ကမုၢ်အီၤမုၢ်နီၢ်နီၢ်တက့ၢ်. ဟံၣ်ဃာ်အီၤလၢကီၣ်ဘူပူမ့တမ့ၢ်ပလီပူလၢအလုာ်ကလံၤဒ်သိးအသုတဟးဂီၤညိညိတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. ကတ်ဂီအတံၢ်န့ၣ်ကျဲးဒုးအီၤတခူးအဂီၢ် မုၢ်ဒ်သိးဒီးဟၢၤကလုာ်ဒီးထိးကလဲၣ်လၢအမူတဖၣ်န့ၣ်ကလီၤကွဲၣ်ဝဲလၢာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

လၢပှးသးပှးအဂီၢ်န့ၣ်ကျဲးလီၤကသံၣ်ကမုၢ်အံၤပှးနီၣ်တၢ်ဖိသၢဘ့ၣ်, ကျဲးလီၤထံပှးဒုးအီၤထံတဘ့ၣ် ကျဲးကျိၤယုာ်အီၤတုၤအဘၣ်လိာ်ဒီးအီၤလီၤတဘျီယီတက့ၢ်. ဖိသၣ်အဂီၢ်န့ၣ်မၤန့ၢ်ကသံၣ်ကမုၢ်နီၣ်တၢ်ဖိတဘ့ၣ်ဒီးထံပှးထံဒုးတတ် ကျဲးကျိၤအီၤတုၤအဘၣ်လိာ်ဒီးအီၤလီၤခဲလၢာ်တက့ၢ်. အီၤလီၤအီၤဝံၤဟံးန့ၢ်ကဒီးကသံၣ်ကမုၢ်အံၤပှးနီၣ်တၢ်ဖိအသီတဘ့ၣ် ကျဲးလီၤအီၤဒီးထံပံာ်ပံာ်ဝံၤစံာ်လီၤန့ၣ်ပှးလၢအအိၣ်ဒီးထိးကလဲၣ်တဂၤအံၤအကီာ်ဘိ, အချာယံ ဒီးအဒုပူတက့ၢ်. ဒုးန့ၣ်စုာ်ကီးအီၤကသံၣ်အဝဲအံၤဖဲအဖူလီၤဝဲဝဲအဆၢကတီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. ကသံၣ်အဝဲအံၤအီၤလၢဟါခိတချ့မံအဆၢကတီၢ်တုၤလၢဖးဖိမုၢ်န့ၣ်ဒုးအီၤလီၤကဒီးအီၤကတ်

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညိသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲ ၁၂၇

ဂီအတံတခွးဒီးမအအိထံအါအါဒ်သိးအဟာဖကလူဒီးထိးကလဲအယူးအယာ်ကလီ
ကွံင်ဝဲန့တဘျီယီအဂီန့လီ.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ထိးကလဲအကလုာ်ကလုာ်အိၣ်လၢဟာဖပူတဖၣ်န့ၣ်လီဆီဒၣ်တၢ်ဖိဒံဖိသၣ်တဖၣ်
အဂီ တုမ့ၢ်ထိးကလဲအိၣ်အါတလၢဒီးအနီၢ်ခိတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တလၢပျဲဘၣ်န့ၣ်လီ.
ပထံၣ်ဘၣ်လၢအဟာဖအိၣ်ပူလူကူ, အဖံးညၣ်ဝါ, တအိၣ်ဖျါသ့ၣ်ဖံးညၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီ.
ပမ့ၢ်ဒုးအိအိဒီးစံအိလၢကသံၣ်အဝဲအံၤတနံၤခံၣ်ဘျီသၢဘျီန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ် ဒီးထိး
ကလဲကလီမၢ်ဝဲန့ၣ်လီ. ဖဲန့ၣ်ဖိသၣ်ကအိၣ်ဆူၣ်ထီၣ်က့ၤဝဲန့ၣ်လီ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲ မုၢ်တြီကီၣ်ရၣ်ဆူၣ်ချ့ မၤစၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲဖဲမုၢ်ဒါခိၣ်

ဖိသၣ်ကသံၣ်ထိးကလဲ (ကသံၣ်အအိၣ်)

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. လုၢ်ခုသၣ်အချံ
- ၂. ကွဲစီ
- ၃. ကတံဂီၤအတံ

တၢ်ဒုးကထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်လုၢ်ခုသၣ်အချံပျဲတၢ်န့ၢ်ထံဒတဖျါ, ခွဲၣ်မံအိၣ်ဘီဘီတုၤအမံဘၣ်လိာ်ဖိးလိာ်
ဝံအဲးကွံာ်အဘျီခဲလၢာ်တက့ၢ်. မၤန့ၢ်ကွဲစီပျဲနီတၢ်လၢာ်ဖးထံသၢဘျီဒီးကျဲကျိၤယုာ်အိၣ်
တုၤအဘၣ်လိာ်ဒီးဒုးအိၣ်ဖိသၣ်လၢအအိၣ်ဒီးထိးကလဲန့ၣ်တက့ၢ်. ဖိသၣ်လၢအမဲတ
ထီၣ်ဒ်ဘၣ်, အ့ၣ်အိၣ်တၢ်တန့ၢ်ဒ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီန့ၣ်တီၢ်ကမ့ၢ်န့ၢ်အိၣ်လုၢ်ခုသၣ်အကျိၤ
ဂ့ၢ်, ကျဲယုာ်ဒီးကွဲစီဝံဒုးအိၣ်အိၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီ.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ဖဲဟါလီၤခိၣ်ဘူးထီၣ်ကကမံအဆၢကတီၢ်န့ၣ်ဒုးအိၣ်လီၤဖိသ့ၣ်လၢအအိၣ်ဒီးထိးကလဲၣ်တၢ်န့ၣ်တၢ်က့ၢ်. ဝံၤအလီၢ်ခံတဘၣ်ဒုးအိၣ်အီၤတၢ်နီၣ်တမံၤလၢဘၣ်. မ့ၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်လၢဆီအိၣ်အိၣ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်ကျဲၤလီၤဒုးအိၣ်ကဒီးအီၤကတၢ်ဂီၤအတၢ်တခွဲၤကျဲၤယုၣ်အီၤဒီးအံသ့ၣ် ဟီထီၣ်ဘးဒ်သိးအဟၢဖၢကဟးထီၣ်အဂီၢ်တၢ်က့ၢ်. အီၤလီၤကသံဉ်ဝံၤဒီးအီၤလီၤစ့ၢ်ကိးထံအါအါတၢ်က့ၢ်. လၢဂီၤခိၣ်န့ၣ်တဘၣ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဘၣ်, အိၣ်ခိးတုၤလၢမ့ၢ်ထူၣ်ထီၣ်ဟၢဖၢဟးထီၣ်ခံၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ဝံၤဒီးလုၢ်ကွံၣ်ထံ, အိၣ်န့ၢ်က့ၤတၢ်အိၣ်လၢနအဲၣ်ဒီးအိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ပုၤတၢ်ဒီးတၢ်န့ၣ်အသ့ၣ်ထံတဖၣ်သိးလိာ်သးဘၣ်အယိဘၣ်လိာ်ကသံဉ်တဖၣ်သိးလိာ်သးစ့ၢ်ကိးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ယုၤထၢသူကသံဉ်ဒီးသူအီၤဖဲကသံဉ်တၢ်န့ၣ်ကျဲၤအသိးလီၤတၢ်လီၤဆဲးဒီးကဘၣ်လိာ်ဝဲတၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးထိးကလဲၣ်ကသံဉ်လၢအဂီၢ်န့ၣ် ဖဲနအိၣ်ကသံဉ်ထိးကလဲၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်အိၣ်န့ၢ်တၢ်အိၣ်လၢအဝံၣ်သိသ့ၣ်တဖၣ်ဒ်သိးထိးကလဲၣ်ကအိၣ်ဘူးဒီးဖဲအဂ့ၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်ကအိၣ်ဘၣ်ကသံဉ်ဒီးကသံဉ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒီးအီၤလူနသးန့ၣ်ထိးကလဲၣ်လၢအတသံဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိးကလီၤယုၣ်ဝဲခဲလၢၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲ မ့ၢ်တြီၤကီၣ်ရၣ်ဆူၣ်ချ့ မၤစၢၤကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲန့ၣ်မူဒါခိၣ်

ကသံဉ်ဖဲးမဲာ် - ဆေးမြီးတို (Folk medicine)

နူပျာ်ယးကီၢ်ရၢၣ် သရၣ်တံၣ်ပြဲ

1IAw>RvBb. w>eXCd- ချီအိၣ်နီၣ်တၢ်ဒီးယုၣ်မိကဲသၣ်အကံၢ်ဒီးနီၣ်ကွဲအုၣ်တၢ်တဖၣ် တၢ်ပူၤလီၢ်ဘျါက့ၤဝဲလီၤ.

2IAw>Clu>uLu> - ဒိၣ်ဂ့ၢ်ခိၣ်အလၣ်ဒီးကဆိအုၣ်, ယိကဲထီၣ်အချါတီၢ်ဘျးပဲလီၤအိၣ် လၢယံၣ်ကံၢ်အလီၢ် ဘိၣ်ယာ်တၢ်အိၣ်တုၤအပုၤထီၣ် ၇ သီတက့ၢ်

3IAw>Clu>uLu> - ဟံးန့ၢ်ကသံဉ်ကံၢ်စုအလၣ်တီၢ်ဘျးအိၣ်ပဲလီၤလၢတၢ်ကံၢ်အလီၢ်ဒီး ဘိၣ်တၢ်အိၣ်တက့ၢ်.

4IAuBb. Ab. utb. upkcl xl. xD wh - ကသံဉ်ခိၣ်မ့ၣ်ဒီးချီအိၣ်လၢသဟူပူၤ ဝံၤယုၣ်အိၣ်တုၤအထံလီၤသံးဝံၤအူအိၣ်ကဲထီၣ်ချါတစု, ချါအဝဲန့ၢ်ကျဲကျီလၢနီၣ်သိထံဝံၤပူၤ လီၤအိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ဒိအလီၢ်န့ၢ်တက့ၢ်

5IAxθ yk>th b. y&unW>qg - ကိကံၢ်ဖါအဂံၢ်, တဖံၣ်အဂံၢ်, တကီၤပျါအဂံၢ်, နီၣ်ကွဲအုၣ်တၢ်, တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတီၢ်ဘျးကၢကိၣ်လိၣ်အိၣ်ထဲသိးမးတီၢ်ချဲတဖျါဝံၤ, အိၣ် အိၣ်တဘျီတဖျါတနံၤ ၃ ဘျီတက့ၢ်.

6IAxθ yk>th b. y&w>qg- ငးအိၣ်အိၣ်ယီၣ်ထံသၣ်သံသိတဖျါ, ချီန့ၢ်အိၣ်အထံ သ့, ပဲလီၤလၢတၢ်ပူၤလီၤသ့ မၤအိၣ်တုၤအဘျါတစုတက့ၢ်.

7IAA*k>th b. y&w>qg- ဟံးန့ၢ်သ့ၣ်ဝါလီၤအလီၢ်အလၣ်တီၢ်ဘျးဘံးန့ၢ်အထံပဲလီၤလၢ ဂုၢ်အုၣ်အလီၢ်ဝံၤကးဘၢယာ်လၢအသံးဘိၣ်တၢ်အိၣ်တက့ၢ်. ပှၤဆါမ့ၢ်နီၣ်သးတခါဒုးအိၣ်ယုၣ် အထံတနီၣ်တၢ်ခဲနီၣ်တၢ်သ့စ့ၢ်ကိးလီၤ.

8IA' ;b&ArwRcs>th y& - ပဲလီၤတက့ၢ်ထုး, တက့ၢ်ခိၣ်လၢသ့ၣ်န့ၢ်တကဘျးကျးလီၤ အိၣ်, မံကူးသၣ်အဘုၣ်နကျဲပဲလီၤအိၣ်, ဒီးပဲလီၤကိကံၢ်သၣ်အထုးတက့ၢ်.

9IArh tltD A>Xt&VA- ဟံးန့ၢ်ကံၢ်ကူၢ်ဒီးအသံသိတီၢ်ဘျးဝံၤကျးလီၤလၢတၢ်ပူၤလီၢ်အဖိ ခိၣ်တက့ၢ်.

၁၃၀ ကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်စံး

10IAw>b. , kth uqW>qg- ဘံးလီၤန့ၢ်နီၣ်တၢ်ဒီးသံသိအထံဒီးတယိသံသိဝဲ
လီၤအီၤလၢဘၣ်ယုၢ်အ့ၣ်ကဆိတၢ်ဆါအလီၢ်ဘျါက့ၤဝဲလီၤ.

11IAw>qg, kth z;'d w>qg - ဒိၣ်ဘျးဖးခဲးဒီးအလၢၣ်ဒီးဘံးလီၤန့ၢ်အထံဝဲလီၤလၢ
ယုၢ်အ့ၣ်အပူၤလီၢ်အဖိခိၣ်ဝံၤကျးဘၢဒီးထံလူၤလၢၣ်တုၤနတၢ်ဆါဘျါတစုတက့ၢ်.

တီအူကီၢ်ရ့ၣ် သရၣ်ဝုၣ်ဘၢဒီးမၣ်ရ့ၣ်ဝါဝါ

12IAw>ue. b. q|v|t uW [;x|n|hWz. A- ဟံးန့ၢ်ကသံၣ်ကျးအလၢၣ်ဘၢ
ကီၢ်အီၤကျးလီၤလၢတၢ်ဘၣ်ဆူအလီၢ်ဟဲထီၣ်ညီဝဲဒၣ်လီၤ.

၁၃. အိၣ်ကမၣ်တၢ်မူတၢ်ဆါ - ဟံးန့ၢ်ထံလူၤလၢၣ်စုၣ်လီၤလၢထံခုၣ်အကျါဝံၤအီၤဒီးဘျါ
ဝဲလီၤ.

14IA tD ur. w>pk w>yswrR* RwrR* R - ဟံးန့ၢ်ကီၢ်ဖိဒီးသံသိတၢ်ဘျးအီၤဒုးအီၤ
အထံ, မ့တမ့ၢ်အ့ၣ်ကရံးအတၢ်ကျၢ လီၤဖၢန့ၢ်အံၤသၣ်ဆါဒီးဒုးအီၤပှါဆါသ့လီၤ.

15IA* kth y&W>qg- မၤန့ၢ်တကီၤကျၢ လၢၣ်ဘံးန့ၢ်အထံဖူလီၤဂ့ၤလၢဂ့ၢ်အ့ၣ်ပှါအဂီၢ်

16IA' ;b|t h y&W>qg- တၢ်ကမူၣ်ကသံၣ်ဒးဘီအတၢ်ဖူလီၤလၢဒးဘီအ့ၣ်တၢ်အလီၢ်
ဘျါဝဲလီၤ.

17IA o|t y&b. y&A- ဟံးန့ၢ်ဖိသံၣ်စဲအလၢၣ်, အဖိ ,အထုၣ်ဒိခိၣ်ဘၢကီၢ်အီၤဒီးဘိၣ်တၢ်
လၢသံမိၢ်ဝီၤဘၣ်အလီၢ်ဘျါဝဲလီၤ.

18IA u|h, hnd xD w>qg - ဟံးန့ၢ်သီခါသၣ်အယုၢ်ဖူလီၤလၢကိၣ်ယုၢ်ဘိညိးထီၣ်
အလီၢ်ဘျါဝဲလီၤ.

19IA w>q| xD w>O|t z|kVA- မၤကမူၣ်သံၣ်ဘိပံၢ် အဘၣ်ဝံၤကျးလီၤလၢတၢ်ဝုအပူၤ
လီၢ်ဖိခိၣ်တၢ်ဝုအဖံထီၣ်ချ့ဝဲလီၤ.

20IA w>O| xD A- ဟံးန့ၢ်ဟံးန့ၢ်ဘိထီၣ်တြိၢ်အဂံၢ် ကျၢဖူလီၤအီၤဒီးတၢ်အဖံဘၣ်ချ့ ဒီးဘျါချ့
န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဝုထီၣ်, တၢ်စူးထီၣ် ဂုၢ်ဖူအဂံၢ်, အဖံဘၣ်ချ့ မ့တမ့ၢ်လီၤဒါကွံၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

21။ ၵၢ်တၢ်ခၢ်ဆၢၣ်အၣ်ကျဲၤဖူလၢတၢ်ဝုၣ်ဒီးတၢ်ညိးထီၣ်အဖီခိၣ်ဘျီဝဲလီၤ.

22။ ၵၢ်တၢ်ခၢ်ဆၢၣ်အၣ်ဒီးကျဲၤဖူလၢအိၤလၢတၢ်ဝုၣ်အဖီခိၣ်,တၢ်ဝုၣ်ဘျီလီၤ.

23။ ၵၢ်တၢ်ထုၣ်ဒီးကွဲၤကျဲၤလီၤအိၤပံၤပံၤဖိဝဲလီၤအိၤလၢတၢ်ဝုၣ်အဖီခိၣ်တက့ၢ်.

24။ ၵၢ်သ့ၣ်ဆိညၣ်ကျဲၤဖူလၢအိၤလၢမ့ၣ်အူမ့ၣ်တမ့ၢ်ထံၣ်ချီလူနၢအလီၢ်တက့ၢ်.

25။ ၵၢ်ကျဲၣ်ဘျီဂံၢ်, အလၢၣ်ဘံးန့ၢ်အထံၣ်ဒီးဒုးအိၤအိၤတၢ်ဆါဘျီဝဲလီၤ.

26။ ၵၢ်တဘျီလၢၣ် ၁၅ ဘျီ, အံၣ်သၣ်ဆါ ၁၅ ဘး, ထံၣ်ခိၣ်မံၣ် ၁၅ ခွး, ထၢန့ၣ်လၢသဟၢဖူဒီးစုၣ်ယၢ် ၃ သိဝဲအိၤအိၤတဘျီတခွးတနံၤ ၃ ဘျီတက့ၢ်.

27။ ၵၢ်ဘျးသ့ၣ်ဂ့ၢ်အၣ်ဟံးန့ၢ်အထံၣ်အိၤအိၤတဘျီနီၣ်တၢ်အိၤကသုထံဖိတဘျီတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

28။ ၵၢ်ဘျးသ့ၣ်ပနၢ်ထံၣ်အလၢၣ်ဟံးန့ၢ်အထံၣ်ထၢန့ၣ်အံၣ်သၣ်ဖိတစုဒုးအိၤမိသၣ်တဘျီနီၣ်တၢ်လၢဖိတဘျီတုၤတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

29။ ၵၢ်သယိတံၢ်တဒုး, သဘျီလၢၣ် ၅ ဘျီတၢ်ဘျးလၢဆၢၣ်တၢ်အဖူဟံးန့ၢ်အထံၣ်လီၤလၢသးနီၣ်ပှ်အလီၢ်တက့ၢ်.

30။ ၵၢ်ဘျးကယဲၤဝါသၣ်တုၤအဘျးမုၣ်နီၣ်ဝံၤကျဲၤလၢထံၣ်ဖူလၢအံၣ်သၣ်တစုဝံၤအိၤအိၤတဘျီနီၣ်တၢ်လၢဖိတဘျီတနံၤ ၂ ဘျီတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစု.

31။ ၵၢ်ဂီၤသံၣ်အဒိၣ် ဒီးထုၣ်ဝံၤချီလုၢ်အိၤဒီးနတၢ်ဆါကဘျီက့ၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

32။ ၵၢ်ဂီၤစုၣ် ဒီးထုၣ်ဝံၤချီလုၢ်အိၤဒီးနတၢ်ဆါကဘျီဝဲလီၤ.

33။ ၵၢ်ဂီၤကတြၢ် အတံၢ်ဒီးအလၢၣ်ဝံၤချီလုၢ်အိၤဒီးနတၢ်ဆါကဘျီက့ၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

34။ ၵၢ်ဂီၤမ့ၣ် အသၣ်, အလၢၣ်, အထုၣ်ချီလုၢ်အိၤဒီးနတၢ်ဆါကဘျီဝဲလီၤ.

၁၃၂ ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝံၣ်စဲ

တီအူကီရ်ရှ် သရၢ်ထိမ္း

35IAcd vXol. tDA- ထးန့ၢ်နိၣ်ဖိၣ်ဒိခိၣ်ဟံးန့ၢ်ဒီးဒီးထံ ပံးန့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်ဟါမၢ်ကွံၣ်ဝဲလီၤ

36IAol. tD cd Acd obHtd A- ဟံးန့ၢ်တန့ၣ်သ့ၣ်လၢ်ဘီ ချီအီၤဝဲပံးန့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်ဒီးခိၣ်သဘံလီၤမၢ်ကွံၣ်ဝဲလီၤ

37IAw>OAw>ဂၢၣ်D A- ဟံးန့ၢ်ဘီမံၤခိၣ်ဆျၢၣ်ဂုၤလၢကျၢ ဖူလီၤလၢတၢ်ဝု, တၢ်ညိးဖိခိၣ်ဘျီဝဲလီၤ

38IAw>Owv>RA- ချီအီၤ, ဖံၢ်ထိးပံၢ်ပၢ်စုအလၢၣ်ဂုၤလၢတၢ်သံတခီၤဖါအဂီၢ်

39IAw>Owv>qH- ဟံးန့ၢ်ဘီထီၣ်တြိအဂီၢ်ဒီးကျၢ ဖူလီၤအီၤတုၤအသုထီၣ်ခဲအံၤခဲအံၤတုၤအပွဲထီၣ်သၢသီတၢ်ဝုဘျီက့ၤဝဲလီၤ

တီအူကီရ်ရှ် သရၢ်နီၤမုကုၤ

40IAw>ဂၢၣ်D A>OAcH>D A- ဟံးန့ၢ်လၢၣ်ဖးဒုအဂီၢ်ကျၢ ဖူလီၤအီၤဒီးတၢ်ညိးထီၣ်ခဲထီၣ်လီၤသံးဝဲလီၤ

41IA' H cH>D A- ကျၢ လီၤလၢၣ်ဖးဒုအဂီၢ်ဖါန့ၢ်လီၤအထံလၢလီၤဒီးဒိၣ်ပူၤစုၣ်လီၤဒိၣ်ခံဒိၣ်ဘီ, တနံၤသၢဘျီ, တဘျီ ၃၀ မံးနံးတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်

42IA [XzX>D AyHyRuVHtd A; yRx>DyB AogwvXogA [XzXqH- ကျၢ လီၤလၢၣ်ဖးဒုအထံ ဖါန့ၢ်ယုၣ်ဟုထံ, အံၤသၢၣ်ထဲထံမိၤတြိအချံတဖျၢၣ်အီၤအီၤတသီၣ် ဘျီတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်

43IArncHqH- ဆံးလီၤကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၣ်ဒီးအထံလၢနမဲၣ်ခဲပူၤဒီးအီၤယုၣ်အီၤမဲၣ်ခဲတၢ်ဆါဘျီဝဲလီၤ

44IAqH qXw>qH- နမ့ၢ်အီၤကသ့ၣ်ညိၣ်မ့ၣ်ဒီးအထံထီၣ်တၢ်ဆါကလီၤမၢ်ကွံၣ်ဝဲန့ၢ်လီၤ

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲခဲသရၢ်ဖျၢၣ်က့ၢ်ဝဲ ၁၃၃

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၢၣ် သရၣ်မုၢ်မူးမူး

45|Auv|w>q| - ကျၢ လီၤသ့ၣ်ဂံၢ်ဝါဒီးကယဲၤဂီၤအီၤအိၤတၢ်ဆါကဘျါက့ၤဝဲလီၤ.

46|Az|b. b. wrk - ကျၢ လီၤကီးလုၢ်တၢ်ဒုးအီၤအိၤဒီးဖူလီၤယုၣ်န့ၢ်အခိၣ်ထံ

47|A|o;u|d|t| - ကျၢ လီၤအိၣ်ဒီးဘုၣ်ဒီးအီၤအိၤသးခုၣ်လီၤဝဲလီၤ

48|Aw>q|v|b|A|t| ur. w>r|A| - ကျၢ လီၤအ့ၣ်ကရံးတၢ်ဝံၤကျဲၤလီၤယုၣ်ဒီးဟုထံ,
အံၤသ့ၣ်ဆၢဒုးအီၤအိၤ

49|Az|b. t|y|v|v|o|q| - ကျၢ လီၤသ့ၣ်ထိးအ့ၣ်ဒီးဒုးအီၤပိသ့ၣ်

ဖူပျၢၤယၤကီၢ်ရၢၣ်ခိၣ်တဃာ်ဟီၣ်ကဝီၤ, ကိၣ်ထၣ်သဝီ, တစီၢ်တလီၢ်နီၣ်ဖိဒဲကဝီၤ, သရၣ်စ့ၣ်တ့ၣ်

50|Aw>r|n|c|q| = ဟံးန့ၢ်ဖိတက့ၢ်အဖိ (တေၤဝင်စလပ်ပန်း) ဒီးမူခိၣ်ထံ, ဟံးန့ၢ်ဖိတက့ၢ်
အဖိဝံၤဒီးဒုးလီၤအီၤဝံၤတ့ၢ်န့ၢ်လၢမူခိၣ်ထံတကိအကျါဝံၤဟံးဃာ်သၢန့ၢ်ရံၢ်, ဝံၤပျၢ်ကွၢ်အသံး
စိစိဝံၤနစိလီၤလၢနမဲၣ်ချဲအပူၤသ့ၣ်ဝဲလီၤ.

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိအဂီၢ်ပၣ်ဃုာ်လၢလံာ်တဘျီအံၤအပူၤတဖၣ်

၁။ မးနၢၤသၣ်	၂၂။ နီၣ်တယၢၤဖိ	၄၄။ စီလီၤဒံၣ်ဒၢဝါ
၂။ မိၢ်ကံာ်ခၣ်	၂၃။ နီၣ်စိးဘံၣ် (ကိာ်ဂီၤထူၣ်)	၄၅။ ဆံးဖိကူၤ
၃။ မိၢ်ကံာ်ဖိ	၂၄။ နီၣ်ဖိပြီ	၄၆။ တၢ်ခၣ်ဒီး
၄။ ဃံထံ (နီၣ်တီၢ်ထူၣ်)	၂၅။ မးပံာ်သၣ်	၄၇။ တဆံၣ်သၣ်
၅။ နီၣ်ထူၣ်	၂၆။ ကတံာ်ဝါ	၄၈။ တယီၤခၣ်
၆။ ဖိခၣ်	၂၇။ လုၤညီဖိ	၄၉။ ကွီတမူၤဂီၤ
၇။ ဖိပုၤလၢၣ် (ဖိနါ)	၂၈။ မိကဲ	၅၀။ ကုလီၤထူၣ်
၈။ ဖိနွံကဘျး (ဖိစဘဲၣ်)	၂၉။ ပံာ်တခး	၅၁။ ကသံၣ်သ့ၣ်
၉။ ဖိဘီၣ်အုၣ် (ဖိဒိၣ်)	၃၀။ တအုၤဆူ	၅၂။ ကီးလုၢ်ထူၣ်
၁၀။ ဖိစီၤပၤ, ဖိတကၣ်)	၃၁။ သ့ၣ်တၢ်ကွဲၤ	၅၃။ နီၣ်ထးဒီး (ဟီၣ်ထးဒီး)
၁၁။ တဲၤဖးဒံၣ်မိၢ်	၃၂။ မိာ်ဘိစ့	၅၄။ နီၣ်တၢ်သူ
၁၂။ သးဟီၤသၣ်	၃၃။ ဟီၣ်ကအး	၅၅။ ဖိတယီ
၁၃။ သီခါလၣ်	၃၄။ နွံၣ်ဒိစိ	၅၆။ ဝီၢ်မုၤဆံ့
၁၄။ နီၣ်ဃုၤမဲ	၃၅။ ကီးတါ	၅၇။ ဝီၢ်တခီး
၁၅။ ကီးလုၢ်ဂီၤ	၃၆။ ဖိဘုၤလၣ် (လုၤန့ၣ်)	၅၈။ သၣ်ကိၤကွံ
၁၆။ လီၤဖဲထူၣ်	၃၇။ သၣ်ကဘျး	၅၉။ နီၣ်တၢ်ဒီး
၁၇။ ကလီၤဂီၤ	၃၈။ ပူလံၤဒီး	၆၀။ ဖိဂီၤတံာ်
၁၈။ ကသံၣ်ဖှီ	၃၉။ တယၢၤသၣ်	၆၁။ သ့ၣ်ဖိဒီး (ပထိးသ့ၣ်, ဒးတလုၢ်)
၁၉။ မံကူးသၣ်	၄၀။ သ့ၣ်ပနၢ်နီၣ်ထံ	၆၂။ သူလုၤဘိ
၂၀။ နီၣ်ဃုၤမဲ	၄၁။ တဒီသီ	၆၃။ စီးဝၣ်ဃးသၣ် (တဒီဂီၤ)
၂၁။ နီၣ်မံခ	၄၂။ လီၤဖဲထူၣ်	
(နီၣ်မံဆူၣ်)	၄၃။ သၣ်မိၤကျၢၤ (မိၤကျိၢ်)	

ကသံၣ်ခိၣ်လၢကညီသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်မဲ ၁၃၅

၆၅. ပိတ်တရီ	၉၀. တမန်လှိုင်	၁၁၆. ဖိဆံင်သင်
၆၆. ဘီနိုင်းထီးထီး	၉၁. ဘီထာ	၁၁၇. မာနာထူင်
၆၇. ဖိကွီဂီ	၉၂. ပတီဝဲ	၁၁၈. တကီခေင်ဖိ
၆၈. ကွဲဘီထူင်	၉၃. ကီဖိဒီး	၁၁၉. နိုင်းဝီတပီဝါ
၆၉. တဖံင်ထူင်	၉၄. လာဖးဒု	၁၂၀. နိုင်းဝီတပီဂီ
၇၀. ကယဲထူင်	၉၅. ဒိဂ်ခိင်	
၇၁. နိုင်းဆီအိုင်	၉၆. ဃာမီအိ	
၇၂. သုင်ဆီအိုင်	၉၇. ဃီင်ထူင်	
၇၃. တမုလီမံ	၉၈. မကွံင်လှိုင်	
၇၄. ကဆီဝါနာ်	၉၉. နိုင်းဆိုင်သင်	
၇၅. ကယီ	၁၀၀. နိုင်းမဲလီ	
၇၆. တရူထူင်	၁၀၁. သုင်ကံစု	
၇၇. သုင်လှိုင်ကဲ	၁၀၂. ဖိခိင်စီ	
၇၈. ဆံးဖိလီ	၁၀၃. ပျိုင်ဝါမု	
၇၉. အံးကရံး	၁၀၄. သုင်ဖိုင်ဆါ	
၈၀. ကျးအိုင်ထူင်	၁၀၅. ငါထူင်	
၈၁. ယုယီသင်	၁၀၆. ကသံင်ဒးဘီ	
၈၂. ဝင်ဘီ	၁၀၇. ပိတ်ဖိဝါ	
၈၃. စီလီဒိုင်ဒါဂီ	၁၀၈. ပိတ်ကအးဖါဃဲ	
၈၄. ဘဲသုင်	၁၀၉. ကသုင်ခိင်မုင်ဒီး	
၈၅. နိုင်းနာသံ	၁၁၀. နိဖါဃဲ	
၈၆. မာ်အံးသင်	၁၁၁. ထိုင်နာအိုင်မု	
၈၇. ပျိုင်ယုင်မု	၁၁၂. သဘျိုင်လှိုင်	
၈၈. ဒံးဒူးဘီ	၁၁၃. ချိုင်ဖိ	
၈၉. ထိုင်ကဖုသင်	၁၁၄. ကံးကူင်ဖိဃု	
(သင်လူင်တံင်)	၁၁၅. ဖိမုင်ဟါ	

၁၃၆ ကသံင်သုင်ဂံင်ဝင်ခဲ

၁. လီတလူးမှို
(မရိုကတီ)

၂. မးနာသတ်

၃. မိုက်ခတ်

၄. မိုက်ခတ်

၅. ဗံထံ
(နီတိယ)

၆. နိုထုတ်

၇. ဖိခပ်

၈. ဖိပှ်လင်
(ဖိနါ)

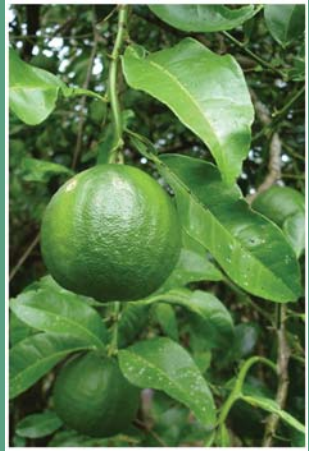
၉. ဖိနွံကဘျံး
(ဖိစဘင်)

၁၀. ဖိဘိင်အုင်
(ဖိဒိုင်ဖု, ဖိစိပလ)

၁၁. တာဖးဒိုင်မိ

၁၂. သးဟီသင်

၁၃. သီခါလဉ်

၁၄. နီဉ်ဃုဉ်

၁၅. ကီးလွာ်ဂီၤ

၁၆. လီဉ်ထူဉ်

၁၇. ကလီဂီၤ

၁၈. ကသံဉ်ဖီလဉ်

၁၉. မဲကျားသင်္ဃန်း

၂၀. နိုင်ဗျာမဲ

၂၁. နိုင်မံခွ
(နိုင်မံချဉ်)

၂၂. နိုင်တယာမိ

၂၃. နိုင်ကီးဘိုင်
(ကိဂီထွဉ်)

၂၄. နိုင်မိပြဲ

၂၅. မးပံင်သဉ်

၂၆. ကဝဉ်ဝါ

၂၇. လုညဉ်ဖီ

၂၈. မိကဲသဉ်

၂၉. ပံင်တခး

၃၀. တအုဆု

၃၁. သုန်တော်ကွဲ

၃၂. မိတ်တိစု

၃၃. ဟိန်ကအး

၃၄. ခွံင်အိစိ

၃၅. ကီးတါ

၃၆. လှနုန်

၃၇. သင်္ကတံး

၃၈. ပူလံးစီး

၃၉. တယးသင်္ဂ

၄၀. သုဂ်ပန်နိုထံ

၄၁. တဒီးသီ

၄၂. လီဖဲထုဂ်

၄၃. သင်္ဃါကျော
(စိၤကျိၣ်)

၄၄. စိလိၣ်အါဝါ

၄၅. ဆံးဖိက္ခ

၄၆. တၢ်ခၢ်ဒီး

၄၇. တဆံၣ်သၢ်

၄၈. တယီၣ်ခၢ်

၄၉. ကိုတမူဂီ

၅၀. ကုလိထုပ်

၅၁. ကသံဉ်သွံဉ်

၅၂. ကီးလှ်ထုပ်

၅၃. နိုင်မိလါ

၅၄. နိုင်ထေးဒီး
(ဟိုင်ထေးဒီး)

၅၅. နိုဗ်တားသူ

၅၆. ဖိတယီ

၅၇. ပိဏ္ဍားဆုံ

၅၈. ပိဏ္ဍားခိး

၅၉. သင်္ကါင်ကုံ

၆၀. နိုဗ်တားခိး

၆၁. ဖိရိတ်တံ

၆၂. သုန်ဖိစီး
(အေးသလျှင်ဖိစီး, ပထီးသုန်)

၆၃. သူလှားတံ

၆၄. စီးဝန်စားသန်
(တဖိဂီ)

၆၅. ပိတ်တရီ

၆၆. ဘီနိုက်ထီးထား

၆၇. ဖိကွါးဂီၤ

၆၈. စုဘီထွဉ်

၆၉. တဖံဉ်ထွဉ်

၇၀. ကယဲၤထွဉ်

၇၁. နိုဉ်ဆီအုဉ်

၇၂. သုဉ်ဆီအုဉ်

၇၃. ကမ္ဘာလီမံ

၇၄. ကဆီဝါနံ

၇၅. ကယီဝါသံ

၇၆. တနူထွန်

၇၇. သုန်လန်ကဲ

၇၈. ဆံးပိလိ

၇၉. အုတ်ကရံး

၈၀. ကျေးအုတ်ထူဉ်

၈၁. ယဲယီၤသဉ်

၈၂. ဝဉ်ဘီ

၈၃. စီလီဒဉ်အါဂီၤ

၈၄. ဘဲသုဉ်

၈၅. နိင်နာသံ

၈၆. မးအံးသဉ်

၈၇. ပျံယုဂ်ခို

၈၈. ဒံးဒူးဘီ

၈၉. ထွံဉ်ကဖုသဉ်
(သဉ်လှိုတံာ်)

၉၀. တမာ်လဉ်

၉၁. ဘီထာ

၉၂. ပတီဝါလင်္ဂ

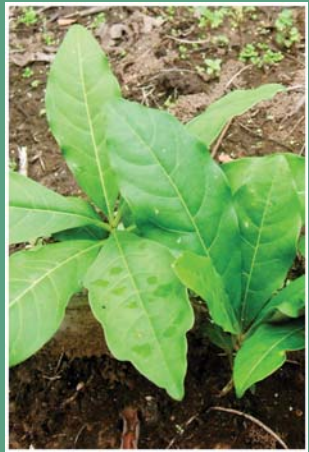
၉၃. ကီဝိနီနီ

၉၄. လင်ဖးဒု

၉၅. ဒိန်ဂုာ်ခိန်

၉၆. ဃးမီၤအိ

၉၇. ဗီဒိုထူဉ်

၉၈. မကွံင်လဉ်

၉၉. နိုင်ဆုဉ်သဉ်

၁၀၀. နိုင်မဲလီ

၁၀၁. သုဉ်ကဉ်စု

၁၀၂. ဖိခိဉ်စီ

၁၀၃. ဖျိုဝါမှို

၁၀၄. သွန်ဖည်ဆါ

၁၀၅. ငါထူဉ်

၁၀၆. ကသံဉ်ဒးဘီ

၁၀၇. ဖိာ်ဖိဝါ

၁၀၈. ဟိဉ်ကအးဖါးဗဲ

၁၀၉. ကသွန်ခိဉ်မုဉ်ဖိး

၁၁၀. နိဖါး

၁၁၁. ထွံဉ်နာအုဉ်မုာ်

၁၁၂. သဘျူဉ်လဉ်

၁၁၃. ချဉ်ဖိ

၁၁၄. ကံကူာ်ဖိးဗု

၁၁၅. ဖိမုန်ဟါ

၁၁၆. ဖိဆံဉ်သဉ်

၁၁၇. မးနးထုဉ်

၁၁၈. တကီၤခဉ်မိ

၁၁၉. နီဉ်ဝီၤတပိၤဝါ

၁၂၀. နီဉ်ဝီၤတပိၤဝါ